

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

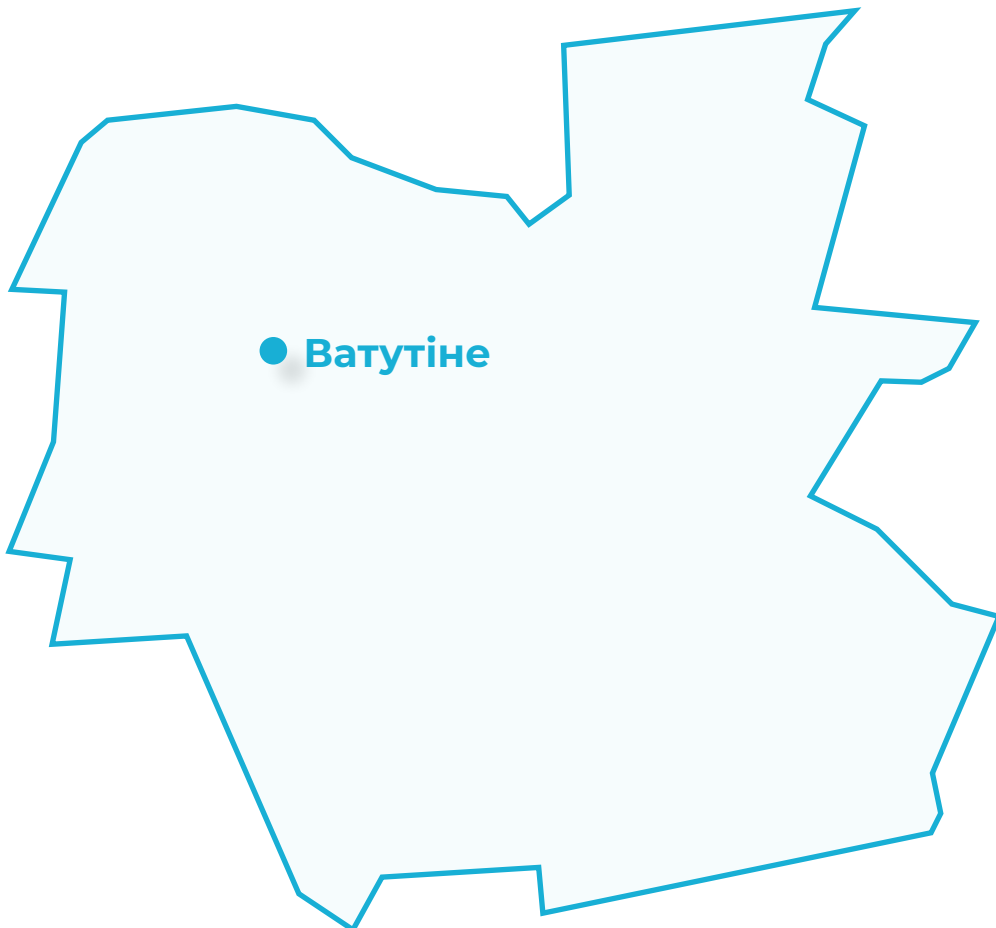

УКРАЇНСКА ГЕЛЬСІНСКА
СПІЛКА ЗА ПРАВА ЛЮДИНИ

ЧЕРКАСЬКИЙ
ПРАВОНАХОДИЩИЙ
ЦЕНТР

МОНІТОРИНГОВИЙ ЗВІТ СТАНУ ДОТРИМАННЯ ПРАВ ЛЮДИНИ у Ватутінській територіальній громаді Черкаської області

2023 рік

Авторський колектив:

Тарас Щербатюк, керівник проєкту, голова громадської організації “Черкаський правозахисний центр”, експерт з методології Місцевого індексу прав людини.

Наталія Єсіна, експертка з методології Місцевого індексу прав людини.

Марина Куприкова, експертка з методології Місцевого індексу прав людини.

Звіт підготовлено в межах проєкту «Впровадження дієвих місцевих політик у сфері прав людини на Черкащині, що реалізує громадська організація “Черкаський правозахисний центр” за підтримки програми Агентства США з міжнародного розвитку (USAID) «Права людини в дії».

Моніторинг стану дотримання прав людини у Ватутінській громаді Черкаської області проводився за методологією інструменту “Місцевий індекс прав людини” за напрямками:

Безпека/Навколишнє природне середовище/Охорона здоров'я/Гідний рівень життя/ Освіта та культурний розвиток/Праця та умови її реалізації/ Участь у вирішенні місцевих справ, право на інформацію/Дотримання прав людини в умовах повномасштабного вторгнення.

Звіт відображає стан дієвості місцевих політик у сфері дотримання прав людини у Ватутінській територіальній громаді та визначає необхідні заходи задля підвищення ефективності роботи депутатського корпусу, виконавчих органів селищної ради та голови громади щодо дотримання прав та гарантій мешканців громади.

Термін проведення моніторингу: 01 червня 2023 р. - 31 серпня 2023 року.

Ця публікація стала можливою завдяки щедрій підтримці американського народу, наданій через Агентство США з міжнародного розвитку (USAID) в рамках проєкту «Права людини в дії», який виконується Українською Гельсінською спілкою з прав людини.

Погляди та інтерпретації, представлені у цій публікації, не обов'язково відображають погляди USAID або Уряду США. Відповідальність за зміст публікації несуть лише автори та УГСПЛ.

Американський народ через USAID надає економічну та гуманітарну допомогу по всьому світу понад 55 років. В Україні допомога USAID надається у таких сферах, як: економічний розвиток, демократія та управління, охорона здоров'я і соціальний сектор. Починаючи з 1992 р., Агентство США з міжнародного розвитку надало Україні технічну та гуманітарну допомогу на суму 1,8 мільярда доларів.

Детальнішу інформацію про програми USAID в Україні можна отримати на офіційному веб-сайті USAID <http://ukraine.usaid.gov> та сторінці у Facebook <https://www.facebook.com/USAIDUkraine>.

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

УКРАЇНСЬКА ГЕЛЬСІНСЬКА
СПІЛКА З ПРАВ ЛЮДИНИ

**ЧЕРКАСЬКИЙ
ПРАВОНАХИСНИЙ
ЦЕНТР**

Зміст

Вступ.....	4
Методологія дослідження.....	5
Результати моніторингу:.....	6
Безпека.....	6
Навколишнє природне середовище.....	14
Охорона здоров'я.....	23
Гідний рівень життя.....	31
Освіта та культурний розвиток.....	44
Праця та умови її реалізації.....	53
Участь у вирішенні місцевих справ, право на інформацію.....	56
Дотримання прав людини в умовах повномасштабного вторгнення.....	62
Загальні результати (інфографіка).....	65
Додатки.....	66
Дорожня карта забезпечення дотримання прав людини у Ватутінській громаді.....	66
Аналіз місцевих цільових програм та карта рекомендацій.....	71
Висновки та рекомендації за результатом аналізу програм.....	84

Вступ

Уведення воєнного стану в Україні спричинило зміну місцевих політик у більшості сфер життєдіяльності. Органи місцевого самоврядування були вимушені переорієнтувати свою роботу та направити більшість ресурсів на допомогу постраждалому цивільному населенню та допомогу військовим.

Органи місцевого самоврядування почали діяти ситуативно, зважаючи на оперативні запити та потреби військових і постраждалих цивільних осіб.

Місьцеве ж населення, а особливо вразливі категорії населення залишаються поза увагою та не отримують повною мірою підтримки та допомоги, яку вони б мали у мирний час.

Прикладами цього є проблеми із забезпеченням права дітей на освіту (у громадах досить тривалий час були проблеми із забезпеченням підручниками, неможливість проведення навчального процесу через постійні тривоги та відсутність технічних засобів для проведення навчання онлайн. У сільській місцевості значно погіршився доступ дітей до освіти через відсутність транспортних засобів (автобусів), які доставляють учнів до освітніх закладів). Слід також згадати про закритість місцевої влади, оскільки є проблеми з доступом до публічної інформації та можливістю впливу на прийняття рішень на місцевому рівні.

Усе це свідчить про неготовність виконавчих органів місцевого самоврядування та депутатів оперативно реагувати на наявні виклики та забезпечувати дотримання прав мешканців громад.

Зважаючи на низку проблем, які з'явилися у громадах, виникла необхідність надання виконавчим органам місцевого самоврядування експертної оцінки їхньої роботи та підтримки зі створення дієвих місцевих політик, які будуть орієнтовані на забезпечення дотримання прав місцевого населення.

Методологія дослідження

Дослідження стану дотримання прав людини у Ватутінській територіальній громаді проводилось за методологією “Місцевий індекс прав людини” <http://hro.org.ua/>.

Особливості інструменту “Місцевий індекс прав людини”

Місцевий індекс прав людини – це моніторинговий інструмент, що дозволяє визначити стан дотримання прав людини на рівні територіальних громад України та спроектувати діяльність органів місцевого самоврядування у фокусі забезпечення дотримання прав мешканців громади.

Методологія створена на основі кращих іноземних та вітчизняних практик моніторингу прав людини на місцевому рівні та враховує специфіку роботи органів місцевого самоврядування під час збройного конфлікту.

Індикатори методології базуються на стандартах міжнародних та регіональних договорів у сфері прав людини, актах національного законодавства та стратегічних документах. Методологія Місцевого індексу прав людини була розроблена експертами Української Гельсінської спілки з прав людини за участю незалежних експертів.

Мета дослідження: Оцінити стан дотримання прав людини на рівні територіальної громади та рівень виконання позитивних зобов'язань органами місцевого самоврядування міжнародних і національних актів у сфері прав людини.

Напрями дослідження:

Безпека/Навколишнє природне середовище/Охорона здоров'я/Гідний рівень життя/Освіта та культурний розвиток/Праця та умови її реалізації/ Участь у вирішенні місцевих справ, право на інформацію/Дотримання прав людини в умовах повномасштабного вторгнення.

Методи збору інформації:

- Аналіз інформаційних ресурсів (сайти, ЗМІ, інформаційні бюлетені тощо).
- Аналіз офіційних документів (програми, розпорядження, накази, офіційні відповіді на запити, звіти тощо).
- Аналіз звітів незалежних громадських організацій.
- Опитування, фокус групи.
- Спостереження: відкрите або приховане.
- Експерименти.

Особливості оцінки за методологією:

1. За підсумками проведеного аналізу експертами виставляється бал від 0 до 1.

Бали виставляються з метою визначення підсумкового рівня стану дотримання прав людини на рівні громади та слугують громаді орієнтиром для покращення роботи.

2. За підсумками моніторингу формується мапа рекомендацій (чек-листи поліпшення) для покращення місцевих політик у сфері дотримання прав людини.

Результати проведеного моніторингу та мапи рекомендацій є публічними та доступні на сайті Української Гельсінської спілки з прав людини <https://www.helsinki.org.ua/> та сайті “Національний індекс прав людини” <http://hro.org.ua/>.

Рівень моніторингу: Базові потреби людини

Напрямок моніторингу: Безпека громади

Чи діє у громаді місцева політика громадської безпеки?

Експертами організації проведено аналіз місцевої програми, яка спрямована на забезпечення громадської безпеки у громаді, - "Програма профілактики злочинності на території Ватутінської міської територіальної громади на 2021-2025 роки"¹.

Програма спрямована на запобігання виникненню умов, що сприяють вчиненню правопорушень, удосконалення методів роботи з їх профілактики, забезпечення захисту конституційних прав та свобод людини на основі чітко визначених пріоритетів, створення умов для проведення ефективної правової та виховної роботи серед населення, поступового нарощування зусиль у цій справі правоохоронних органів, органів виконавчої влади, місцевих органів самоврядування і громадськості.

Серед заходів програми можливо виділити такі: профілактика злочинності, захист життя, здоров'я, честі і гідності особи, моральності та майна всіх форм власності, протидія корупції та економічній злочинності, запобігання наркоманії, пияцтву та алкоголізму, протидія рецидивній злочинності, робота з молоддю, охорона безпеки та правопорядку, в тому числі дорожнього руху.

Аналіз програми показав, що фінансове забезпечення програми визначається щорічно, виходячи з фінансової спроможності громади, та включає лише статті бюджету з "Придбання паливно-мастильних матеріалів, запчастин, автотранспорту, ремонту автотранспорту. Придбання комп'ютерної техніки і обладнання" та "Поточний та капітальний ремонт службових приміщень Звенигородського РВП ГУНП у Черкаській області і придбання запчастин до службового автотранспорту". З огляду на проведений аналіз програми, визнання її дієвою не видається можливим.

Прийнята програма спрямована на поліпшення матеріально-технічного становища правоохоронних органів та не орієнтована на змістовне поліпшення сектору громадської безпеки та порядку громаді. Заявлені завдання в програмах за підсумками 2022 року є невиконаними.

Визначити поточний стан досягнення цілей, які були задекларовані програмою, не вдалося з огляду на відсутність публічних звітів про результати реалізації програм у 2022-2023 роках.

----- Підсумковий бал: 0

Чек-лист поліпшень:

- 1. Необхідно створити окремий розділ на сайті міської ради «Безпека громади» та викласти програму в текстовому PDF-форматі.
- 2. Визначити результати реалізації програм: кількість заходів та осіб, які в них мають прийняти, яким чином проведення заходів вплине на досягнення мети програми.
- 3. Встановити строки виконання за кожним завданням, визначеним програмою.
- 4. Забезпечити фінансування на виконання заходів програми.
- 5. Розробити систему оцінювання ефективності реалізації програм та визначити відповідальних осіб/підрозділів міської ради за проведення такої оцінки.
- 6. Запровадити практику залучення населення до прийняття рішень з поліпшення стану безпеки у громаді (створення робочих груп, дорадчих органів, проведення консультацій тощо).
- 7. Оприлюднити на сайті міської ради звіт за підсумками реалізації програм у 2021-2022 роках.

¹ URL: <https://vatutine-gromada.gov.ua/programi-09-23-00-11-02-2022/>

Чи здійснюються ОМС заходи щодо запобігання правопорушень у взаємодії з поліцією (community policing)?

Заходи з протидії правопорушенням у громаді заявлені в “Програмі профілактики злочинності на території Ватутінської міської територіальної громади на 2021-2025 роки” та програмі “Поліцейський офіцер громади”².

Експертами проведено аналіз останньої програми та визначено, що вона спрямована на виконання завдань зі здійснення заходів з охорони прав, свобод і законних інтересів жителів міської територіальної громади з підтримання безпеки та порядку, а також вчасного реагування на проблеми громади та запобігання вчиненню правопорушень.

Прийнятою програмою впроваджується новий формат роботи поліцейського офіцера громади, який передбачає його постійну присутність на території громади, більш тісну співпрацю з керівництвом територіальної громади, підзвітність громаді та додаткові функції (більший акцент на запобіганні правопорушень, оформлення адміністративних матеріалів за порушення правил дорожнього руху, часткова передача функцій дозвільної системи). В рамках реалізації цієї програми громада сприяє:

- запобіганню правопорушень шляхом створення таких умов, які є комфортними та небезпечними для правопорушників;
- застосуванню сучасних технологій для зниження кількості правопорушень;
- створенню безпечного дорожнього середовища в громаді та протидії порушенням правил дорожнього руху;
- допомозі людям похилого віку та запобіганню правопорушень щодо них;
- створенню маршрутів патрулювання з урахуванням думки громади;
- протидії негативним соціальним явищам (алкоголізм, наркоманія);
- популяризації здорового способу життя;
- профілактиці правопорушень у сфері благоустрою;
- правовій освіті дітей та дорослих;
- протидії жорсткому поведінню з тваринами;
- розшуку зниклих дітей, дорослих, які заблукали;
- будь-які інші види співпраці в межах чинного законодавства України.

Програмою також передбачено комплекс заходів, що здійснюються на місцевому рівні з метою підтримки діяльності поліцейських офіцерів громади. Одним із них є облаштування службового приміщення для здійснення офіцером поліції своїх функцій, придбання автомобіля, оплата інтернету тощо.

За інформацією Ватутінської міської ради, на виконання заходів Програми в 2023 році було використано 998765,00 гривень, а саме:

Субвенція на придбання спеціального автомобіля	860 000,00
Субвенція на оплату податків по оформленню автомобіля	40 000,00
Проведення поточного ремонту приміщення (придбання дверей, вікон, ролетів)	98 765,00
Всього:	998 765,00

Попри наявність задекларованих намірів співпраці та підтримки правоохоронних органів, станом на дату підготовки звіту не виявлено публічної інформації про реалізацію інших заходів, які можуть бути спрямовані саме на запобігання правопорушень, які впроваджує міська рада у взаємодії з поліцією.

----- Підсумковий бал: 0

² URL: <https://vatutine-gromada.gov.ua/programi-09-23-00-11-02-2022/>

Чек-лист поліпшень:

- Створити дорадчий орган при міській раді, який буде проводити роботу з вивчення стану безпеки у громаді та працювати над тактичними та стратегічними рішеннями у сфері безпеки.
- Передбачити можливість реалізації місцевих програм у сфері безпеки. Зокрема передбачити кошти на поліпшення матеріально-технічного стану правоохоронних органів.
- Створити на сайті міської ради розділ для висвітлення новин щодо стану безпечної ситуації та ініціатив, які проводяться виконавчими органами ради у даній сфері.
- Розробити та впровадити план заходів з просвіти населення у сфері безпеки за різними напрямками.
- Оприлюднити звіти з реалізації програм, хоча б частково, з урахуванням безпечних моментів.

Чи були впроваджені ОМС сучасні технічно- інформаційні системи, які допомагають реагувати на тривожні події в місті?

У 2021 році у громаді встановлено систему відеонагляду, яка налічує 5 камер відеоспостереження. Камери були придбані за рахунок коштів місцевого бюджету.

Наразі на території громади встановлено 22 камери відеоспостереження: місто - 18, села громади – 4.

На реалізацію заходів з встановлення камер відеоспостереження (кошти на прокладання мережі та обслуговування):

- в 2021 році використано 121482,00 гривень;
- в 2022 році використано 14400, 00 гривень;
- в 2023 році використано 14400,00 гривень.

Інших системних заходів з реагування на тривожні події в секторі громадської безпеки, які впроваджено міською радою під час моніторингу, не виявлено.

----- Підсумковий бал: 0

Чек-лист поліпшень:

- Створити муніципальний центр безпеки для задоволення суспільних потреб у напрямку охорони правопорядку, протидії злочинності, охорони праці, екологічної та пожежної безпеки.
- Провести аналіз місць найбільш підвищеної небезпеки та встановити кнопки тривожної безпеки.
- Створити короткий номер оперативного інформування громадянами про події у громаді.
- Передбачити створення систем розумного управління патрулями, розумного освітлення вулиць, розумних світлофорів.

Чи діє в громаді місцева стратегія, цільова програма щодо цивільного захисту населення?

У громаді прийнято “Програму функціонування та розвитку системи цивільного захисту, забезпечення мобілізаційної готовності та мобілізації, створення місцевого матеріального резерву щодо запобігання і ліквідації надзвичайних ситуацій у мирний час та особливий період на 2021 – 2025 роки”.³

Програма спрямована на реалізацію державної політики у сфері захисту незалежності та територіальної цілісності Держави, захисту населення і територій, запобігання виникненню надзвичайних ситуацій (подій), вчасного і повномасштабного реагування силами та засобами, а також надання допомоги населенню для ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій (подій) у мирний час та особливий період тощо.

³ URL: <https://vatutine-gromada.gov.ua/programi-09-23-00-11-02-2022/>

Відповідальним структурним підрозділом міської ради за виконання програми є відділ з питань цивільного захисту та оборонної роботи виконавчого комітету Ватутінської міської ради за участю структурних підрозділів міської ради, її виконавчого комітету та Звенигородського районного територіального центру комплектування та соціальної підтримки, який у межах повноважень здійснює аналіз виконання програми і відповідає за проведення вчасної звітності.

Серед заходів програми необхідно виділити такі: удосконалення системи оповіщення населення, приведення в готовність захисних споруд цивільного захисту, забезпечення проведення мобілізації людських і транспортних ресурсів, доставки військовозобов'язаних і техніки, всебічного забезпечення заgonу оборони тощо.

На реалізацію програми з місцевого бюджету закладено та визначено відповідальних за виконання осіб.

Експертами організації отримано інформацію, що на виконання заходів Програми в 2022 році було використано 229654 гривні, а саме:

Придбання паливо-мастильних матеріалів для генераторів: <ul style="list-style-type: none"> • КНП «Ватутінська міська лікарня Ватутінської міської ради» • КВП «Водоканал»	150 000,00 30 000,00
Придбання електричного проводу для генератора	1 654,00
Придбання сирен оповіщення С-28	48 000,00
Всього:	229 654,00

Крім того, у громаді діє «Програма цивільного захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій, запобігання їх виникненню та реагуванню, забезпечення техногенної та пожежної безпеки на 2021 – 2025 роки»⁴.

Програма розроблена з метою створення механізму забезпечення заходів пожежної безпеки та умов для реалізації державної політики у сфері пожежної безпеки.

Основними завданнями у програмі є забезпечення захисту життя та здоров'я населення, навколишнього природного середовища і відповідних об'єктів від впливу небезпечних факторів надзвичайних ситуацій та подій.

Аналіз програми показав, що всі заходи та фінансування програми направлені на стан забезпечення пожежної безпеки в громаді.

На реалізацію заходів, які спрямовані на роботу з населенням, зокрема, розробка соціальної реклами, проведення заходів з дітьми, конкурсів, вікторин, фінансування не передбачено.

Також в громаді прийнята «Програма протидії тероризму на території Ватутінської територіальної громади на 2021-2025 роки»⁵. Програма спрямована на реалізацію на території Ватутінської територіальної громади державної політики у сфері боротьби з тероризмом, запобігання, реагування і припинення терористичних актів та мінімізації їхніх наслідків, захисту незалежності та територіальної цілісності держави.

Серед заходів програми можливо виділити заходи, які стосуються цивільного захисту населення: цілодобовий обмін інформацією чергових служб регіональних підрозділів суб'єктів боротьби з тероризмом з органами місцевої влади і місцевого самоврядування; вчасне надходження інформації щодо загроз вчинення терактів чи диверсій; системний моніторинг, у тому числі шляхом організації та проведення практичних тренувань, наявних на вказаних об'єктах режиму і технічного оснащення їх охорони, достатності забезпечення засобами контролю та безпеки; інформаційно-просвітницька діяльність.

Варто відзначити, що програмою передбачена можливість виділення фінансування на проведення ремонту та придбання необхідного обладнання для роботи пожежних частин.

Стану досягнення цілей, які були задекларовані програмою, не вдалося з огляду на відсутність звітів про результати реалізації програм у 2022-2023 роках.

----- Підсумковий бал: 1

⁴ URL: <https://vatutine-gromada.gov.ua/programi-09-23-00-11-02-2022/>

⁵ URL: <https://vatutine-gromada.gov.ua/programi-09-23-00-11-02-2022/>

Чек-лист поліпшень:

- ❑ Необхідно створити окремий розділ на сайті міської ради «Цивільна Безпека» та викласти програму в текстовому PDF-форматі.
- ❑ Визначити результати реалізації програм: кількість заходів та осіб, яких в них мають прийняти, яким чином проведення заходів вплине на досягнення мети програми.
- ❑ Встановити строки виконання за кожним завданням, визначеним програмою.
- ❑ Розробити систему оцінювання ефективності реалізації програм та визначити відповідальних осіб/підрозділів міської ради за проведення такої оцінки.
- ❑ Запровадити практику залучення населення до прийняття рішень з поліпшення стану безпеки у громаді (створення робочих груп, дорадчих органів, проведення консультацій тощо).
- ❑ Оприлюднити на сайті міської ради звіт за підсумками реалізації програм у 2021-2022 роках.

Чи впроваджуються у громаді заходи з цивільного захисту населення?

Рішенням виконавчого комітету Ватутінської міської ради від 17.06.2021 №225 затверджено новий склад комісії з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій, яка здійснює координацію діяльності усіх відповідальних суб'єктів на місцевому рівні з питань забезпечення техногенно-екологічної безпеки, захисту населення і територій від наслідків надзвичайних ситуацій, організаційних заходів протидії терористичній діяльності та воєнній загрози, запобігання виникненню надзвичайних ситуацій і реагування на них.

Підтвердженням роботи комісії є Протоколи з засідань комісії⁶, які розміщено на сайті громади.

У громаді призначено відповідальну особу за стан утримання фонду захисних споруд цивільного захисту на території громади – заступника міського голови Юрій Кубявка та затверджено склад тимчасової комісії для проведення оперативних комісійних обстежень об'єктів фонду захисних споруд цивільного захисту (сховищ, протирадіаційних укриттів, споруд подвійного призначення, швидкоспоруджуваних захисних споруд цивільного захисту, найпростіших укриттів), які передбаченні для укриття населення, зокрема їх готовності до використання за призначенням, забезпечення безперешкодного доступу до них населення, обладнання необхідним майном, облаштування по-кажчиками розміщення та руху до укриттів.

У червні 2023 року рішенням виконкому створено Координаційний центр підтримки цивільного населення Ватутінської міської територіальної громади, основним завданням якого є сприяння забезпеченню взаємодії між структурними підрозділами Ватутінської міської ради та її виконавчого комітету, правоохоронними органами, громадськими об'єднаннями, організаціями та установами, що залучають до своєї діяльності волонтерів, волонтерами, підприємствами, установами та організаціями незалежно від форми власності під час вирішення проблемних питань постраждалого населення. Також затверджено Положення про цей Корцентр.

Варто відзначити, що у громаді реалізуються ініціативи цивільного захисту населення із реагування на проблеми військового періоду та надзвичайні обставини. Про що свідчать заходи, які проводяться у громаді у сфері цивільного захисту населення.

----- Підсумковий бал: 1

Чек-лист поліпшень:

- ❑ Забезпечити проведення навчань з питань цивільного захисту посадових осіб, працівників органів місцевого самоврядування.
- ❑ Впровадити проекти цивільного захисту населення із реагування на проблеми воєнного періоду.

⁶ URL: <https://vatutine-gromada.gov.ua/protokoli-teb-ta-ns-09-57-36-26-06-2023/>

Чи організовано ОМС функціонування системи оповіщення населення у громаді?

У громаді функціонує система оповіщення населення про надзвичайні ситуації, звуки гучномовців якої відмінні від звуків навколишнього середовища. Сирени встановлено у всіх населених пунктах територіальної громади.

Оповіщення населення здійснюється за допомогою електросирен С-40 в кількості 4 штуки та вуличних гучномовців в кількості 2 штуки.

На випадок відсутності електроенергії у громаді передбачене альтернативне інформування населення про тривогу. Мешканці мають можливість отримати інформацію соціальній мережі Facebook та у телеграм-каналі міської ради та шляхом сповіщення з автомобілів з гучномовцями.

----- Підсумковий бал: 1

Чи створено ОМС систему евакуації населення?

Рішенням виконавчого комітету Ватутінської міської ради від 17.06.2021 №224 затверджено новий склад комісії з питань евакуації Ватутінської міської територіальної громади.

Попри створення комісії, провести аналіз її роботи не вдалося з огляду на відсутність інформації про її роботу на сайті міської ради.

На старій версії сайті громади наявна інформація⁷ щодо дій населення у разі оголошення евакуації (датовано січнем 2022 року).

Однак оновленої інформації щодо чинних планів евакуації населення, цінностей, механізмів життєзабезпечення населення в евакуйованих районах та інших необхідних заходів на офіційних ресурсах міської ради немає.

----- Підсумковий бал: 0

Чек-лист поліпшень:

- Надати можливість мешканцям громади, в тому числі з порушеннями зору та слуху, ознайомитися з планами евакуації населення.
- Розробити плани життєзабезпечення населення у безпечних районах.
- Розробити плани евакуації маломобільних груп населення.
- Передбачити матеріально-технічні та транспортні засоби, які необхідні для проведення евакуації населення.
- Розробити та впровадити плани з проведення інформаційно-просвітницьких заходів евакуації населення.

Чи забезпечив ОМС функціонування захисних споруд?

Виходячи з протоколів комісії ТЕБ та НС⁸, у громаді ведеться робота щодо забезпечення функціонування захисних споруд.

На сайті міської ради розміщена карта укриття населення громади в разі надзвичайних ситуацій.⁹

Оголошення з нагадуванням про карту захисних споруд було розміщено на офіційних інформаційних ресурсах міської ради у червні 2023 року.

Попри наявні активності, у громаді експертами не виявлено інформації про виділення у 2022-2023 роках коштів на створення, використання, утримання та реконструкцію фонду захисних споруд цивільного захисту у громаді.

----- Підсумковий бал: 0

⁷ URL: <http://vatytino-rada.gov.ua/index.php/novini/6775-pam-yatka-poryadok-dij-naselennya-u-razi-ogoloshennya-evakuatsiji>

⁸ URL: <https://vatutine-gromada.gov.ua/protokoli-teb-ta-ns-09-57-36-26-06-2023/>

⁹ URL: https://www.google.com/maps/d/u/0/viewer?mid=1-8HNA31k6xYFn0WUHz2UdFzk7Ms&hl=en_US&ll=49.01429011247822%2C31.041176649999986&z=14

Чек-лист поліпшень:

- Сприяти забезпеченню функціонування захисних споруд в нормальних умовах, а також дбати про відкритий доступ до них.

Чи проводиться ОМС інформаційно-просвітницькі кампанії у сфері безпеки?

У громаді періодично проводяться інформаційно-просвітницькі заходи у сфері безпеки. Зокрема, на сайті громади періодично розміщуються алгоритми дій населення під час сигналу “Повітряна тривога”¹⁰, або як діяти у випадку радіаційної аварії¹¹, матеріали щодо пожежної¹² та мінної безпеки¹³.

Задля проведення системної інформаційно-просвітницької роботи серед населення у сфері безпеки у громаді створено консультаційні пункти з питань цивільного захисту:

- м. Ватутіне – в приміщенні адміністративної будівлі ВУЖКГ;
- с. Юрківка – в приміщенні старостату;
- с. Стецівка – в приміщенні старостату;
- с. Чичиркозівка – в приміщенні старостату.

На базі консультаційних пунктів надається інформація про можливі надзвичайні ситуації, у зоні яких або у зоні можливого ураження від яких вони можуть опинитися, а також про способи захисту від впливу небезпечних факторів, викликаних такими надзвичайними ситуаціями.

Просвітницько-інформаційну роботу в цих пунктах здійснюють через проведення консультацій з питань цивільного захисту та безпеки життєдіяльності, надання інформаційної допомоги у телефонному режимі та через мережу “Інтернет”, розповсюдження серед населення рекомендацій, буклетів, пам’яток тощо.

Приклади роботи пунктів¹⁴: у травні 2023 року Центром соціальних служб спільно з мобільною бригадою фахівців від БО «Українська освітня платформа» за підтримки ЮНІСЕФ у складі ФСР Оксани Кулик, психолога Тетяни Бойко та лікаря Андрія Маслюка для учнів 1-4 класів Юрківської гімназії, Ватутінської початкової школи проведено заняття з мінної безпеки, на якому діти в ігровій формі вивчили основні правила безпечної поведінки з небезпечними предметами.

Варто зазначити, що протягом літніх канікул на базі центру соціальних служб, де облаштовано дитячу точку «Спільно», директором центру соціальних служб Світланою Лукашенко проведено 12 занять з мінної безпеки для різновікових груп дітей та підлітків.

----- Підсумковий бал: 1

Чек-лист поліпшень:

- Забезпечити облаштування консультаційних пунктів матеріально-технічними засобами та провести стратегічне планування їхньої роботи на 2024 рік.

¹⁰ URL: <https://vatutine-gromada.gov.ua/news/1661269330/>

¹¹ URL: <https://vatutine-gromada.gov.ua/news/1670080976/>

¹² URL: <https://vatutine-gromada.gov.ua/news/1666103562/>

¹³ URL: <https://vatutine-gromada.gov.ua/news/1683708989/>

¹⁴ URL: https://t.me/vatutine_mr/6505

Висновок:

У громаді прийнято цільові програми у сфері громадської та цивільної безпеки. Програми орієнтовані на поліпшення рівня безпеки у громаді та мають визначені бюджети та перелік заходів. Втім, дослідити реалістичність та стан виконання програм не вдалося з огляду на відсутність звітів про результати реалізації програм у 2022-2023 роках.

У громаді не створено дорадчих чи інших координаційних органів у сфері безпеки та не проводиться системна робота з дослідження стану громадської безпеки у громаді, не залучаються мешканці громади до формування місцевих політик за цим напрямом.

Позитивною є робота з впровадження інформаційно-технічних засобів реагування на тривожні сигнали у громаді. У населених пунктах встановлені камери відеонагляду та вивчається можливість встановлення кнопок безпеки у найбільш небезпечних місцях.

Реалізація заходів з цивільної безпеки реалізується в рамках прийнятих місцевих цільових програм, які мають визначений бюджет та напрями роботи.

У громаді організована робота з інформування населення про тривожні події, проводиться інформаційна кампанія щодо наявних сховищ та робота з евакуації населення. Втім, аналіз показав, що відповідна робота потребує посилення.

Рівень моніторингу: Базові потреби людини

Напрямок моніторингу: Навколишнє природне середовище

Чи діє у громаді місцева програма охорони навколишнього природного середовища?

У громаді прийнято низку програм, які формують місцеві політики у сфері охорони навколишнього природного середовища. Експертами проведено аналіз усіх програм та виділено такі програми, які найбільш орієнтовані на відповідну сферу.

Програму охорони навколишнього природного середовища на 2021 – 2027 роки ¹⁵.

Метою Програми є:

- стабілізація і поліпшення стану навколишнього природного середовища;
- гарантування екологічно-безпечного природного середовища для життя і здоров'я населення;
- зменшення негативного впливу господарської діяльності на навколишнє природне середовище;
- раціональне використання природних ресурсів;
- забезпечення екологічної безпеки в громаді шляхом зниження рівня забруднення поверхневих та підземних вод;
- обмеження шкідливого впливу відходів на довкілля.

Програмою визначено перелік заходів, обсяг фінансування та відповідальні підрозділи Ватутінської міської ради за її реалізацію.

Аналіз тексту програми показав формальність визначення результатів програми - "Забезпечення належного утримання території Ватутінської міської територіальної громади", що робить неможливими визначення кількісних та якісних результатів по її завершенню.

Програма природоохоронних заходів на 2021-2025 роки¹⁶ спрямована на проведення ефективної і цілеспрямованої діяльності організації і координації заходів щодо охорони навколишнього природного середовища, забезпечення екологічної безпеки, раціонального використання і відтворення природних ресурсів на перспективу.

У програмі визначено завдання:

- пріоритетність вимог екологічної безпеки, обов'язковість додержання екологічних стандартів, нормативів та лімітів використання природних ресурсів при здійсненні господарської, управлінської та іншої діяльності;
- гарантування екологічно безпечного середовища для життя і здоров'я людей;
- запобіжний характер заходів щодо охорони навколишнього природного середовища;
- збереження просторової та видової різноманітності і цілісності природних об'єктів та комплексів.

У програмі визначено відповідальних осіб та конкретні строки виконання програми, передбачено фінансування з місцевого бюджету на реалізацію заходів програми.

Попри все, визначити поточний стан досягнення цілей, які були задекларовані програмою, не вдалося з огляду на відсутність публічних звітів про результати реалізації програм у 2022-2023 роках.

----- Підсумковий бал: 0

¹⁵ URL: <https://vatutine-gromada.gov.ua/programi-09-23-00-11-02-2022/>

¹⁶ URL: <https://vatutine-gromada.gov.ua/programi-09-23-00-11-02-2022/>

Чек-лист поліпшень:

- ❑ Необхідно створити окремий розділ на сайті міської ради «Екологія» та викласти програму в текстовому PDF-форматі.
- ❑ Визначити результати реалізації програм: кількість заходів та осіб, яких в них мають прийняти, яким чином проведення заходів вплине на досягнення мети програми.
- ❑ Встановити строки виконання за кожним завданням, визначеним програмою.
- ❑ Розробити систему оцінювання ефективності реалізації програм та визначити відповідальних осіб/підрозділів міської ради за проведення такої оцінки.
- ❑ Запровадити практику залучення населення до прийняття рішень з поліпшення стану екології у громаді (створення робочих груп, дорадчих органів, проведення консультацій тощо).
- ❑ Оприлюднити на сайті міської ради звіт про хід виконання програми.

Чи відбулося громадське обговорення проєкту місцевої програми охорони навколишнього природного середовища?

Аналіз текстів “Програма охорони навколишнього природного середовища на 2021 – 2027 роки” та “Програма природоохоронних заходів на 2021 – 2025 роки” показав, що перед їх прийняттям не проводилось громадських обговорень та не вивчались думки населення.

Експерти також не виявили інформації у місцевих ЗМІ, на веб-сайті міської ради про збір коментарів громадськості та оприлюднення проєкту місцевих програм охорони навколишнього природного середовища для коментування.

----- Підсумковий бал: 0

Чек-лист поліпшень:

- ❑ Запровадити практику проведення громадських слухань перед прийняттям місцевих політик із захисту навколишнього середовища (Стратегій, програм, планів заходів).

Чи наявні чинні правила благоустрою населеного пункту?

Експертами проведено аналіз інформаційних ресурсів Ватутінської громади та виявлено лише рішенням міської ради від 28.11.2018 р. №64-8/VII прийняті Правила благоустрою території м. Ватутіне та с. Скаливатка».

Правил благоустрою Ватутінської громади, яка була створена у 2020 році, на веб-сайті громади¹⁷ не виявлено.

----- Підсумковий бал: 0

Чи здійснюється самоврядний контроль за станом благоустрою та утримання територій населених пунктів, озелененням таких територій, охороною зелених насаджень, водних об'єктів?

На сайті міської ради публікували звіти¹⁸ відстеження результативності регуляторного акту проєкту рішення Ватутінської міської ради Черкаської області «Про затвердження Правил благоустрою території м. Ватутіне та с. Скаливатка».

Такі звіти є лише за підсумками роботи 2018 та 2019 років.

З моменту створення Ватутінської громади публічних звітів щодо здійснення контролю за станом благоустрою на сайті міської ради не виявлено.

----- Підсумковий бал: 0

¹⁷ URL: <https://vatutine-gromada.gov.ua/>

¹⁸ URL: <https://vatutine-gromada.gov.ua/regulyatorka-dijuchi-regulyatorni-akti-16-30-47-16-02-2023/>

Чек-лист поліпшень:

- ❑ Опублікувати в текстовому PDF-форматі затверджене положення про Інспекцію з благоустрою.
- ❑ Опублікувати інформацію про проведення перевірок, надання приписів та складання протоколів про адміністративні правопорушення у сфері благоустрою протягом двох років, що передують моніторингу.

Чи наявна чинна схема санітарного очищення населеного пункту?

У публічному доступі відсутня Схема санітарного очищення громади, але є рішення про її затвердження у 2025 році та дані про закупівлю послуг “Розроблення Схеми санітарного очищення населених пунктів Ватутінської міської територіальної громади Черкаської області з визначенням місць розташування контейнерів майданчиків”¹⁹ на сайті prozorro.gov.ua та в програмі охорони навколишнього природного середовища на 2021 – 2027 роки.

----- Підсумковий бал: 0

Чек-лист поліпшень:

- ❑ Розмістити в текстовому PDF-форматі схему очищення населених пунктів у Ватутінській громаді.

Чи запроваджено роздільне збирання твердих побутових відходів?

Під час візуального огляду території громади експертами організації виявлено контейнерні майданчики, які дають можливість сортувати ТПВ як мінімум на три (змішані, ПЕТ та папір чи скло) фракції.

За інформацією мешканців територіальної громади, перевізник (підрядна організація, яка здійснює вивезення твердих побутових відходів) забирає вторсировину окремо від змішаних відходів індивідуально від кожного домоволодіння. Однак у громаді є лише декілька таких майданчиків.

----- Підсумковий бал: 0

Чек-лист поліпшень:

- ❑ Облаштувати достатню кількість контейнерних майданчиків, які нададуть змогу сортувати тверді побутові відходи як мінімум на три фракції (змішані, ПЕТ, папір, скло) Розглянути можливість збору твердих побутових відходів.

Чи запроваджено роздільне збирання небезпечних відходів в складі твердих побутових відходів?

Під час візуального огляду території громади експертами організації не виявлено контейнерів (місця) для збору таких небезпечних відходів, як батарейки, батареї та акумулятори, електронні відходи. Також варто відмітити відсутність інформації на веб-сайті громади щодо можливості здачі небезпечних відходів.

----- Підсумковий бал: 0

Чек-лист поліпшень:

- ❑ Встановити достатню кількість контейнерів для збору небезпечних відходів: батарейки, батареї, акумулятори, електронні відходи.
- ❑ Провести інформаційну кампанію щодо місць розміщення таких відходів.

Чи організовано збирання і видалення побутових відходів, у тому числі відходів дрібних виробників?

У громаді проводиться збирання і видалення побутових відходів, як це передбачено в Програмі розвитку житлово- комунального господарства та благоустрою.

¹⁹ URL: <https://prozorro.gov.ua/plan/UA-P-2021-05-17-002013-a>

Міською радою укладено договір на надання послуг з ТОВ «Київська муніципальна служба» на вивезення побутових відходів.

----- Підсумковий бал: 1

Чи проводить рада ліквідацію несанкціонованих і неконтрольованих звалищ відходів?

Рішенням виконавчого комітету від 21.11.2012 №453 створено комісію з питань поводження з безхазяйними відходами. Однак експертами не виявлено інформації про наявність у громаді фактів ліквідації несанкціонованих і неконтрольованих звалищ відходів.

----- Підсумковий бал: 0

Чек-лист поліпшень:

- Проводити збір та вивезення безхазяйних відходів.

Чи наявна місцева програма поводження з відходами?

Реалізація заходів з поводження відходами передбачена програмою охорони навколишнього природного середовища на 2021 – 2027 роки ²⁰.

Програмою передбачені заходи, очікувані результати, бюджет та виконавчі програми.

Заходи	Всього (тис. грн)	Результати
Реконструкція полігону твердих побутових відходів м. Ватутіне Черкаської області Рік реалізації 2021-2023	34 022,0 33 681,8 340,2	Забезпечення екологічно безпечного зберігання та захоронення твердих побутових відходів.
Придбання та впровадження установок, обладнання та машин для збору, транспортування побутових відходів (придбання сміттєвоза СБМ-304/2 та контейнерів для збору відходів) Рік реалізації 2021-2027	2 575,4 2 504,7 70,7	Забезпечення екологічно безпечного збирання, зберігання та транспортування твердих побутових відходів
Забезпечення екологічно безпечного збирання, перевезення, зберігання, оброблення, утилізації, видалення, знешкодження і захоронення відходів/знешкодження і захоронення відходів Рік реалізації 2021-2027	5 000,0 - 5000,0	Придбання контейнерів для збирання (у т. ч. роздільного збирання) твердих побутових відходів, що забезпечить належне їх збирання та захист навколишнього середовища від засмічення, запобігання утворенню несанкціонованих звалищ

Виконавець - Виконавчий комітет Ватутінської міської ради, ВВУЖКГ

Державний бюджет
 Бюджет громади

Попри все, визначити поточний стан досягнення цілей, які були задекларовані програмою, не вдалося з огляду на відсутність публічних звітів про результати реалізації програм у 2022-2023 роках.

----- Підсумковий бал: 0

²⁰ URL: <https://vatutine-gromada.gov.ua/programi-09-23-00-11-02-2022/>

Чек-лист поліпшень:

- ❑ Необхідно створити окремий розділ на сайті міської ради «Екологія» та викласти програму в текстовому PDF-форматі.
- ❑ Розробити систему оцінювання ефективності реалізації програм та визначити відповідальних осіб/підрозділів міської ради за проведення такої оцінки.
- ❑ Запровадити практику залучення населення до прийняття рішень з поліпшення стану безпеки у громаді (створення робочих груп, дорадчих органів, проведення консультацій тощо).
- ❑ Оприлюднити на сайті міської ради звіт про хід виконання програми.

Чи наявна актуальна затверджена місцева програма у сфері питної води, питного водопостачання та водовідведення?

Заходи із запобігання забрудненню підземних та поверхневих вод передбачені програмою охорони навколишнього природного середовища на 2021 – 2027 роки²¹. Програмою передбачені заходи, очікувані результати, бюджет та виконавці програми.

Найменування заходу	Орієнтовні обсяги фінансування, тис. грн	Очікуваний результат, критерії (показники) досягнення результатів
Реконструкція напірного каналізаційного колектора від головної насосної станції до очисних споруд (друга аварійна ділянка) в м. Ватутіне Черкаської області Термін виконання, роки 2021	4 521,8 4 069,6 452,2	Запобігання забрудненню земельних ресурсів та ґрунтових вод
Реконструкція каналізаційних очисних споруд в м. Ватутіне Черкаської області Термін виконання, роки 2021-2027	50 794,0 45 714,6 5 079,4	Запобігання забрудненню річки Шполка
Реконструкція каналізаційної насосної станції по вул. Індустріальній (у тому числі розроблення проєктно-кошторисної документації) Термін виконання, роки 2022	1 000,0 800,0 100,0 100,0	Запобігання забрудненню земельних ресурсів та ґрунтових вод
Реконструкція колектора від каналізаційної насосної станції по вул. Індустріальній до головної насосної станції (у тому числі розроблення проєктно-кошторисної документації) Термін виконання, роки 2023-2024	10 200,0 9 100,0 1 080,0 20,0	Визначення проєктних рішень для запобігання забрудненню земельних ресурсів, ґрунтових вод і водних об'єктів

Відповідальні за виконання заходу - Виконавчий комітет Ватутінської міської ради, Ватутінське КВП «Водоканал»

Державний бюджет

Бюджет громади

Кошти суб'єктів господарювання

інші джерела

Визначити поточний стан досягнення цілей, які були задекларовані програмою, не вдалося з огляду на відсутність звітів про результати реалізації програм у 2022-2023 роках.

Також заходи щодо розвитку об'єктів водопостачання та водовідведення передбачені

²¹ URL: <https://vatutine-gromada.gov.ua/programi-09-23-00-11-02-2022/>

в Програмі розвитку житлово-комунального господарства та благоустрою.

Програмою визначено заходи, які направлені на розвиток об'єктів водопостачання та водовідведення.

За результатами реалізації програми очікується досягнення таких результатів:

- покращення якості надання житлово-комунальних послуг населенню громади;
- зменшення кількості аварій та непродуктивних втрат матеріальних та енергетичних ресурсів;
- приведення якості води до встановлених стандартів;
- економія газу, тепла, електроенергії за рахунок оновлення технічного стану основних фондів та модернізації діючих потужностей;
- покращення фінансового стану житлово-комунальних підприємств громади;
- безперебійну роботу комунальних підприємств відповідно до їх функціональних призначень і тим самим забезпечення життєдіяльності громади;
- збільшення обсягів та надання якісних послуг за рахунок зміцнення матеріально-технічної бази підприємств, придбання техніки.

На реалізацію заходів планується виділити 7165,8 тис. грн з коштів місцевого бюджету.

Визначити поточний стан досягнення цілей, які були задекларовані програмою, також не вдалося з огляду на відсутність звітів про результати реалізації програм у 2022-2023 роках.

----- Підсумковий бал: 0

Чек-лист поліпшень:

- ❑ Необхідно створити окремий розділ на сайті міської ради «Екологія» та викласти програму в текстовому PDF-форматі.
- ❑ Визначити результати реалізації програм: кількість заходів та осіб, яких в них мають прийняти, яким чином проведення заходів вплине на досягнення мети програми.
- ❑ Встановити строки виконання за кожним завданням, визначеним програмою.
- ❑ Розробити систему оцінювання ефективності реалізації програм та визначити відповідальних осіб/підрозділів міської ради за проведення такої оцінки.
- ❑ Запровадити практику залучення населення до прийняття рішень з поліпшення стану безпеки у громаді (створення робочих груп, дорадчих органів, проведення консультацій тощо).
- ❑ Оприлюднити на сайті міської ради звіт про хід виконання програми.

Чи здійснюється водопостачання централізовано?

У багатоповерхових житлових будинках здійснюється централізоване водопостачання. Водопостачання приватних будинків здійснюється з колодязів.

Служба водопостачання обслуговує:

- водогінних мереж та водогонів – 126,8 км;
- артезіанських свердловин – 18 шт;
- водозабори – 3 шт;
- міські резервуари;
- контррезервуари.

Ватутінське КВП «Водоканал» забезпечує водопостачанням та водовідведенням:

- 185 багатоповерхових будинків;
- 2061 приватний будинок;
- 31 заклад бюджетної сфери;
- 160 фізичних та юридичних осіб.

Обсяг надання послуг в 2022 році:

- піднято питної води – 399,7 тис.м³

- реалізовано питної води – 269,4 тис.м³, в т.ч. населенню – 239,5 тис.м³, бюджетним установам та організаціям – 29,9 тис.м³

----- Підсумковий бал: 1

Чи здійснюється інформування населення про якість питної води та стан питного водопостачання та водовідведення?

У громаді періодично здійснюється інформування²² населення про якість питної води та стан питного водопостачання та водовідведення.

Однак аналіз сайту міської ради²³ показав, що у громаді не здійснюється системне інформування населення про якість питної води та стан водопостачання у громаді.

----- Підсумковий бал: 0

Чек-лист поліпшень:

- Системно розміщувати на сайті міської ради та місцевих ЗМІ інформацію про якість питної води та стан питного водопостачання та водовідведення у громаді.

Чи здійснюється водовідведення (каналізування) у вашому населеному пункті централізовано?

У багатоповерхових житлових будинках здійснюється централізоване водовідведення.

Ватутінське КВП «Водоканал» забезпечує водопостачанням та водовідведенням:

- 185 багатоповерхових будинків;
- 2061 приватний будинок;
- 31 заклад бюджетної сфери;
- 160 фізичних та юридичних осіб.

Обсяг надання послуг у 2022 році:

- прийнято каналізаційних стічних вод – 479,5 тис.м³, в т.ч. від населення – 166,3 тис.м³
- установ та організацій – 41,1 тис.м³, Звенигородського КП ЗМР – 272,1 тис. м³

Служба каналізації обслуговує:

- каналізаційні мережі – 79,4 км;
- каналізаційні насосні станції – 10 шт.;
- очисні каналізаційні споруди каналізаційні загальною площею 7 га.

----- Підсумковий бал: 1

Чи залучаються громадяни до участі у вирішенні питань охорони навколишнього природного середовища та використання природних ресурсів та чи враховуються їхні пропозиції?

Ватутінська міська рада проводить обговорення проєктів місцевих планів, програм, містобудівної документації та їхнього звіту про СЕО.

Підтвердження проведення відповідної роботи є опублікування проєктів СЕО містобудівної документації^{24/25/26}. Однак визначити, чи було враховано громадські думки, не вдалося через відсутність відповідної інформації.

----- Підсумковий бал: 0

²² URL: https://t.me/vatutine_mr/6774

²³ URL: <http://vatytino-rada.gov.ua/index.php/80-golovne-menyu/1408-komunalne-virobniche-pidpriemstvo-vodokanal>

²⁴ URL: <https://vatutine-gromada.gov.ua/povidomlennya-pro-zavershennya-proceduri-rozglyadu-ta-vrahuvannya-propozicij-gromadskosti-po-proektah-mistobudivnoi-dokumentacii-11-34-07-31-07-2023/>

²⁵ URL: <https://vatutine-gromada.gov.ua/povidomlennya-pro-pochatok-proceduri-rozglyadu-ta-vrahuvannya-propozicij-gromadskosti-u-proekti-mistobudivnoi-dokumentacii-08-49-16-03-07-2023/>

²⁶ URL: <https://vatutine-gromada.gov.ua/povidomlennya-pro-zavershennya-proceduri-rozglyadu-ta-vrahuvannya-propozicij-gromadskosti-po-proektah-mistobudivnoi-dokumentacii-15-56-54-04-08-2023/>

Чек-лист поліпшень:

- Забезпечити практику оприлюднення на веб-сайті міської ради проєктів місцевого плану, програм, містобудівної документації та їхнього звіту про СЕО, проводити їх громадські обговорення.

Чи надається громадськості можливість участі в обговоренні та внесенні пропозицій до проєктів нормативно-правових актів?

Інформації про залучення громадськості до обговорення місцевих політик у сфері екології під час моніторингу не виявлено.

----- Підсумковий бал: 0

Чек-лист поліпшень:

- Запровадити практику залучення населення до участі у вирішенні питань охорони навколишнього природного середовища та використання природних ресурсів.

Чи надається громадянам можливість брати участь в процесі стратегічної екологічної оцінки планів та програм, містобудівної документації місцевого рівня (СЕО)?

За інформацією від ОМС, громадське обговорення у процесі стратегічної екологічної оцінки проєктів містобудівної документації на місцевому рівні проводиться в порядку, визначеному Законом України «Про регулювання містобудівної діяльності» для громадського обговорення проєктів містобудівної документації на місцевому рівні. Як приклад, представники громади брали участь у громадських обговореннях містобудівної документації, а саме: ДПТ та одному обговорення СЕО при розробці ДПТ «Реконструкція очисних споруд с.Ватутіне». ДПТ розміщені на офіційному сайті громади у вільному доступі.

----- Підсумковий бал: 1

Чи забезпечується інформування населення про стан навколишнього природного середовища?

Під час моніторингу не виявлено інформації щодо проведення системного інформування населення про стан навколишнього середовища, динаміку його змін, джерела забруднення, розміщення відходів чи інші зміни навколишньою середовища і характер впливу екологічних факторів на здоров'я людей.

----- Підсумковий бал: 0

Чек-лист поліпшень:

- Запровадити практику інформування населення про стан навколишнього природного середовища (стан ґрунтів, води, повітря, біологічного розмаїття, лісів та зелених насаджень).

Чи проводяться на території громади екологічна просвіта, екологічні заходи і проєкти виховного характеру?

Під час моніторингу не виявлено інформації щодо проведення системної роботи, яка спрямована на екологічну просвіту населення.

----- Підсумковий бал: 0

Чек-лист поліпшень:

- Впровадити системні заходи, які будуть спрямовані на екологічну просвіту та екологічне виховання громадян: функціонування еколоґо-просвітницьких таборів, клубів; проведення обговорень, круглих столів; організація екологічних виставок; друк екологічних часописів або видань; залучення місцевих засобів масової інформації до поширення екологічних знань і висвітлення кращих екологічних практик; проведення днів захисту від екологічної небезпеки; тренування дій у випадках екологічних надзвичайних подій.

Чи здійснює орган місцевого самоврядування заходи із озеленення, охорони зелених насаджень і водойм у населеному пункті?

Під час моніторингу не виявлено інформації щодо проведення системної роботи, яка спрямована на озеленення, охорону зелених насаджень і водойм.

----- Підсумковий бал: 0

Чек-лист поліпшень:

- Впровадити системні заходи з озеленення, збереження зелених насаджень, охорони водойм від забруднення, у селах – у разі проведення системних заходів усунення забур'янених, зарослих дикорослими кущами та деревами, засмічених територій на заселених вулицях, охорони водойм від засмічення.
- Опублікувати на сайті міської ради звіт про проведення заходів із озеленення, охорони зелених насаджень і водойм.

Чи надають ОМС підтримку зареєстрованим громадським організаціям, об'єднанням громадян, ініціативам, які спрямовані на захист довкілля, здійснення екологічної освіти та просвіти?

Під час моніторингу не виявлено інформації щодо практикування у громаді надання пільг, допомоги, в тому числі фінансової, в реалізації їхньої статутної екологічними організаціям чи ініціативам при впровадженні ними екологічних проєктів та заходів, спрямованих на захист довкілля, здійснення екологічної освіти та просвіти.

----- Підсумковий бал: 0

Чек-лист поліпшень:

- Передбачити організаційну та фінансову підтримку екологічними організаціям чи ініціативам для впровадження ними екологічних проєктів та заходів, спрямованих на захист довкілля, здійснення екологічної освіти та просвіти.

ВИСНОВОК:

У громаді прийнято та реалізуються місцеві політики у сфері охорони навколишнього природного середовища. Програми спрямовані на стабілізацію і поліпшення стану навколишнього природного середовища, гарантування екологічно-безпечного природного середовища для життя і здоров'я населення; раціональне використання природних ресурсів, забезпечення екологічної безпеки в громаді.

Розробниками програм визначено напрями роботи та орієнтовні бюджети на їх реалізацію. Однак визначити стан досягнення цілей програми не вдалося з огляду на відсутність звітів про результати реалізації програм.

У громаді організовано роботу з централізованого водопостачання та водовідведення.

Позитивною практикою є також наявність майданчиків з сортування твердих побутових відходів як мінімум на три (змішані, ПЕТ та папір чи скло) фракції. Однак таких майданчиків обмаль.

Міській раді необхідно посилити роботу у напрямках організації роботи з благоустрою населеного пункту (прийняти та оприлюднити правила благоустрою), організувати роботу з ліквідації стихійних сміттєзвалищ, збору небезпечних відходів та організувати екологічну просвіту населення.

Рівень моніторингу: Базові потреби людини

Напрямок моніторингу: Охорона здоров'я

Чи діють у громаді місцеві політики у сфері охорони здоров'я?

У Громаді прийнято дві програми у сфері охорони здоров'я:

- “Програма розвитку первинної медико-санітарної допомоги та підтримки Комунального некомерційного підприємства «Центр первинної медико-санітарної допомоги м. Ватутіне Черкаської області» на 2022-2024 роки”²⁷.

Мета програми: об'єднання зусиль Ватутінської міської ради, сіл Юрківка, Стецівка, Чичиркозівка, підприємств, установ, організацій, що здійснюють діяльність в напрямку покращення якості та тривалості життя жителів громади, підвищити доступ населення до якісної медичної допомоги, модернізації та зміцнення матеріально-технічної бази Центру, оснащення його амбулаторій необхідним медичним обладнанням, комп'ютерною технікою, поліпшення умов праці медичних працівників, що допоможе покращити якість та збільшити тривалість життя населення.

Основними завданнями програми є:

- збереження і покращення здоров'я населення;
- гарантована доступність і якість кваліфікованої медичної допомоги;
- оснащення обладнанням, автотранспортом і засобами зв'язку та створення умов для заохочення медичного персоналу і випускників медичних освітніх закладів до проживання та професійної діяльності;
- удосконалення організації медичної допомоги, пріоритетний розвиток первинної медико-санітарної допомоги;
- підвищення рівня санітарної культури населення, формування здорового способу життя;
- удосконалення механізмів фінансування Центру.

Програмою передбачені заходи, очікувані результати, бюджет та виконавчі програми.

Однак у програмі визначено орієнтовні (нечіткі) обсяги фінансування та нечітко визначені результати заходів, які описані однією фразою: “забезпечення сталого функціонування КНП «ЦПМСД м.Ватутіне Черкаської обл”.

Звітування за підсумками реалізації програми має до 20 січня 2023, 2024, 2025 років шляхом подання звіту про стан виконання Програми Ватутінській міській раді.

- “Програма розвитку вторинного рівня медичної допомоги у Ватутінській міській територіальній громаді та підтримки комунального некомерційного підприємства “Ватутінська міська лікарня” Ватутінської міської ради на 2022 – 2024 роки”²⁸ має на меті: якісне надання вторинної медичної допомоги, поліпшення демографічної ситуації, збереження і зміцнення здоров'я населення Ватутінської міської територіальної громади та громадян, які потребують цієї допомоги.

Завдання прописані доволі широко, а ось заходи містять в основному видатки на стимулювання оплати праці та відряджень, оновлення меблів та інвентаря, закупівлю продуктів, ремонти та оплату комунальних послуг. Програма містить орієнтовні обсяги фінансування, зазначені джерела фінансування, та взагалі не вказані результати виконання заходів.

Відсутність звітів про результати реалізації програм не дають змоги визначити поточний стан досягнення мети програм.

Підсумковий бал: 0

²⁷ URL: <https://vatutine-gromada.gov.ua/programi-09-23-00-11-02-2022/>

²⁸ URL: <https://vatutine-gromada.gov.ua/programi-09-23-00-11-02-2022/>

Чек-лист поліпшень:

- ❑ Необхідно створити окремий розділ на сайті міської ради «Охорона здоров'я» та викласти програму в текстовому PDF-форматі.
- ❑ Визначити результати реалізації програм: кількість заходів та осіб, яких в них мають прийняти, яким чином проведення заходів вплине на досягнення мети програми.
- ❑ Встановити строки виконання за кожним завданням, визначеним програмою.
- ❑ Розробити систему оцінювання ефективності реалізації програм та визначити відповідальних осіб/підрозділів міської ради за проведення такої оцінки.
- ❑ Запровадити практику залучення населення до прийняття рішень у сфері охорони здоров'я (створення робочих груп, дорадчих органів, проведення консультацій тощо).
- ❑ Оприлюднити на сайті міської ради звіти за підсумками реалізації програм у 2021-2022 роках.

Чи вживає ОМС заходи для комфортного перебування в закладах охорони здоров'я?

До Центру первинної медико-санітарної допомоги міста Ватутіне включено 3 амбулаторії загальної практики сімейної медицини та 2 фельдшерські пункти, які обслуговують населення міста Ватутіне та сіл Скаливатка, Юрківка, Стецівка, Чичиркозівка. Незважаючи на воєнний стан в країні, керівництвом Центру первинної медико-санітарної допомоги було прийнято рішення продовжувати роботу з благоустрою ввірених приміщень: з метою збереження тепла були замінені вікна в амбулаторіях ЗПСМ №1 та №2 - витрачено 200,9 тис. грн, зроблені поточні ремонти в амбулаторіях та у сільських ФАП'ах, встановлено пандус у ФАПі с.Стецівка – загалом 100,6 тис.грн. Також з метою енергозбереження проведена заміна лампочок розжарювання в приміщеннях Центру на енергозберігальні.

Протягом 2022 року Центр первинної медико-санітарної допомоги отримав благодійну фінансову допомогу від громадської організації «Черкащани» в розмірі 26 тис. грн. Ці кошти були витрачені на поточний ремонт, придбання та встановлення жалюзі в денному стаціонарі амбулаторії ЗПСМ 32. Також з метою заощадження електроенергії в закладі була проведена заміна лампочок розжарювання на енергозберігальні.

У програмах, які спрямовані на забезпечення сталості надання послуг з охорони здоров'я²⁹, передбачені видатки на оплату комунальних послуг за рахунок місцевого бюджету та закладене фінансування на проведення ремонтних робіт.

У 2022 році у закладах охорони здоров'я проведено ремонти на суму 2 млн 404 тис. грн (поточний ремонт фасаду, косметичні ремонти у відділеннях лікарні, в т.ч. з заміною дверей, вікон з метою збереження тепла, поточні ремонти систем водопостачання та каналізації, систем опалення); побудовано: майданчик для деконтамінації – 317,3 тис. грн, будівлю генераторної – 202,6 тис. грн.

Також придбано медичного та іншого обладнання на суму 6 млн 457 тис. грн (лабораторні аналізатори, монітор пацієнта, холтеровські системи, апарат рентгенівський пересувний, стерилізатор паровий, столи для перев'язок, функціональні ліжка, комп'ютерна техніка, холодильники, пральні машини та інше).

У Центрі первинної медико-санітарної допомоги працює попередній запис до лікаря на визначений час та ведеться прийом ургентних пацієнтів. Прийом ведеться до останнього пацієнта на прийомі в закладі та на виїзді.

Пацієнтам створено мінімальні умови для комфортного перебування у медичних закладах: забезпечено місцями для сидіння, можливість отримання консультації чергового лікаря у нічний час, створено опцію попередньо запису до лікаря.

Заклади охорони здоров'я розташовані в приміщеннях, які потребують ремонту та додаткового оснащення для створення комфортного середовища пацієнтам.

----- Підсумковий бал: 1

²⁹ URL: <https://vatutine-gromada.gov.ua/programi-09-23-00-11-02-2022/>

Чек-лист поліпшень:

- ❑ Передбачити подальшу можливість виділення коштів з місцевого бюджету на проведення ремонту приміщень медичних закладів первинної та вторинної ланки.
- ❑ Визначити окремий час для прийому батьків з немовлятами.
- ❑ Облаштувати дитячі куточки в закладах охорони здоров'я.

Чи достатня кількість лікарів та інших фахівців у громаді?

З початку введення в Україні воєнного стану і донині у Ватутінській міській лікарні Ватутінської міської ради відбулося поповнення кадрового складу лікарів та середнього медичного персоналу. За цей період штат лікарні поповнили 18 лікарів різних спеціальностей, а саме: 3 травматологи, 1 невропатолог, 1 офтальмолог, 1 рентгенолог, 1 отоларинголог, 1 кардіолог, 4 анестезіологи, 2 хірурги, 2 гінекологи, 1 терапевт, 1 ендокринолог та 19 медичних сестер. В лікарні працює 32 лікарі, це майже вдвічі більше, ніж в 2021 році.

Забезпеченість лікарями дала можливість відкрити 2 відділення (паліативне, відділення інтенсивної терапії) та забезпечити надання цілодобової медичної допомоги населенню в стаціонарних умовах. Аналізуючи показники надання медичної допомоги в амбулаторно-поліклінічних умовах, відмічаємо, що обсяг надання амбулаторної допомоги хворим зріс, а це завдяки збільшенню кількості лікарів – хірургів, гінекологів, травматологів та офтальмолога.

----- Підсумковий бал: 1

Чи забезпечує ОМС додатковою підтримкою лікарів та медичний персонал?

У громаді прийнято Програму забезпечення житлом лікарів КНП «Ватутінська міська лікарня Ватутінської міської ради» на 2021-2023 роки³⁰, яка дає можливість оплачувати винайм спеціалістами житла у громаді та оплату комунальних послуг.

За інформацією міської ради, лікарю-анестезіологу була виділена 3-кімнатна службова квартира. Про надання інших додаткових пільг і допомоги лікарям та медичному персоналу інформації не знайдено.

----- Підсумковий бал: 0

Чек-лист поліпшень:

- ❑ Прийняти місцеву програму або внести зміни у вже наявну програму підтримки лікарів та передбачити в ній заходи з додаткової підтримки лікарів та медичного персоналу:
  - Додаткова фінансова винагорода.
  - Допомога на оздоровлення за рахунок коштів місцевого бюджету.
  - Надання земельних ділянок.

Чи забезпечує ОМС пільгові категорії населення лікарськими засобами?

У Ватутінській громаді прийнята та діє комплексна програма «Турбота» на 2021 – 2027 роки³¹, яка розроблена з метою посилення уваги суспільства до потреб ветеранів війни та праці, учасників антитерористичної операції/Операції Об'єднаних сил, членів їхніх сімей, осіб з інвалідністю, самотніх непрацездатних громадян та інших соціально вразливих верств населення, забезпечення належного їхнього соціального захисту.

Програмою передбачено необхідність виділення коштів на пільгове забезпечення ветеранів війни та людей з інвалідністю, учасників АТО/ООС, учасників бойових дій в республіці Афганістан, постраждалих внаслідок Чорнобильської катастрофи ліками

³⁰ URL: <https://vatutine-gromada.gov.ua/programi-09-23-00-11-02-2022/>

³¹ URL: <https://vatutine-gromada.gov.ua/programi-09-23-00-11-02-2022/>

для амбулаторного лікування.

Однак інформації про виділення коштів з місцевого бюджету на закупівлю ліків цим категоріям населення не знайдено.

На сайті ОМС періодично розміщується інформація³² щодо алгоритму отримання ліків за програмою "Доступні ліки".

Для внутрішньо переміщених осіб та малозабезпечених родин громади у 2022 році було закуплено медикаментів та виробів медичного призначення на суму 6,2 тис. грн. Всі витрати проводились за рахунок коштів Національної служби здоров'я України.

Відшкодування витрат, пов'язаних з відпуском лікарських засобів безоплатно, здійснюється за рахунок коштів бюджету територіальної громади.

----- Підсумковий бал: 1

Чек-лист поліпшень:

- Передбачити виділення коштів на забезпечення безкоштовними ліками пільгові категорії населення.

Чи забезпечує ОМС пільгові категорії населення виробами медичного призначення?

У 2022 році для внутрішньо переміщених осіб та малозабезпечених родин громади було закуплено виробів медичного призначення (разом з ліками) на суму 6,2 тис. грн. Всі витрати проводились за рахунок коштів Національної служби здоров'я України. Однак визначити види виробів та кількість осіб, які ними було забезпечено, не вдалося через відсутність відповідної інформації на сайті міської ради.

Відшкодування витрат, пов'язаних з відпуском технічних та медичних засобів, туберкулінодіагностика, оплата комунальних послуг та проїзд громадян, які отримують процедуру гемодіалізу на відшкодування проїзду до місця отримання медичної процедури, здійснюється за рахунок коштів бюджету територіальної громади.

----- Підсумковий бал: 0

Чек-лист поліпшень:

- Провести оцінку потреб в засобах медичного призначення (вивчається інформація про наявність інформації про кількість та категорії осіб, що їх потребують).
- Інформувати користувачів про спосіб отримання засобів медичного призначення.

Чи здійснює ОМС заходи з надання паліативної допомоги для жителів громади?

З 01.04.2021 року фахівці комунального некомерційного підприємства «Ватутінська міська лікарня Ватутінської міської ради» надають медичну допомогу за договором з НСЗУ за пакетом медичних послуг «Мобільна паліативна допомога» (обслуговування пацієнта на дому). Станом на 2021 рік 12 осіб отримували цю допомогу (кількість осіб, які отримали допомогу у 2022 та 2023 роках невідома). Для отримання послуги з мобільної паліативної допомоги необхідно звернутись до сімейного або лікуючого лікаря для отримання електронного направлення на певний вид допомоги. Консультування пацієнтів, яким надається мобільна паліативна допомога, та їхніх родичів здійснювалось цілодобово за телефоном хірургічного відділення.

У 2022 році забезпеченість лікарями в громаді дала можливість відкрити 2 відділення (паліативне, відділення інтенсивної терапії) та забезпечити надання цілодобової медичної допомоги населенню в стаціонарних умовах.

----- Підсумковий бал: 1

Чек-лист поліпшень:

- Забезпечити вчасне та систематичне інформування громадян про можливості отримання цього виду допомоги.

³² URL: <https://vatutine-gromada.gov.ua/news/1672998131/>

- ❑ Забезпечити проведення консультивання родичів невиліковно хворих.
- ❑ Забезпечення необхідними знеболювальними ліками хворих, що перебувають удома.
- ❑ Оприлюднити на ресурсах міської ради звітів щодо проведення заходів з надання паліативної допомоги мешканцям громади.

Чи здійснює ОМС заходи з проведення реабілітації мешканців громад у сфері охорони здоров'я?

У громаді не створено реабілітаційних установ та відділень з реабілітації.

Контент-аналіз сайту³³ Ватутінської лікарні та сайту міської ради підтвердив відсутність послуг з реабілітації у громаді.

За інформацією приймального відділення Ватутінської міської лікарні, послуги з реабілітації можливо отримати в медичних закладах, для цього сімейний лікар здійснює направлення пацієнтів відповідно до необхідного напрямку для здійснення реабілітації.

Відповідно до рішення Ватутінської міської ради від 27.07.2023 № 43 - 7 /VIII «Про делегування повноважень для підписання угоди про співпрацю між громадами з метою проведення оздоровлення пільгової категорії громадян» підписано угоду про співпрацю Ватутінської міської територіальної громади з Уманською територіальною громадою з метою проведення оздоровлення громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи I категорії в реабілітаційному комплексі «Гармонія» управління праці та соціального захисту населення Уманської міської ради.

----- Підсумковий бал: 0

Чек-лист поліпшень:

- ❑ Передбачити можливість надання послуг у медичних закладах; виїзд фахівців за місцем проживання осіб, які потребують реабілітації.
- ❑ Передбачити надання фінансової підтримки громадським організаціям, що надають реабілітаційні послуги.
- ❑ Забезпечення за рахунок місцевого бюджету технічними та іншими засобами реабілітації, засобами медичного призначення мешканців громади, які цього потребують.

Чи сприяє ОМС проведенню заходів психологічної підтримки населення на території громади?

Мешканці громади мають можливість отримати психологічну підтримку у Центрі соціальних служб. З метою забезпечення вчасного, якісного надання комплексних соціальних послуг мешканцям Ватутінської міської територіальної громади, в тому числі психологічної допомоги особам, які звільняються або звільнені з військової служби, з числа ветеранів війни, осіб, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною, членам сімей таких осіб та членам сімей загиблих (померлих) ветеранів війни і членам сімей загиблих (померлих) Захисників та Захисниць України, яка спрямована на подолання складних життєвих обставин або мінімізацію їх наслідків, рішенням Ватутінської міської ради від 27.07.2023 № 43- 4 /VIII введено посаду психолога та 2 посади ФСР.

Працівники центру соціальних служб проводять тематичні тренінги та зустрічі психологічного розвантаження. Зокрема в серпні для людей похилого віку в рамках тренінгового курсу «Життя в новому форматі» провели тренінг на тему «Емоції», для осіб, які тимчасово проживають в БО «ВЦСО «Дім Милосердя»», проведено заняття «АРТ-терапія», в рамках тренінгового курсу «Батьківство в радість» проведено тренінг на тему «Зона комфорту у дітей».

Інформація про можливість отримання психологічних послуг розміщена на сайті Ватутінської міської громади, у всіх навчальних закладах громади на спеціально створених соціальних куточках та на підприємствах, установах громади.

----- Підсумковий бал: 1

³³ URL: <https://vatytine.lic.org.ua/1965-2/>

Чек-лист поліпшень:

- ❑ Передбачити соціальне замовлення з надання послуг психологічної допомоги.
- ❑ Активізувати співпрацю з НДО, які надають цей вид послуг.

Чи сприяє ОМС здійсненню протиепідемічних заходів?

Сімейні лікарі Центру первинної медико-санітарної допомоги Ватутінської міської ради активно працювали під час пандемії Ковід-19 та мали протягом кількох епідсезонів тисячі викликів та звернень.

На базі кабінету щеплень Центру первинної медико-санітарної допомоги створено Центр вакцинації³⁴. Вакцинація населення здійснювалась безпосередньо в Центрі та при відвідуванні мешканців громади.

Загалом вакциновано від Ковід-19 I, II та бустерними III та IV дозами більшість населення громади. Завдяки педіатричній службі Центру максимально охоплене туберкулінодіагностикою дитяче населення Ватутінської міської громади.

Протягом 2022 року для дотримання епідбезпеки персоналу та пацієнтів було закуплено засобів індивідуального захисту та дезінфекційних розчинів на 55,8 тис. грн.

У громаді також проводиться активна вакцинальна кампанія. Інформація щодо необхідності вакцинації оновлюється на ресурсах Ватутінської міської ради. Зокрема, оголошення³⁵ про те, що наразі КНП «Центр первинної медико-санітарної допомоги в м. Ватутіне» в повному обсязі забезпечений вакциною КПК. «Наздоганяюча» вакцинальна кампанія проти кору має завершитися до початку нового навчального року.

Відповідно до рішення комісії з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій Ватутінської міської ради (протокол №12 від 16.08.2023), діти, які не отримали щеплення проти кору, до очного навчання в навчальних закладах міста допущені не будуть.

Інших заходів щодо захисту населення від гострих інфекційних хвороб у громаді не виявлено.

----- Підсумковий бал: 1

Чек-лист поліпшень:

- ❑ Виділити кошти на забезпечення масками та антисептичними засобами комунальних закладів: шкіл, закладів охорони здоров'я; ЦНАП.
- ❑ Забезпечити громадян пільгових категорій лікарськими засобами та виробами медичного призначення для лікування і профілактики інфекційних хвороб, в тому числі масками та антисептичними засобами.
- ❑ Проведення інформаційних кампаній з запобігання і протидії інфекційним захворюванням.

Чи вживає ОМС заходи для доступу до медичних послуг без дискримінації?

На території громади діють два медичні заклади: КЗ «Центр первинної медико-санітарної допомоги м.Ватутіне Черкаської області» та КЗ «Ватутінська міська лікарня» – заклад вторинного рівня надання медичної допомоги.

Обслуговування пацієнтів в закладах відбувається незалежно від гендерної та національної приналежності, без дискримінації. У разі потреби здійснюється виїзд лікарів за місцем проживання людей з числа осіб з інвалідністю або маломобільних груп населення.

Лікарня, поліклінічне відділення, амбулаторії та ФАПі облаштовані пандусами для зручності пацієнтів з інвалідністю. Санвузли забезпечені пристосуваннями для забезпечення можливості користування ними особами з інвалідністю.

----- Підсумковий бал: 0

³⁴ URL: <http://vatytino-rada.gov.ua/index.php/novini/6165-v-gromadi-stvoreno-tsentr-vaktsinatsiji>

³⁵ URL: https://www.facebook.com/vatutine.mr/posts/pfbid0269ne8gJ6yJkQMK5iU8n6TV6Wxv22vyNj6N1JSaxd7JWeg5rVkrC75sw8SZqHCUsWI?locale=ru_RU

Чек-лист поліпшень:

- ❑ Провести аудит доступності медичних закладів та прийняти місцеву програму щодо забезпечення доступності в медичних закладах громади.
- ❑ Облаштувати щонайменше одну доступну для осіб, які пересуваються на кріслах колісних, санітарно-гігієнічну кімнату із допоміжними поручнями біля унітаза, призначену для відвідувачів обох статей.
- ❑ Встановити тактильні спрямовувачі та одну мнемосхему при вході в будівлі медичних закладів.
- ❑ Встановити таблички зі шрифтом Брайля на вході до будівель медичних закладів.
- ❑ Надавати послуги перекладу жестовою мовою (з жестової мови) в закладі охорони здоров'я.

Чи проводяться ОМС інформаційно-просвітницькі кампанії у сфері охорони здоров'я?

Протягом 2022 року сімейні лікарі Центру первинної допомоги активно проводили та продовжують в 2023-му санітарно-просвітницьку роботу щодо боротьби з туберкульозом. Особливо приділена увага особам з груп підвищеного ризику. Як результат проведеної роботи - виявлені нові випадки захворювання на туберкульоз, в 2022 році – 7 нових випадків захворювання, а в січні-лютому 2023-го – вже 3. Всі хворі додатково обстежені та направлені на лікування.

Громада долучається до інформування в рамках Всеукраїнської програми ментального здоров'я «Ти як?», мета якої – сприяти формуванню в суспільстві культури піклування про ментальне здоров'я, дати розуміння та показати інструменти, які допоможуть українцям дбати про свій внутрішній стан. На ресурсах міської ради періодично розміщуються відповідні інформаційні продукти такої комунікаційної програми.

Однак інформації щодо проведення інформаційно-просвітницьких кампаній у не менш як чотирьох напрямів (цільових груп) протягом попереднього року: профілактика раку, профілактика грипу, СНІДу (виявлені приклади, датовані 2020 роком), профілактика венеричних захворювань, профілактика захворювань органів травлення; профілактика захворювань органів дихання; профілактика інсультів та інфарктів, – не виявлено.

----- Підсумковий бал: 0

Чек-лист поліпшень:

- ❑ Активізувати проведення заходів щодо профілактики раку, профілактики грипу, СНІДу, профілактики венеричних захворювань, профілактики захворювань органів травлення; профілактики захворювань органів дихання; профілактики інсультів та інфарктів тощо.

ВИСНОВОК:

У громаді прийнято цільові програми, які спрямовані на покращення якості та тривалості життя жителів громади, підвищити доступ населення до якісної медичної допомоги, модернізації та зміцнення матеріально-технічної бази закладів охорони здоров'я. Втім, оцінити рівень досягнення загальної мети програм оцінити не вдалося з огляду на відсутність звітів, підсумків їх реалізації.

Мешканці громади отримують послуги з паліативної допомоги та частково забезпечені ліками для пільгових категорій населення. Втім, необхідне розширення пільгових категорій населення, які матимуть можливість отримання безкоштовних ліків.

Додаткової підтримки потребує напрямок з проведення реабілітації. Необхідно організувати реабілітаційні центри у громаді та налагодити співпрацю з іншими медичними закладами для направлення пацієнтів.

У громаді частково організовано роботу з надання медичних послуг без дискримінації. Відповідний напрямок роботи потребує більшої уваги та відповідно виділення ресурсів для забезпечення усіх категорій населення рівними умовами доступу до медичних послуг.

Для покращення соціального захисту та підтримки лікарів та медичного персоналу необхідно організувати таку підтримку та виділити для цього додаткові ресурси.

Рівень моніторингу: Базові потреби людини

Напрямок моніторингу: Гідний рівень життя

Чи проводить ОМС оцінку потреб мешканців громади в соціальних послугах?

Згідно з рішенням виконкому Ватутінської громади від 30.03.2023 р. “Про Програму соціально-економічного розвитку Ватутінської міської територіальної громади на 2023 рік”³⁶, за останніми статистичними даними, зареєстрованими в ЄДАРП, на території громади проживають 5348 пільговиків, з них: ветерани війни – 433, ветерани праці – 1263, діти війни – 1092, постраждали внаслідок ЧАЕС – 247, ветерани військової служби та ветерани внутрішніх справ – 39, політичні в’язні – 2, інваліди – 1214, пенсіонери за віком – 3563, багатодітні сім’ї – 341.

У Ватутінській територіальній громаді станом на березень 2023 р. перебуває на обліку в управлінні праці та соціального захисту населення Ватутінської міської ради 156 учасників бойових дій з числа учасників антитерористичної операції, 10 осіб з інвалідністю внаслідок війни, з них: 1 – I групи, 5 – II групи, 4 – III групи та 28 сімей загиблих (померлих) учасників бойових дій у зоні антитерористичної операції, захисників та захисниць України, які потребують додаткової уваги від органів місцевого самоврядування, з метою вирішення їх повсякденних проблем життєдіяльності.

Від початку повномасштабної війни росії з Україною тисячі громадян змушені були покинути свої домівки. З 24.02.2022 року в громаді зареєстровано 4125 внутрішньо переміщених осіб, в т.ч. – 870 чоловіків, 1849 жінок, 1220 дітей та 186 осіб з інвалідністю. Управлінням праці та соціального захисту населення Ватутінської міської ради організовано роботу щодо їхнього соціального захисту. Таким чином, фактично на території Ватутінської міської громади проживає 3175 внутрішньо переміщених осіб, з них – 685 чоловіків, 1379 жінок, 955 дітей та 156 осіб з інвалідністю.

Загальна кількість сімей/осіб, охоплених послугами Ватутінського центру соціальних служб за 2022 р., становить:

1241 сім’я (особа), з них:

- постраждали від жорстокого поводження та насильства - 15;
- постраждали від збройних конфліктів та тимчасової окупації - 465;
- сім’ї, в яких батьки або особи, які їх замінюють, ухиляються від виконання своїх обов’язків із виховання дитини – 9;
- сім’ї, члени яких перебувають / перебували у конфлікті з законом, – 15;
- сім’ї, де є наркозалежні члени родини – 41;
- сім’ї, де один чи кілька членів мають інвалідність – 4;
- сім’ї опікунів / піклувальників – 7;
- прийомні сім’ї – 3;
- особи з числа дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, – 8;
- сім’ї, в яких здійснено перевірку цільового використання коштів, яким призначена державна допомога при народженні дитини, – 48;
- інші категорії сімей та осіб – 484.

Враховуючи наявну інформацію про різні категорії населення, вважаємо, що громада проводить оцінку потреб своїх мешканців. Підтвердженням цього є також інформація в наступному індикаторі.

----- Підсумковий бал: 1

³⁶ URL: <https://vatutine-gromada.gov.ua/programi-09-23-00-11-02-2022/>

Чек-лист поліпшень:

- Проводити системну роботу з оцінки потреб різних категорій населення.

Чи дбає ОМС про виявлення людей/сімей, що перебувають у складних життєвих обставинах або мають найвищий ризик потрапити в такі обставини?

Виявлення людей/сімей, що перебувають у складних життєвих обставинах, покладено на Ватутінський центр соціальних служб.

Фахівці центру виявляють осіб та сім'ї, які перебувають у складних життєвих обставинах, проводять оцінку потреб, надають базові соціальні послуги (консультування, соціальний супровід, представництво інтересів, соціальну профілактику тощо), здійснюють пошук кандидатів на сімейні форми влаштування дітей-сиріт. Загалом у 2023 році здійснено 974 оцінок потреб сімей/ осіб, які перебувають у складних життєвих обставинах.

Серед клієнтів центрів – люди з інвалідністю, особи, які мають наркотичну залежність та яких торкнулася проблема ВІЛ-інфекції та СНІДу, багатодітні, неповні сім'ї, родини учасників АТО, внутрішньо переміщені сім'ї, діти-сироти та діти, позбавлені батьківського піклування, випускники інтернатних закладів, сім'ї, де має місце насильство, неналежне виконання батьківських обов'язків та інші.

Відповідно до звітів центру соціальних служб, у 2022 році виявлено: 10% виявлених родин мають проблеми алкогольної та наркотичної залежності, 10% – складні стосунки в родині, у 10% сімей існує проблема безробіття (причому більша половина працювати і не бажає), 55% родин, в яких батьки мають низький рівень виховного потенціалу (чи взагалі його не мають), 5% складає проблема відсутності у членів родини документів, що засвідчують особу та документів, необхідних для оформлення соціальної допомоги на дітей; інвалідність батьків або дітей (10%).

Для членів сімей, які перебувають у складних життєвих обставинах, проводиться групова тренінгова робота, де батьки мають змогу підвищити свій батьківський потенціал з питань виховання та догляду за дітьми, отримати навички відповідального батьківства. Для осіб, які мають проблеми з законом, проводяться групові консультації, метою яких є запобігання повторним злочинам, мотивування на ведення здорового способу життя. Загалом у 2022 році для сімей та осіб, які перебувають в складних життєвих обставинах, підготовлено та проведено – 11 заходів для 92 осіб.

Станом на 04.08.2023 р.³⁷ центром соціальних служб відвідано 6 сімей, з метою перевірки стану утримання та виховання дітей в сім'ях, що опинилися в складних життєвих обставинах, надано натуральну допомогу у вигляді б/в речей та взуття 28 особам. Також надавалась допомога 24 сім'ям, які опинилися в СЖО та ВПО, в отриманні гуманітарної допомоги у вигляді продуктових наборів та засобів гігієни.

Результати експерименту «Звернення за соціальними виплатами»:

Експерт організації звернулась до управління праці та соціального захисту населення з запитом щодо можливості отримання допомоги (підтримки) сім'ї, що перебуває у складних життєвих обставинах.

Спеціаліст управління надала інформацію про види допомоги, які надаються у громаді та алгоритми їх отримання.

Під час візуального огляду приміщення міської ради та контент аналізу веб-сайту³⁸ виявлено інформацію про можливості отримання деяких видів послуг та соціальних виплат людям/сім'ям, що перебувають у складних життєвих обставинах або мають найвищий ризик потрапити в такі обставини.

Відповідна інформація також періодично розміщується в телеграм-каналі громади та фейсбук-сторінки центру³⁹.

----- Підсумковий бал: 1

³⁷ URL: https://t.me/vatutine_mr/7542

³⁸ URL: <https://vatutine-gromada.gov.ua/centr-socialnih-sluzhb-08-36-37-26-06-2023/>

³⁹ URL: https://www.facebook.com/csdm.vatutine.9/?locale=ru_RU

Чек-лист поліпшень:

- Проводити щорічно звітування про роботу міської ради з особами, що за рівнем доходів, внаслідок безробіття, стихійного лиха чи інших обставин потрапили за межу бідності.

Чи діє в громаді політика гідного рівня життя?

Загалом у громаді впроваджується 6 програм, які спрямовані на підвищення гідного рівня життя у громаді. Експертами організації проведено аналіз 2 програм, які найбільш дотичні до цієї сфери.

У Ватутінській громаді прийнята та діє комплексна програма «Турбота» на 2021 – 2027 роки⁴⁰. Основним завданням програми є підвищення рівня життя ветеранів війни та праці, учасників АТО/ООС, членів їхніх сімей, осіб з інвалідністю, самотніх непрацевдатних громадян та інших соціально вразливих верств населення, шляхом посилення соціальних гарантій.

Координація виконання програми покладається на управління праці та соціального захисту населення Ватутінської міської ради, яке інформує Департамент соціального захисту населення обласної державної адміністрації про хід виконання програми щороку до 10 грудня.

Обсяг фінансування програми визначається щорічно, виходячи з фінансової спроможності бюджету Ватутінської міської територіальної громади на підставі обґрунтованих розрахунків. Таким чином задекларовані заходи в рамках програми фінансово не підкріплені.

Контроль за реалізацією програми здійснюватимуть постійні комісії Ватутінської міської ради з питань освіти, культури, охорони здоров'я, соціального забезпечення та у справах молоді та спорту і постійну комісію планово-бюджетну та з питань інвестицій. Однак у публічному доступі звітів за підсумками реалізації програми у 2022 році не виявлено.

Також було прийнято комплексну «Програму соціальної підтримки по Ватутінській міській територіальній громаді учасників антитерористичної операції, захисників, захисниць України, добровольців та членів їхніх сімей загиблих (померлих) учасників антитерористичної операції, захисників, захисниць України, добровольців та учасників Революції Гідності на 2023 - 2025 роки»⁴¹.

Метою програми є:

- реабілітація захисників України;
- матеріальна підтримка захисників України та членів їхніх сімей, у тому числі членів сімей загиблих (померлих) захисників України;
- правова підтримка, інформаційне забезпечення та підтримка діяльності соціальних установ та закладів, що надають соціальні послуги захисникам України та членам їхніх сімей;
- забезпечення контролю за медичним обслуговуванням захисників України та членів їхніх сімей, у тому числі членів сімей загиблих (померлих) захисників України;
- соціальна підтримка захисників України та членів їхніх сімей, у тому числі членів сімей загиблих (померлих) захисників України.

Загальний бюджет програми становить 4790,0 тис. грн з коштів бюджету міської територіальної громади.

Координацію роботи, організаційне супроводження та контроль за ходом виконання комплексної програми соціальної підтримки по Ватутінській територіальній громаді на 2023-2025 роки здійснює управління праці та соціального захисту населення Ватутінської міської ради.

Визначити стан досягнення цілей програми не вдалося з огляду на відсутність звітів про реалізацію програми у 2023 році.

⁴⁰ URL: <https://vatutine-gromada.gov.ua/programi-09-23-00-11-02-2022/>

⁴¹ URL: <https://vatutine-gromada.gov.ua/programi-09-23-00-11-02-2022/>

За інформацією міської ради, у громаді для покращення надання послуг та зручності для населення:

1. Проводиться системна робота з членами сімей, які перебувають у складних життєвих обставинах (тренінговий курс за модулем «Батьківство в радість», де батьки мають змогу підвищити свій батьківський потенціал з питань виховання та догляду за дітьми, отримати навички відповідального батьківства).
2. Функціонує банк б/в одягу, взуття та продуктів харчування для вразливих верств населення. У Банку одягу є одяг для дорослих та дітей, іграшки, також можуть бути речі першої необхідності: посуд, ковдри, постільна білизна, рушники тощо.
3. Проводиться робота з наркозалежними особами, їхнім близьким оточенням та людьми, які мають проблеми ВІЛ/СНІДу, діяльність груп взаємодопомоги.
4. Проводиться робота щодо залучення фінансових ресурсів громадських організацій для здійснення соціальної діяльності;
5. Діє Ресурсний центр – це місце, де накопичується цільова інформація з різноманітних проблем молоді, проходить обмін досвідом, з дбайливо створеним позитивним мікрокліматом для спілкування, де можна отримати інформаційні матеріали, поповнити свої знання стосовно популяризації здорового способу життя, місце для проведення групових заходів з сім'ями, дітьми та молоддю (семінари, тренінги, конференції, круглі столи).

Завдяки співпраці з Благодійною організацією «Єдність та порозуміння» та БО «БФ «Культурологія» вразливим категоріям мешканців Ватутінської міської територіальної громади видають продуктові набори (круп, макаронні вироби, консерви, цукор, борошно, олію та інші продукти тривалого зберігання), засоби особистої гігієни (дитячі та дорослі підгузки, чоловічі та жіночі засоби гігієни тощо), дитячі візочки, ванночки для купання, дитяче ліжко, матраци, ковдри, постільну білизну.

----- Підсумковий бал: 1

Чек-лист поліпшень:

- Розміщувати у публічний доступ звіти про виконання програми гідного рівня життя за визначені програмою періоди.

Чи ОМС сформував інфраструктуру та умови надання соціальних послуг?

У Ватутінській міській територіальній громаді працює Центр соціальних служб. Чисельність працівників Ватутінського центру соціальних служб складає 8,25 штатної одиниці, з них 5 фахівців із соціальної роботи. Фахівці із соціальної роботи працюють безпосередньо в громаді та водночас виконують три ролі: помічника-постачальника соціальних послуг, координатора ведення конкретного випадку та представника інтересів клієнта в інших установах.

У період 2022 р. Центр соціальних служб надавав такі послуги:

- соціальний супровід – 30 сімей (осіб);
- консультування - 1130;
- інформування - 78;
- соціальний супровід сімей, у яких виховуються діти-сироти і діти, позбавлені батьківського піклування – 3 прийомні сім'ї.

Інших заходів, які спрямовані на покращення умов надання соціальних послуг, у громаді не виявлено.

----- Підсумковий бал: 1

Чек-лист поліпшень:

- Залучати недержавних національних та міжнародних надавачів соціальних послуг до надання соціальних послуг.
- Системно проводити заходи ОМС та недержавних надавачів (БО, ГО, ініціатив) з подолання бідності та забезпечення гідного рівня життя.

- Виділяти фінансування або проведення заходів щодо підвищення кваліфікації співробітників.
- Виділяти кошти на матеріально-технічне забезпечення для надання соціальних послуг.
- Мати договори з іншими громадами щодо надання соціальних послуг.

Чи вживаються заходи для надання соціальних послуг людям старшого віку?

Управління праці та соціального захисту населення Ватутінської міської ради здійснює соціальну роботу та надає соціальні послуги 238 громадянам похилого віку, особам з інвалідністю, які втратили рухову активність та не здатні до самообслуговування, надається соціальна послуга з догляду вдома, перукарські послуги, а також допомога в обслуговуванні, придбанні харчів та ліків, побутові послуги, здійснюються виплати матеріальної допомоги населенню, допомоги на поховання, забезпечується пільговий проїзд автомобільним транспортом та залізничним транспортом.

У 2022 році нараховано пільг для осіб похилого віку на суму 2 455, 5 тис. грн, серед яких:

- пільги на житлово-комунальні послуги нараховано на суму - 1 976,5 тис.грн;
- на забезпечення твердим паливом на суму 48, 2 тис. грн;
- послуги Укртелекома – 17,0 тис. грн;
- забезпечення пільгового перевезення (залізничне сполучення) - 136,7 тис. грн;
- забезпечення пільгового перевезення (автомобільне сполучення) - 249,8 тис. грн;
- нараховано субсидію на житлово-комунальні послуги в сумі - 40 169,26 тис. грн;
- нараховано субсидію на тверде паливо в сумі - 504,32 тис. грн.

У 2022 році в громаді для людей похилого віку проведено 3 заходи, охоплено 19 осіб.

У травні 2023 року⁴² для людей похилого віку проведено тренінги «Життя в новому форматі» на тему «Захисти свої права», «Життя в новому форматі» на тему «Як навчитися керувати часом та не відкладати справи на потім»⁴³. Пенсіонерів громади забезпечують натуральною допомогою⁴⁴, так останнім часом вона надавалась у вигляді борошна.

----- Підсумковий бал: 1

Чек-лист поліпшень:

- Системно проводити заходи з надання соціальних послуг людям похилого віку:
  - надання продуктів харчування та грошової допомоги особам старшого віку;
  - проведення ремонтів житла, в тому числі через залучення НДО;
  - організації безоплатного харчування малозабезпечених громадян старшого віку;
  - надання за рахунок місцевого бюджету ритуальних послуг у зв'язку з похованням самотніх малозабезпечених громадян;
  - залучення до культурного життя громади: надання безоплатних квитків на культурні заходи;
  - організація та підтримки колективів осіб старшого віку;
  - навчання осіб комп'ютерній, цифровій та медіаграмотності;
  - організації побутових послуг: перукарські, косметологічні, ремонту та пошиву одягу;
  - надання послуги денного догляду, догляд вдома;
  - підвищення правової обізнаності;
  - організації в громаді паліативного догляду та підтриманого проживання;
  - інші заходи, виходячи з особливостей громади.

⁴² URL: https://t.me/vatutine_mr/6505

⁴³ URL: https://t.me/vatutine_mr/7542

⁴⁴ URL: https://t.me/vatutine_mr/7524

? Чи вживаються заходи для надання соціальних послуг людям з інвалідністю?

На територію громади переміщений Будинок милосердя «ВЕФІЗДА» з міста Дружківка Донецької області, в якому проживають 22 особи з числа маломобільних груп населення. Крім того, на території Ватутінської громади функціонує БО «ВЦСО «ДІМ МИЛОСЕРДЯ», в якому проживає більше 100 соціально незахищених та малорухомих осіб, з них 22 особи з числа внутрішньо переміщених.

У вказаних будинках людям надається послуги денного догляду, забезпечується харчування, паліативний догляд та підтримання проживання, соціальні та консультаційні послуги.

Для осіб, які проживають у цих закладах проводять інформаційно-просвітницькі заняття. Так, для осіб, які тимчасово проживають в БО «ВЦСО «Дім Милосердя», проведено заняття «Як я бачу себе в майбутньому». ⁴⁵

28.07.2023 р.⁴⁶ Ватутінською міською територіальною громадою підписано угоду з Уманською територіальною громадою з метою проведення оздоровлення громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи I категорії в реабілітаційному комплексі «Гармонія» управління праці та соціального захисту населення Уманської міської ради.

Управління праці та соціального захисту населення Ватутінської міської ради повідомляє, що в територіальному центрі надання соціальних послуг у відділенні соціальної допомоги вдома надається послуга “догляд вдома” 48 особам з інвалідністю та у відділенні денного перебування, послугу “соціальна адаптація” - 24 особам з інвалідністю.

Інших заходів з підтримки людей з інвалідністю не виявлено.

----- Підсумковий бал: 1

Чек-лист поліпшень:

- Системно проводити заходи з надання соціальних послуг людям з інвалідністю. Наприклад:
  - надання продуктів харчування та адресної грошової допомоги;
  - створення умов доступності в житлі, в тому числі через залучення НДО;
  - придбання будівельних матеріалів та дров;
  - організація безоплатного харчування (допомога у придбанні спеціального харчування: наприклад, безлактозне та тому подібне);
  - організації побутових послуг: перукарські, косметологічні, ремонт та пошив одягу;
  - надання послуги денного догляду, догляд вдома;
  - підвищення правової обізнаності;
  - паліативного догляду та підтриманого проживання;
  - надання послуг перекладу жестовою мовою;
  - здійснення фізичного супроводу осіб з порушенням зору;
  - забезпечити наявність соціального таксі;
  - інші заходи, виходячи з особливостей громади.

? Чи вживаються заходи для надання послуг для сімей з дітьми?

Протягом 2022 року у громаді проводились такі заходи з підтримки сімей з дітьми:

- 12 інформаційних, розважальних та навчальних заходів, на яких були присутні 210 осіб;
- 40 дітей до свята Різдва Христового отримали новорічні подарунки;
- до Дня захисту дітей проведено конкурс малюнку на асфальті на площі міста, із врученням подарунків 45 особам;

⁴⁵ URL: https://t.me/vatutine_mr/7542

⁴⁶ URL: https://t.me/vatutine_mr/7469

- до Дня родини проведено конкурс малюнків та вручено 12 подарунків.
- Інших заходів з підтримки сімей з дітьми не виявлено.

----- Підсумковий бал: 1

Чек-лист поліпшень:

- Забезпечити підтримку сімей з дітьми за напрямками:
  - надання за кошти місцевого бюджету фінансової допомоги сім'ям у зв'язку із народженням дитини;
  - розповсюдження ваучерів на оплату лікарських засобів та медичних послуг;
  - забезпечення харчуванням немовлят та надання засобів гігієни для немовлят;
  - організація безкоштовного харчування учнів I – IV класів та учнів вразливих груп;
  - прийняття рішення про пільговий проїзд учнів до місця навчання і додому;
  - надання статусу дітям, які постраждали внаслідок воєнних дій і збройних конфліктів;
  - вирішення за участю Служби у справах дітей спорів між батьками щодо визначення місця проживання або зміни прізвища та імені дитини;
  - підтвердження місця проживання дитини для її тимчасового виїзду за межі України;
  - інші заходи, виходячи з особливостей громади.

Чи вживаються заходи для надання послуг для дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування?

У громаді прийнята та реалізується Програма соціально- правового захисту дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, та запобігання дитячій бездоглядності на 2022-2024 роки.⁴⁷

Метою Програми є:

- здійснення на території Ватутінської міської територіальної громади заходів щодо забезпечення дотримання державних гарантій та конституційних прав дітей;
- посилення відповідальності працівників організацій та установ, що працюють з сім'ями та дітьми;
- здійснення заходів соціально-правового захисту дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, та дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах;
- забезпечення права кожної дитини на виховання в сім'ї: вжиття вичерпних заходів для збереження біологічної родини для дитини, влаштування посиротілих дітей в сімейні форми виховання;
- розвиток сімейних форм виховання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування;
- піднесення престижу та авторитету усиновителів, опікунів, прийомних батьків та батьків-вихователів;
- підвищення рівня правової освіти дітей, батьків, опікунів/піклувальників, прийомних батьків та батьків-вихователів;
- забезпечення якісного ведення обліку дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування та дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах, ефективної роботи Єдиної інформаційно-аналітичної системи „Діти” та вчасного поновлення відомостей про дітей;
- підтримка дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, та дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах, забезпечення належних умов для їх навчання, виховання та розвитку, надання у разі потреби адресної допомоги;
- підвищення рівня культури сімейних стосунків і відповідальності батьків за виконання своїх обов'язків;
- здійснення заходів щодо забезпечення житлом дітей-сиріт, дітей, позбавлених

⁴⁷ URL: <https://vatutine-gromada.gov.ua/programi-09-23-00-11-02-2022/>

- батьківського піклування, та осіб з їх числа;
- сприяння зайнятості дітей у позаурочний час, розвитку їхніх талантів та здібностей.

В рамках реалізації програми у громаді проведено засідання «круглого столу» за участю опікунів/піклувальників та прийомних батьків, конкурс дитячої творчості серед дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, на тему «Світ дитячої фантазії», придбання солодких подарунків для дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, та дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах, з нагоди Міжнародного дня захисту дітей, профілактичний захід «Урок» та акція «В школу з радістю» (надання адресної допомоги дітям, які перебувають у складних життєвих обставинах), заходи з нагоди Дня усиновлення, а також придбання солодких подарунків для дітей відповідної категорії до свят. Реалізація інших заходів в рамках програми не виявлено.

У 2022 році з метою запровадження послуги патронатного виховання в систему захисту дітей та підтримки сімей з дітьми в місті, спеціалістами центру було проведено інформаційну кампанію серед релігійних громад та для клієнтів міського центру зайнятості (проведено 3 заходи).

Представники органів опіки та піклування беруть участь у судових слуханнях у справах, що стосуються прав дитини-сироти та дитини, позбавленої батьківського піклування. Крім того, на сайті оприлюднюються рішення про позбавлення батьківських прав та надання дитині відповідного статусу (знеособлені).

----- Підсумковий бал: 1

Чек-лист поліпшень:

- Організувати впровадження системних заходів для дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування:
  - проведення реєстрації народження дитини, батьки якої невідомі;
  - участь у наданні згоди на тимчасове влаштування в сім'ю дитини-сироти або дитини, позбавленої батьківського піклування;
  - участь у взятті на виховання в сім'ю дитину-сироту або дитину, позбавлену батьківського піклування;
  - організації функціонування соціального гуртожитку для дітей-сиріт та дітей, позбавленого батьківського піклування;
  - поліпшення матеріально-технічних умов закладів, де перебувають діти-сироти та діти, позбавлені батьківського піклування;
  - інші заходи, виходячи з особливостей громади.

Чи вживаються заходи для надання послуг внутрішньо переміщеним особам?

Рішенням виконавчого комітету Ватутінської міської ради від 22.09.2022 №238⁴⁸ створено Міжвідомчий координаційний штаб щодо дотримання прав, свобод та законних інтересів внутрішньо переміщених осіб.

Міська влада прикладає зусилля для того, щоб створити сприятливі умови для перебування внутрішньо переміщеної особи у громаді. Проводиться робота із забезпечення гуманітарною допомогою та предметами першої необхідності, з пошуку житла та допомога в працевлаштуванні.

На сайті міської ради створено розділ з інформацією про механізми підтримки внутрішньо переміщених осіб у громаді⁴⁹.

В громаді ведеться облік громадян, які потребують надання житлових приміщень для тимчасового проживання з фонду житла для тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб, а також надаються для проживання наявні житлові приміщення (у відкритому доступі є відповідні рішення)⁵⁰. Сформований фонд соціального житла.

Регулярно відбуваються засідання комісії з питань захисту прав дитини для заслухо-

⁴⁸ URL: <https://vatutine-gromada.gov.ua/rishennya-2022-roku-16-46-10-25-01-2023/>

⁴⁹ URL: <https://vatutine-gromada.gov.ua/dopomoga-vpo-15-32-54-14-11-2022/>

⁵⁰ URL: <https://vatutine-gromada.gov.ua/rishennya-2022-roku-16-46-10-25-01-2023/>

ування висновку оцінки потреб сім'ї, яку готує Ватутінський центр соціальних служб, з метою соціального захисту та надання статусу дитини, яка постраждала внаслідок воєнних дій та збройних конфліктів (протоколи у відкритому доступі)⁵¹.

На базі приміщенні центру соціальних служб відбуваються діалогові зустрічі в рамках проєкту "Лабораторії творчого діалогу в громадах". В липні 2023 року⁵² для обговорення була обрана тема "Нові мешканці громади в розвитку освіти громади. Які аспекти освітньої системи потребують змін та як залучити до шкіл громади учнів з родин внутрішньо переміщених осіб". Учасниками діалогу стали освітяни та представники родин внутрішньо переміщених осіб, діти яких відвідують або планують відвідувати заклади освіти громади.

Окрім безперешкодного влаштування дітей внутрішньо переміщених осіб у дошкільні та загальноосвітні навчальні заклади, забезпечена організація харчування дітей у навчальних закладах Ватутінської міської територіальної громади, які переміщуються з тимчасово окупованої території України та районів проведення антитерористичної операції на територію Ватутінської громади. З розрахунку вартості одного дітодня харчування у дошкільних навчальних закладах (для дітей до 3-х років та для дітей віком від 3-х років до 6-ти років), у загальноосвітніх навчальних закладах фактичної кількості дітоднів харчування.

Результати експерименту "Звернення внутрішньо переміщеної особи з приводу отримання послуг".

Експерт організації, яка має статус внутрішньо переміщеної особи, звернулася до Центру надання адміністративних послуг у м. Ватутіне з питаннями: наявності житла, одягу, документів; можливостей влаштувати дітей в навчальні заклади, постановки на облік з працевлаштування, отримання гуманітарної допомоги (продуктові та гігієнічні набори) від недержавних організацій, варіанти оформлення допомоги від міжнародних донорів, правову допомогу.

Спеціаліст Центру надання адміністративних послуг здійснила оцінку потреб експерта та довела інформацію про наявні можливості для внутрішньо переміщених осіб у громаді.

Аналіз сайту міської ради виявив несистемне розміщення актуальної інформації про можливості для внутрішньо переміщених осіб. Відповідна інформація також періодично розміщується в телеграм-каналі громади.

----- Підсумковий бал: 1

Чек-лист поліпшень:

- Організувати впровадження системних заходів для внутрішньо переміщених осіб у громаді:
  - передбачення надання матеріальної допомоги;
  - виділення фінансової підтримки внутрішньо переміщеним прийомним сім'ям, дитячим будинкам сімейного типу;
  - надання житла дитячим будинкам сімейного типу, які вимушено або самостійно залишили місце проживання;
  - підтримка малозабезпечених родин внутрішньо переміщених осіб;
  - активізація діяльності з працевлаштування внутрішньо переміщених осіб;
  - організація оздоровлення та санаторно-курортного лікування дітей з родин внутрішньо переміщених осіб;
  - інші заходи, виходячи з особливостей громади.

Чи вживаються заходи для надання послуг ветеранам, військовослужбовцям та членам їхніх родин?

У громаді прийнята та реалізується Програма соціальної підтримки по Ватутінській міській територіальній громаді учасників антитерористичної операції, Захисників, Захисниць України, добровольців та членів їхніх сімей загиблих (померлих) учасників ан-

⁵¹ URL: <https://vatutine-gromada.gov.ua/protokoli-zasidan-vikonavchogo-komitetu-17-41-10-07-02-2022/>

⁵² URL: <https://vatutine-gromada.gov.ua/news/1689842562/>

титерористичної операції, Захисників, Захисниць України, добровольців та учасників Революції Гідності на 2023 - 2025 роки”⁵³.

В рамках реалізації програми виконавчий комітет розглядає заяви поранених військовослужбовців та доручає виділяти з бюджету міської територіальної громади кошти для надання матеріальної допомоги пораненим військовослужбовцям (в доступі відповідні рішення). Програма складається з комплексу заходів, спрямованих на підтримку військовослужбовців та членів їхніх родин. Має закладене фінансування на кожен рік дії програми. Аналіз програми було проведено у попередньому розділі “Чи діє в громаді політика гідного рівня життя”.

Програмою «Турбота» на 2021 – 2027 роки передбачено реалізацію таких заходів:

- виплата одноразової грошової допомоги в розмірі 50 тис. грн (п'ятдесят тисяч гривень) членам сімей осіб, смерть яких пов'язана з проведенням АТО/ООС, а також членам сімей осіб, загибель (смерть) яких пов'язана з виконанням обов'язків військової служби або з проходженням військової служби в особливий період;
- виплата одноразового грошового забезпечення членам добровольчого формування Ватутінської міської територіальної громади № 1 в сумі 5000,00 грн кожному;
- виплата одноразової грошової допомоги в розмірі 10 тис. грн (десять тисяч гривень) членам сім'ї, батькам та утриманцям військовослужбовця (захисника України), який (яка) загинув (ла) під час проходження військової служби від початку введення в Україні воєнного стану на підставі наданого свідоцтва про смерть;
- пільгове забезпечення ветеранів війни та інвалідів, учасників АТО/ООС, учасників бойових дій в республіці Афганістан, постраждалих внаслідок Чорнобильської катастрофи;
- стоматологічними послугами;
- слухопротезуванням;
- електрокардіостимуляторами;
- ліками для амбулаторного лікування.

Попри наявність задекларованих заходів з надання послуг ветеранам, військовослужбовцям та членам їхніх родин, їх реалістичність дослідити не вдалося через відсутність публічної інформації про стан їх реалізації.

----- Підсумковий бал: 1

Чек-лист поліпшень:

- Організувати впровадження системних заходів для ветеранів, військовослужбовців та членів їхніх родин:
  - забезпечувати роботу центру реабілітації ветеранів або фахівців, що надають послуги для ветеранів, військовослужбовців та членів їхніх родин;
  - організувати системне надання психологічної підтримки та проведення соціальної реабілітації;
  - організація оздоровлення та санаторно-курортного лікування родин відповідної категорії за рахунок місцевого бюджету;
  - системне надання матеріальної допомоги та пільг або компенсації з оплати вартості житлово-комунальних послуг від нарахованих платежів сім'ям, члени яких загинули;
  - прийняти рішення про додаткові виплати одному з батьків на неповнолітніх дітей до досягнення ними 18-річного віку (якщо діти навчаються – до 23 років), непрацездатним батькам загиблих, людям з інвалідністю, стан яких пов'язаний з участю в бойових діях; організувати поліпшення житлових умов сімей ветеранів, родин, члени яких загинули (померли) під час бойових дій;
  - здійснювати соціальну адаптацію шляхом організації заходів з сімейного дозвілля;
  - здійснювати компенсаційні виплати за пільговий проїзд членів сімей загиблих (померлих) та за навчання дітей ветеранів на контрактній формі навчання денного відділення вищих навчальних закладів;
  - інші заходи, виходячи з особливостей громади.

⁵³ URL: <https://vatutine-gromada.gov.ua/24-sichnya-2023-roku-16-44-20-24-01-2023/>

Чи вживаються в громаді заходи щодо протидії та запобігання домашньому насильству?

У 2022 році у громаді проводились такі заходи з протидії та запобігання домашньому насильству:

1. 6 інформаційних лекцій для студентської та учнівської молоді з питань профілактики правопорушень, формування здорового способу життя, правових питань, профілактики ВІЛ-інфекції, ХПСШ, торгівлі людьми, профілактики насильства (охоплено 79 осіб)⁵⁴.
2. 3 заходи для осіб, які перебувають на обліку Ватутінської філії Черкаського обласного центру зайнятості з профілактики насильства (охоплено 31 особу).

Інших заходів з протидії та запобігання домашньому насильству у громаді не виявлено.

----- Підсумковий бал: 0

Чек-лист поліпшень:

- Прийняти програми з протидії домашнього насильства та корекційну програму для кривдників.
- Забезпечити роботу сформованої мобільної бригади з протидії домашньому насильству.
- За можливість розглянути діяльність з відкриття притулку або шелтера для постраждалих від домашнього насильства (або укладання договору з іншою громадою, де такий притулок є).
- Організувати надання послуг у Соціальному центрі матері та дитини.
- Організувати спільні із місцевими органами виконавчої влади, поліції заходів щодо запобігання та протидії домашньому насильству, насильству щодо дітей.
- Інформувати мешканців громади про наявність можливостей звернення з питань подолання складних життєвих обставин за наслідками домашнього насильства.
- Інші заходи, виходячи з особливостей громади.

Чи надається ОМС допомога в отриманні житла?

При виконавчому комітеті Ватутінської міської ради створена квартирна черга, на якій наразі перебуває 93 особи. Жителі громади забезпечуються житлом за рахунок вільного житлового фонду, який поповнюється з вивільнених квартир в разі смерті попередніх власників, які свою квартиру не приватизували, або в результаті визнання судом відумерлої спадщини. Таким чином цього року вдалось покращити житлові умови 3 родинам з пільгових категорій: інваліду війни, матері-Героїні, дитині з числа сиріт.

У 2022 році 186 громадян повідомили про можливість безкоштовного розміщення у власних житлових приміщеннях внутрішньо переміщених осіб. У 2022 році фахівці міської ради оформили компенсацію по оплаті комунальних послуг особам, які надали прихисток внутрішньо переміщеним особам у розмірі, – 2 832, 8 тис. грн.

У громаді ведеться облік громадян, які потребують надання житлових приміщень для тимчасового проживання з фонду житла для тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб, а також надаються для проживання наявні житлові приміщення (у відкритому доступі є відповідні рішення)⁵⁵.

----- Підсумковий бал: 1

Чек-лист поліпшень:

- Розглянути можливість прийняття місцевих довгострокових програм з пільгового кредитування (у тому числі іпотечного) будівництва або придбання житла.

⁵⁴ URL: <https://vatutine-gromada.gov.ua/news/1670418107/>

⁵⁵ URL: <https://vatutine-gromada.gov.ua/rishennya-2022-roku-16-46-10-25-01-2023/>

Екстрене реагування ОМС на пошкодження об'єктів інфраструктури

Контент-аналіз відкритих джерел не виявив у відкритому доступі інформації щодо пошкодження об'єктів інфраструктури в зазначеній громаді та планів реагування у разі пошкодження ключових об'єктів.

Результати експерименту “Перевірка організації та роботи пунктів незламності”:

Перевірка пункту незламності у громаді здійснювалась за адресою: проспект Дружби, 8 (пункт офіційно зазначене на сайті⁵⁶) та розташований у приміщенні міської ради.

Як результат відвідування пункту незламності було встановлено: пункт незламності можна легко знайти, він має відповідну вивіску, наявність вільного місця та можливостей зарядити пристрій, користуватися інтернетом та мобільним зв'язком. Приміщення, в якому знаходиться пункт незламності, опалюється в холодну пору року.

----- Підсумковий бал: 1

Чек-лист поліпшень:

- Розробити план реагування та різні сценарії пошкодження ключових об'єктів інфраструктури.
- Оновлювати на офіційному сайті та в соціальних мережах ОМС або голови громади інформацію про відключення електроенергії, водопостачання, газопостачання, централізованого опалення. Реагувати на зміну графіків постачання послуг для населення.
- Долучатися до процесів організації підвозу води та можливостей зарядити електронні пристрої у разі пошкодження об'єктів інфраструктури.
- Забезпечувати роботу пунктів незламності.
- Підтримувати місцевих підприємців (відповідального бізнесу), які долучаються до організації процесів допомоги місцевим мешканцям у разі пошкодження об'єктів інфраструктури (запроваджені на місцевому рівні програми кредитування малого бізнесу, забезпечення генераторами, знижки на оренду комунального майна та інше).
- Інші заходи, виходячи з особливостей громади.

Чи сприяє ОМС доступу в громадах до системи послуг (соціальних, медичних, адміністративних) через організацію зручного транспортного сполучення?

Транспортне сполучення у Ватутінській міській територіальній громаді здійснюється за чотирма маршрутами, а саме:

- міський автобусний маршрут загального користування №1 “Магазин «Автозапчастини», вул. Ювілейна – ЮТЕЦ сел. Аварійне”;
- міський автобусний маршрут загального користування №2 «Вул. Ювілейна – через поліклініку – магазин “Райдуга”;
- приміський автобусний маршрут загального користування “Ватутіне – с. Стецівка”, №3);
- приміський автобусний маршрут загального користування «Ватутіне – с. Чичиркозівка”, №4.

Перевезення на приміських автобусних маршрутах №3 “Ватутіне - с. Стецівка” та №4 “Ватутіне – с. Чичиркозівка” здійснюються нерегулярно (середа, п'ятниця та неділя), тому міською владою розірвано договір з перевізником. Нині проводиться робота з організації здійснення щоденних перевезень приміськими автобусними маршрутами задля зручності сільського населення.

Мешканців громади повідомляють про зміни графіку руху маршрутів⁵⁷. Таким чином наявне транспортне сполучення дозволяє людині доїхати від найвіддаленішої точки громади до найближчого закладу охорони здоров'я та повернутися у той самий день.

----- Підсумковий бал: 0

⁵⁶ URL: <https://nezlamnist.gov.ua/>

⁵⁷ URL: https://t.me/vatutine_mr/7493

Чек-лист поліпшень:

- Забезпечувати систематичні виїзди мобільного офісу для надання мешканцям громади адміністративних та соціальних послуг різного спрямування.

ВИСНОВОК:

У громаді прийнято цільові програми у сфері гідного рівня життя та соціального захисту населення. Програми орієнтовані на забезпечення соціального захисту вразливих категорій населення та мають визначені бюджети та перелік заходів. Втім, дослідити реалістичність та стан виконання програм не вдалося з огляду на відсутність звітів про результати реалізації програм у 2022-2023 роках.

Позитивним є робота з впровадження соціальних послуг для різних категорій населення, зокрема ведеться робота з особами похилого віку.

В громаді створено міжвідомчий координаційний штаб щодо дотримання прав, свобод та законних інтересів внутрішньо переміщених осіб. Міська влада докладає зусилля для того, щоб створити сприятливі умови для перебування ВПО у громаді. Проводиться робота із забезпечення гуманітарною допомогою та предметами першої необхідності, з пошуку житла та допомога в працевлаштуванні.

Втім, аналіз показав, що відповідна робота потребує посилення, зокрема в напрямі протидії домашньому насильству та роботі з кривдниками.

Рівень моніторингу:

Розвиток особистості і забезпечення соціальних гарантій окремим верствам населення

Напрямок моніторингу:

Освіта і культурний розвиток

Чи діють місцеві політики щодо розвитку освіти?

У громаді затверджено 5 програм, які спрямовані на розвиток та підтримку освітньої галузі. Експертами проведено аналіз програм, які спрямовані на розвиток освіти.

1. «Програма розвитку освіти Ватутінської територіальної громади на 2022– 2025 роки»⁵⁸.

Програма визначає концептуально головну мету і завдання розвитку освіти на період 2022-2025 років, конкретизує шляхи, механізми, терміни та перелік основних заходів із реалізації стратегічних завдань, їх виконавців, прогнозовані обсяги фінансового забезпечення виконання.

Цілями прийнятої програми є:

- Сприяти трансформації змісту освіти на формування компетентностей XXI століття.
- Створення безпечного, інклюзивного, ґрунтованого на довірі, демократичного, національно орієнтованого, мотивуючого до навчання освітнього середовища як основи якісної освіти.
- Забезпечити ефективний професійний розвиток педагогічних працівників.
- Впровадити розумне урядування та фінансову, академічну, кадрову й організаційну автономію закладів освіти.

Програма має затверджений перелік заходів, які мають сприяти досягненню цілей, та орієнтовний обсяг фінансових ресурсів, необхідних для реалізації програми 71757,5 тис. грн на 2023-2025 роки.

2. Програма «Інноваційні школи м.Ватутіне»⁵⁹. Тексту програми на сайті міської ради не розміщено, що не дає змоги провести аналіз її структури.

Відповідно до паспорта програми, заходи відповідають тематиці та загальній меті – розвитку інноваційних технологій в освітньому процесі.

3. Програма «Впровадження в освітній процес закладів загальної середньої освіти інформаційно-комунікаційних технологій «Сто відсотків»⁶⁰.

Метою програми є впровадження в освітній процес закладів загальної середньої освіти нових технологій, створення умов для поетапного переходу до нового рівня освіти, формування у зростаючого покоління знань і набуття практичних навичок щодо можливих шляхів захисту своєї держави, дій в умовах виникнення надзвичайних ситуацій та станів, уявлення про військово-патріотичне виховання. Програма діє до кінця 2023 року.

В рамках програми планується реалізація таких заходів:

- забезпечення засобами інформаційно-комунікаційних технологій освітнього процесу;
- надання закладам загальної середньої освіти швидкісного доступу до Інтернету;
- створення програм для навчання інформаційно-комунікаційним технологіям

⁵⁸ URL: <https://vatutine-gromada.gov.ua/programi-09-23-00-11-02-2022/>

⁵⁹ URL: <https://vatutine-gromada.gov.ua/programi-09-23-00-11-02-2022/>

⁶⁰ URL: <https://vatutine-gromada.gov.ua/programi-09-23-00-11-02-2022/>

- педагогічних працівників;
- підготовка та підвищення кваліфікації вчителів інформатики;
- підготовка та підвищення рівня кваліфікації вчителів та інших педагогічних працівників.

Тим не менш, визначити поточний стан досягнення цілей, які були задекларовані програмами, не вдалося з огляду на відсутність публічних звітів про результати реалізації програм у 2022-2023 роках.

----- Підсумковий бал: 1

Чек-лист поліпшень:

- Необхідно створити окремий розділ на сайті міської ради «Освіта» та викласти програми в текстовому PDF-форматі.
- Визначити результати реалізації програм: кількість заходів та осіб, яких в них мають прийняти, яким чином проведення заходів вплине на досягнення мети програми.
- Встановити строки виконання за кожним завданням, визначеним програмами.
- Розробити систему оцінювання ефективності реалізації програм та визначити відповідальних осіб/підрозділів міської ради за проведення такої оцінки.
- Запровадити практику залучення населення до прийняття рішень з поліпшення стану освіти у громаді (створення робочих груп, дорадчих органів, проведення консультацій тощо).
- Оприлюднити на сайті міської ради звіт про хід виконання програм.

Чи відповідає мережа навчальних закладів та кількісний склад педагогічного персоналу потребам громади?

Право громадян на отримання дошкільної освіти у громаді забезпечують 4 заклади дошкільної освіти, 28 груп, 473 вихованці. А саме:

- «Комунальний заклад дошкільної освіти № 6 «Світлячок» Ватутінської міської ради Черкаської області» - 90 дітей;
- «Комунальний заклад дошкільної освіти № 7 «Сонечко» комбінованого типу Ватутінської міської ради Черкаської області» - 159 дітей;
- «Комунальний заклад дошкільної освіти № 8 «Зірочка» Ватутінської міської ради Черкаської області» - 101 дитина;
- «Комунальний заклад дошкільної освіти № 11 «Теремок» Ватутінської міської ради Черкаської області» - 80 дітей.
- Юрківський комунальний заклад дошкільної освіти «Горішок» Ватутінської міської ради Черкаської області – 34 дитини.

Зклади дошкільної освіти громади розраховані на 663 місця (проектна спроможність).

Станом на період дослідження потреба дітей у забезпеченні місцями вирішена повністю.

Дітей до дошкільних навчальних закладів керівники приймають відповідно до списків, сформованих базою даних реєстру, відповідно до черговості подання заяв, із врахуванням пільгових категорій дітей. Дітей приймають упродовж періоду комплектації груп раннього та молодшого віку (серпень-вересень) поточного року та протягом року – інших вікових груп за наявності місць у відповідних дошкільних навчальних закладах.

На кінець 2022 року у Ватутінській ТГ функціонувало 6 закладів загальної середньої освіти. Завершено процес оптимізації закладів загальної середньої освіти. З 2022-2023 навчального року функціонують 2 ліцеї (Ватутінський ліцей №1 і №2), 3 гімназії (Ватутінська гімназія №1, Стецівська гімназія, Юрківська гімназія), 1 Ватутінська початкова школа – 1917 учнів. Всього 86 класів із середньою наповнюваністю класів 22,2 учня):

- Ватутінський ліцей № 1 Ватутінської міської ради Черкаської області – 435 учнів у 17 класах (середня наповнюваність класів – 24,6 учня);
- Ватутінський ліцей № 2 ім. М.Ф. Ватутіна Ватутінської міської ради Черкаської об-

- ласті – 746 учнів у 29 класах (середня наповнюваність класів – 25,7 учня);
- Ватутінська початкова школа Ватутінської міської ради Черкаської області – 197 учнів у 8 класах (середня наповнюваність класів – 27,5 учня);
- Ватутінська гімназія №1 Ватутінської міської ради Черкаської області – 351 учень у 14 класах (середня наповнюваність класів – 25 учнів).

На початок 2021-2022 навчального року педагогічний персонал закладів загальної середньої освіти Ватутінської міської територіальної громади становить 189 осіб. Частка педагогічного персоналу пенсійного віку в громаді становила на той момент 17,4 %. Цей процес зумовлений не тільки зменшенням учнівського контингенту та оптимізацією мережі освіти, а й порівняно низькою заробітною платою педагогів, особливо молодих вчителів. Про недостатню вмотивованість педагогів працювати свідчить також те, що у заклади освіти працевлаштувалися всього 1 % випускників (2 особи), які навчалися за спеціальностями галузі знань освіта/педагогіка.

----- Підсумковий бал: 1

Чек-лист поліпшень:

- Сприяти покращенню житлово-побутових умов працівників освіти шляхом пошуку можливостей закладання фінансування на окремі заходи в цільових місцевих програмах.
- Проблему старіння педагогічних кадрів вирішувати додатковими пільгами та благами для випускників, які навчалися за відповідними спеціальностями та працевлаштовуються в освітні заклади громади.
- Оцінити кадровий потенціал внутрішньо переміщених осіб та у разі виявлення педагогів сприяти їх працевлаштуванню.

Чи зручним є розташування закладів освіти у громаді?

У Ватутінській міській територіальній громаді організоване підвезення дітей до місць навчання, але існує потреба у придбанні нових автобусів для довозення учнів до закладів освіти.

У 2022 році від Черкаської обласної військової адміністрації на умовах співфінансування в сумі 240000 грн (10% від вартості) було придбано шкільний автобус та передано Ватутінській гімназії №1 для здійснення підвозу учасників освітнього процесу з сільської місцевості.

Також в громаді ведеться робота з організації пільгового проїзду педагогічним працівникам, які працюють у закладах освіти, розташованих у сільській місцевості (за рахунок коштів бюджету Ватутінської міської територіальної громади, згідно з відповідною програмою «Про забезпечення пільгового проїзду педагогічних працівників»⁶¹, дія якої розрахована з 2021 по 2024 роки. У 2022 році педагогічні працівники, які працюють у закладах освіти, що належать до комунальної власності Ватутінської міської територіальної громади, розташованих у сільській місцевості, але проживають в інших населених пунктах, забезпечені відшкодуванням коштів за проїзд до місця роботи та у зворотному напрямку, за рахунок коштів територіальної громади на загальну суму 42404 грн.

В результаті проведеного експерименту було встановлено, що відстані від місця проживання дітей до автобусної зупинки або ж місця навчання становлять більше ніж 1 км. Зменшити відстань від зупинок транспорту до помешкань учнів неможливо з огляду на особливості вулично-дорожньої мережі.

----- Підсумковий бал: 1

Чек-лист поліпшень:

- Проаналізувати відстань від найбільш віддаленої житлової будівлі до зупинки шкільного автобуса та забезпечити більшу кількість зупинок.

⁶¹ URL: <https://vatutine-gromada.gov.ua/programi-09-23-00-11-02-2022/>

Чи вживаються заходи для дотримання права на безоплатну освіту?

За інформацією міської ради, в навчальних закладах міста благодійних внесків з батьків не збирають. Водночас експерти організації не виявили у ЗМІ чи в соціальних мережах повідомлень про додаткові внески за влаштування дітей до освітніх закладів чи шкільні побори.

Підсумковий бал: 1

Чек-лист поліпшень:

- Проводити кампанію щодо відмови від добровільно-примусових батьківських грошових внесків у закладах освіти не менше ніж двома різними способами щонайменше двічі на рік. Приклади заходів: інформація розміщена на сайті, прийняте відповідне розпорядження, програма, публікуються інтерв'ю в ЗМІ, розміщуються відповідні оголошення в соціальній мережі на сторінках установ та закладів тощо.

Чи створено умови для безпечного та комфортного перебування дитини у школі?

За інформацією Ватутінської міської ради, висновки про готовність закладів освіти до навчального процесу відповідні установи складають щорічно.

Так, у закладах освіти є внутрішні туалети, обладнані системами водопостачання та водовідведення, заклади освіти мають медичних працівників, температурний режим відповідає нормам, є місця для занять фізкультурою та спортом.

Одночасно з цим Програмою розвитку освіти визначено необхідність оновлення матеріально-технічної бази в закладах освіти. Зокрема, у програмі зазначено, що сантехнічні вузли перебувають у невідповідному стані, харчоблоки та пральні потребують капітального ремонту, зношене обладнання в їдальнях, спортивних залах та лабораторіях.

Розвиток матеріально-технічної бази закладів освіти

Мета: створення сучасної матеріально-технічної бази закладів освіти.

Проблеми, які потребують розв'язку:

- Наявність фізично зношеного та морально-застарілого обладнання, оснащення та інвентарю (меблі, дошки, обладнання їдальень, майстерень, спортивних залів та майданчиків, хімічних та фізичних лабораторій).
- Незадовільний стан сантехнічних вузлів, систем опалення, водопостачання, водовідведення.
- Капітальний ремонт харчоблоків, пральень та модернізація технологічного обладнання в закладах освіти.

№ з/п	Перелік заходів програми	Строк виконання заходу	Виконавці	Джерела фінансування	Орієнтовані обсяги фінансування (вартість), тис. гривень			
					2022	2023	2024	2025
1	Проведення капітальних ремонтів закладів (ліцей №2 – харчоблок)	2022-2023	Відділ освіти	Бюджет Ватутінської міської територіальної громади	500,0	320,0	-	-
2	Підтримання належного інженерно-технічного стану будівель закладів освіти, здійснення поточного та капітального ремонтів: - покрівель; - фасадів; - приміщень; - санвузлів; - внутрішніх водогонів та каналізаційних мереж; - внутрішніх тепломереж; - внутрішніх електромереж тощо	2022-2025	Відділ освіти	Бюджет Ватутінської міської територіальної громади та Державний бюджет	800,0	420,0	600,0	-
						600,0	700,0	900,0
					150,0	300,0	200,0	-
					50,0	80,0	80,0	80,0
					180,0	320,0	200,0	320,0
					200,0	500,0	-	800,0
		75,0	80,0	95,0	-			
	2023-2024				-	3757,0	2030,0	-

На сторінці Ватутінської міської ради у ФБ, телеграм розміщений відеоролик щодо готовності укріптів закладів освіти до нового навчального року.⁶² Також варто зазначити, що з бюджету Ватутінської міської територіальної громади було виділено 728 000 грн для приведення укріптів відповідно до норм.

Підсумковий бал: 0

Чек-лист поліпшень:

- Оприлюднити звітність щодо виконання цього пункту програми за 2022 та перше півріччя 2023 року.

⁶² URL: <https://vatutine-gromada.gov.ua/news/1693570610/>

- ❑ Проаналізувати можливість розміщення світлофорів та встановлення дорожніх знаків «Діти» поблизу шкіл в тих місцях, де цього немає.

Чи вживаються заходи із запобігання та протидії дискримінації в здобутті освіти?

Освіту для дітей з особливими освітніми потребами забезпечують два заклади дошкільної освіти: №7 «Сонечко» комбінованого типу (логопедична група для дітей з вадами мовлення (18 осіб), 3 інклюзивні групи (5 осіб) та заклад дошкільної освіти №6 «Світлячок» загального розвитку (2 інклюзивні групи (5 осіб)).

У комунальному закладі дошкільної освіти №7 «Сонечко» працює 3 інклюзивні групи, в яких 5 дітей та у комунальному закладі дошкільної освіти №6 «Світлячок» - 2 групи, в яких 5 дітей з особливими освітніми потребами. Всім дітям надаються корекційні години психолога та логопеда відповідно до рекомендацій Звенигородського інклюзивно-ресурсного центру та рішень команд психолого-педагогічного супроводу.

Діти дошкільного віку (від 3 до 7 років) на 97 % охоплені дошкільною освітою. 3 % дітей – 10 дітей отримують дошкільну освіту в сім'ї та відвідують консультпункти при закладах дошкільної освіти. На 100 місцях виховується 64 дитини. Кількість закладів задовольняє потреби міста в охопленні дітей дошкільною освітою.

Станом на кінець 2021 року у Ватутінській ТГ інклюзивну освіту здобували 10 дітей з особливими освітніми потребами, які навчалися у 4 ЗЗСО, адаптованих для надання відповідних послуг. Педагогічний супровід таких дітей забезпечували 8 асистентів вчителів. У громаді порівняно високі показники учнів, які навчаються індивідуально. За рахунок коштів територіальної громади Звенигородським ІРЦ були проведені послуги з комплексної психолого-педагогічної оцінки розвитку дітей з особливими освітніми потребами, які відвідують заклади освіти, в сумі 28135 грн для визначення їх індивідуальної програми навчання.

Міська рада визнає, що у громаді не вдається подолати нерівний доступ до якісної загальної освіти, про що свідчить Програма розвитку освіти Ватутінської територіальної громади на 2022–2025 роки⁶³.

----- Підсумковий бал: 0

Чек-лист поліпшень:

- ❑ Проводити кампанії з ненасильства, поваги до різноманіття та запобігання дискримінації дітей за певною ознакою.
- ❑ Сприяти підготовці персоналу для навчання, виховання дітей з особливими освітніми потребами.
- ❑ Проаналізувати та забезпечити наявність допоміжних послуг та засобів навчання. Приклади допоміжних послуг / засобів у школі: перекладач жестової мови для нечуючих дітей; підручники, наочність у доступному форматі для незрячих та дітей з порушеннями зору, інші засоби для навчання дітей з інвалідністю / порушеннями здоров'я.
- ❑ Забезпечувати безперешкодний доступ до навчальних закладів для дітей з інвалідністю.

Чи ОМС створює умови для розвитку та позашкільної освіти мешканців територіальної громади?

У місті функціонують 2 заклади позашкільної освіти: комунальний заклад «Ватутінська станція юних техніків» та Ватутінська дитячо-юнацька спортивна школа.

У 2021 році Ватутінську дитячо-юнацьку спортивну школу відвідували 256 учнів (13 %), Ватутінську станцію юних техніків – 408 учнів (21,2 %).

Мережа гуртків СЮТ становила 12 гуртків, 26 груп. Мережа гуртків ДЮСШ – 3 відділення, 20 груп.

⁶³ URL: <https://vatutine-gromada.gov.ua/programi-09-23-00-11-02-2022/>

Всього в гуртках позашкільної освіти було охоплено 34,6% здобувачів освіти Ватутінської громади.

Громада зіштовхнулася із серйозними труднощами, зумовленими застарілою матеріально-технічною та навчально-методичною базами, систематичним недофінансуванням потреб закладів дошкільної освіти, що впливає на їх відвідуваність.

У громаді прослідковується розрив цифровізації між педагогічними працівниками системи та її вихованцями, між можливостями міських і сільських гуртків, секцій. Особливої актуальності набули відповідні компетенції вчителів та необхідність забезпечення якісним комп'ютерним обладнанням під час пандемії COVID-19 та організації дистанційного навчання.

Гострою потребою для дітей із сільської місцевості є також забезпечення довозення до закладів позашкільної освіти, що функціонують в містах. Чисельність педагогічних працівників закладів позашкільної системи освіти (без сумісників) у 2021 році у громаді становила 10 осіб у станції юних техніків та 6 тренерів у дитячо-юнацькій спортивній школі.

Загальною тенденцією у громаді є поступове збільшення кількості педагогічних працівників віком понад 55 років та зменшення віком до 30 років. Частина педагогів пенсійного та передпенсійного віку не володіють сучасними комп'ютерними технологіями на необхідному рівні.

Попри все, слід відмітити участь міської ради у створенні умов для розвитку та позашкільної освіти мешканців територіальної громади, що є позитивним прикладом.

----- Підсумковий бал: 1

Чек-лист поліпшень:

- Працювати над створенням рівного доступу до якісної позашкільної освіти за показником «Місто-село».
- Забезпечити видатки на заклади позашкільної освіти з бюджету громади, зокрема на заміну застарілої матеріально-технічної бази та модернізацію комп'ютерної техніки.
- Розглянути можливості довозення дітей з сільської місцевості до закладів позашкільної освіти.
- Системно виділяти фінансову допомогу для обдарованих дітей шкільного віку на участь в змаганнях, конкурсах та підтримку громадським ініціативам на розвиток інноваційних та традиційних для громади форм розвитку та позашкільної освіти.
- Проводити консультації з мешканцями громади щодо формування та розвитку мережі позашкільних закладів.
- Активне впровадження різноманітних форматів методичної та науково-методичної роботи в умовах дистанційного навчання.

Чи сприяє ОМС участі громади у культурному житті, дозвіллі та відпочинку?

Мережу галузі культури Ватутінської міської територіальної громади формують 12 закладів, з них:

- Ватутінський міський палац культури;
- Будинок культури села Скаливатка;
- Юрківський сільський будинок культури;
- Стецівський сільський будинок;
- Чичиркозівський сільський клуб;
- Ватутінський міський історичний музей;
- Ватутінська міська бібліотека для дорослих;
- Ватутінська міська бібліотека для дітей;
- Юрківська сільська бібліотека;

- Стецівська сільська бібліотека;
- Чичиркозівська сільська бібліотека;
- КЗ «Ватутінська мистецька школа Ватутінської міської ради Черкаської області».

Працівники місцевого Палацу культури забезпечують ведення сторінки закладу в соціальній мережі, що підтверджує роботу закладу⁶⁴:

На базі палацу діють колективи: аматорський рок-гурт, танцювальні колективи, духовий оркестр, хор ветеранів тощо. Наявна також підтримка заходів розвитку культури гостьового або тимчасового типу – виставки, фестивалі, концерти, ярмарки, вистави цирку. Крім того, колективи громад беруть участь у культурних закладах інших громад та обласного рівня.

Незважаючи на воєнний стан в Україні, всі заклади культури громади працюють в штатному режимі. Вчасно виплачується заробітна плата. Завдяки плідній співпраці відділу культури з підприємцями міста протягом 2022 року на заклади культури Ватутінської міської територіальної громади залучено 37 100 грн спонсорських коштів.

На умовах співфінансування бюджетних, громадських, спонсорських коштів та спецкоштів підпорядкованих закладів ремонтні роботи з підготовки закладів культури Ватутінської міської територіальної громади до роботи в осінньо-зимовий період 2021-2022 станом на 31.12.2022 виконано на загальну суму 10 782 грн, що становить 100% виконаних робіт від усіх запланованих заходів.

Інших фактів участі громади у культурному житті, дозвіллі та відпочинку не виявлено.

----- Підсумковий бал: 1

Чек-лист поліпшень:

- Передбачити підтримку заходів розвитку культури гостьового або тимчасового типу – виставок, фестивалів, концертів, ярмарок, іншого.
- Передбачити фінансову та організаційну підтримку ініціатив громадських інституцій у проведенні культурних заходів, організації комунікативних майданчиків (третій простір, антикафе, хаби, кінотеатри під відкритим небом, дебатні клуби тощо).
- Розглянути можливість додаткових рейсів громадського транспорту для людей з віддалених населених пунктів.

Чи вживаються ОМС заходи із запобігання та протидії дискримінації у сфері особистого чи культурного розвитку?

Під час усної бесіди з працівниками відділу культури стало відомо, що міська рада рада приймає лише участь у закупівлі квитків або пропонує пільгові умови участі у культурних заходах особам / сім'ям, що перебувають у складних життєвих обставинах.

Інших заходів із запобігання та протидії дискримінації у сфері особистого чи культурного розвитку у громаді не виявлено.

----- Підсумковий бал: 0

Чек-лист поліпшень:

- Надавати фінансову підтримку культурним організаціям та сприяти проведенню заходів.
- Виділяти фінансування на створення умов для безперешкодного доступу маломобільних груп населення до об'єктів культури, дозвілля та відпочинку.
- Пропонувати послуги із довозення осіб похилого віку або маломобільних груп для участі у культурних заходах на рівні громади.

⁶⁴ URL: <https://www.facebook.com/vatutine.palac.culture>

? Чи вживає ОМС заходи щодо доступу до інформації, спрямованої на особистий розвиток?

У громаді прийняті програми “Розвитку туризму Ватутінської міської ТГ”⁶⁵ та “Поповнення бібліотечних фондів у місті Ватутіне на 2019-2023 роки”⁶⁶. Але в обох програмах не зазначено конкретне фінансування та вказано, що обсяги фінансування з бюджету Ватутінської міської територіальної громади визначаються щорічно, виходячи з їх фінансових можливостей. Також відсутні кількісні та якісні показники вимірювання ефективності виконання відповідних заходів, що не дає можливості визначити реалістичність та дієвість цих програм.

Відділ культури бере участь в заходах бібліотек та популяризує книгу. Зокрема, в громаді був запроваджений букросинг: обмін українськомовними книгами. Оголосила цю культурно-освітню акцію 28 липня 2022 року (в День Державності України та День хрещення Київської Русі-України) Ватутінська міська бібліотека для дорослих. Відповідну інформацію було розміщено на сайті міської ради з заохоченням мешканців громади долучатися. ОМС у медіа активно поширює інформацію про культурні заходи та популяризує культурні заклади.

У громаді наявні публічні wi-fi простори без помітного візуального запрошення до них. Під час усної бесіди з працівниками відділу культури моніторів запевнили, що всі охочі отримують пароль для підключення до бездротового інтернету в публічних просторах.

Інформації щодо забезпечення доступу до інформації, спрямованої на особистий розвиток, у громаді не виявлено.

----- Підсумковий бал: 0

Чек-лист поліпшень:

- Надавати фінансову підтримку та сприяти проведенню заходів з популяризації туристичного потенціалу громади.
- Сприяти оновленню бібліотечних фондів.
- Розширювати мережу wi-fi просторів та забезпечити помітне візуальне запрошення до них.

? Чи створені ОМС умови для трудового навчання молоді, її професійної орієнтації?

Трудове навчання дітей здійснюється на уроках трудового навчання та предмету «Технології» відповідно до освітньої програми закладу освіти. Учні залучаються до участі у шкільних екологічних акціях із благоустрою територій закладів освіти, були активними учасниками обласних конкурсів з природоохоронної роботи: «Збережемо першоцвіти», «Годівничка», «Зоологічна галерея», «Найкращий сад України» (фотоконкурс), «Парки та легенди міст і сіл України».

Також постійно проводиться роз'яснювальна та підготовча робота з метою навчання на базі освітніх закладів служби зайнятості та підвищення кваліфікації у роботодавця шляхом стажування молоді. За період 2023р. проходила навчання 1 особа.

----- Підсумковий бал: 0

Чек-лист поліпшень:

- Створювати умови для професійної орієнтації молоді за напрямками: 1) професійної інформації; 2) професійної консультації; 3) професійного добру; 4) професійного відбору; 5) професійної адаптації.

⁶⁵ URL: <https://vatutine-gromada.gov.ua/programi-09-23-00-11-02-2022/>

⁶⁶ URL: <https://vatutine-gromada.gov.ua/programi-09-23-00-11-02-2022/>

? Чи фінансує ОМС здобуття професійно-технічної освіти мешканців громади?

З міського бюджету Ватутінської громади не виділяються кошти на здобуття професійно-технічної освіти мешканцями громади.

----- Підсумковий бал: 0

Чек-лист поліпшень:

- Передбачити можливість виділення коштів на здобуття професійно-технічної освіти мешканцями громади.

ВИСНОВОК:

У громаді прийнято цільові програми у розвитку освіти та культури. Програми орієнтовані на трансформацію освітньої системи Ватутінської міської територіальної громади, розвиток інноваційних технологій в освітньому процесі, впровадження в освітній процес закладів загальної середньої освіти нових технологій, створення умов для поетапного переходу до нового рівня освіти, формування у зростаючого покоління знань і набуття практичних навичок щодо можливих шляхів захисту своєї держави, дій в умовах виникнення надзвичайних ситуацій та станів, уявлення про військово-патріотичне виховання тощо.

Втім, дослідити реалістичність та стан виконання програм не вдалося з огляду на відсутність звітів про результати реалізації програм у 2022-2023 роках.

Позитивним є те, що діти дошкільного віку влаштовані в навчальні заклади відповідно до потреб громади, ведеться робота з бібліотеками, розвивається мережа позашкільної освіти.

Негативним є те, що досить високою є частка педагогічного персоналу пенсійного віку в громаді – близько 17,4 %. Цей процес зумовлений не тільки зменшенням учнівського контингенту та оптимізацією мережі освіти, а й порівняно низькою заробітною платою педагогів, особливо молодих вчителів.

Також варто звернути увагу на доступність культурних заходів для вразливих категорій населення та людей поважного віку – аналіз показав, що відповідна робота потребує посилення.

Рівень моніторингу: Самореалізація

Напрямок моніторингу: Праця та умови її реалізації

Чи дієві у громаді місцеві політики у сфері зайнятості населення?

У програмі соціально-економічного розвитку Ватутінської міської територіальної громади на 2023 рік задекларовано необхідність розробки короткострокових планів щодо релокації чи переорієнтації деяких підприємств, допомоги бізнесу, який через бойові дії в Україні не може здійснювати свою діяльність та сплачувати заробітну плату працівникам та податки. Однак станом на дату підготовки звіту прийнятих місцевих програм з підтримки бізнесу та підвищення зайнятості населення не виявлено.

----- Підсумковий бал: 0

Чек-лист поліпшень:

- Розробити та впровадити програму зайнятості населення.

Чи діють у громаді місцеві політики з підтримки підприємницької діяльності?

У громаді не приймалися програми з підтримки суб'єктів підприємницької діяльності.

Слід відмітити, що у Звенигородській районній філії Черкаського обласного центру зайнятості проводяться онлайн-семінари для представників мікропідприємництва, які розглядають можливість масштабування власного бізнесу, та для всіх охочих, хто планує започаткувати власну справу. У 2023р. було проведено 10 заходів для 39 осіб.

Міська рада надає інформаційну підтримку центру зайнятості⁶⁷ та сприяє реалізації державних програм з підтримки бізнесу.

----- Підсумковий бал: 0

Чек-лист поліпшень:

- Провести аналіз потреб суб'єктів підприємницької діяльності та визначити їх критичні потреби.
- Забезпечити підтримкою суб'єктів підприємницької діяльності.

Чи сприяє ОМС розвитку місцевого бізнесу через встановлення мінімальних ставок місцевих податків?

Міська рада бере участь у встановленні ставок місцевого податку:

1. Ставки податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки за 1 кв. метр (відсотків розміру мінімальної заробітної плати) становить від 0,1 до 1% (Рішення міської ради від 11.07.2023 № 42-2/VIII, від 29.06.2023 № 41-8/VIII, 30.06.2022 № 27-2/VIII).
2. Ставки земельного податку становлять від 0,1 % до 5% залежно від виду земельної ділянки (Рішення Ватутінської міської ради від 09.07.2021 №11-1/VIII). Рішенням міської ради від 09.07.2021 № 11-1/III «Про місцеві податки та збори Ватутінської міської територіальної громади» з метою зменшення фінансового навантаження, у 2022 році надано пільги з плати за землю одній бюджетній установі, яка фінансується за рахунок коштів міського бюджету і складають 8,7 тис. грн.
3. Розміри відсотків від грошової оцінки землі, що застосовуються для обчислен-

⁶⁷ URL: <https://vatutine-gromada.gov.ua/news/1682506514/>

ня орендної плати за користування земельними ділянками, становить від 3% до 12 % залежно від виду земельної ділянки (Рішення Ватутінської міської ради від 09.07.2021 №11-1/VIII).

4. Розмір ставок єдиного податку з розрахунку на календарний місяць становить:
- 1) для першої групи платників єдиного податку – 10 відсотків до розміру прожиткового мінімуму, встановленого на 1 січня податкового (звітного) року;
  - 2) для другої групи платників єдиного податку – 15 відсотків від мінімальної заробітної плати, встановленої на 1 січня податкового (звітного) року.

----- Підсумковий бал: 1

Чи здійснюється ОМС діяльність з організації громадських робіт у громаді?

У громаді немає чинних місцевих цільових програм, які спрямовані на організацію громадських робіт у громаді.

----- Підсумковий бал: 0

Чек-лист поліпшень:

- Прийняти місцеву цільову програму з організації громадських робіт у громаді.

Чи дбає ОМС про дотримання умов праці на підприємствах, установах та організаціях комунальної власності?

За повідомленням управління праці та соціального захисту населення, на підприємствах, в установах та організаціях комунальної форми власності умови праці відповідають законодавчо встановленим нормам. Розробляються комплексні заходи щодо досягнення встановлених нормативів безпеки, гігієни праці та виробничого середовища, підвищення наявного рівня охорони праці, запобігання випадкам виробничого травматизму, професійних захворювань, аваріям і пожежам. З початку року травм виробничого характеру на підприємствах комунальної форми власності не було. Однак доказів здійснення такого контролю експертами не виявлено.

----- Підсумковий бал: 0

Чек-лист поліпшень:

- Опублікувати інформацію про факти проведення перевірок з питань оплати праці, дотримання мінімальних гарантій в оплаті праці, оформлення трудових відносин в організаціях комунальної власності.

Чи дбає ОМС про робочі місця для осіб з інвалідністю?

Дотримання норм нормативу робочих місць для працевлаштування осіб з інвалідністю у розмірі 4 відсотки середньооблікової чисельності штатних працівників облікового складу за рік визначалося шляхом аналізу штатних розкладів на Комунальному виробничому підприємстві «Водоканал» та Міському палаці культури. Аналіз показав, що на Комунальному виробничому підприємстві «Водоканал» працюючих 110 осіб, з них 14 осіб з інвалідністю, що становить 12.7%, Міському палаці культури 56 працюючих, з них 5 осіб з інвалідністю, що становить 9.8 %.

----- Підсумковий бал: 1

Чек-лист поліпшень:

- Проаналізувати потреби людей з інвалідністю щодо працевлаштування у громаді.

Чи сприяє ОМС зайнятості ветеранів та осіб, що постраждали внаслідок війни?

У громаді не прийнято місцевих політик, які спрямовані на сприяння зайнятості, професійної підготовки, перепідготовки, підвищення кваліфікації ветеранів та осіб, що постраждали внаслідок війни.

У громаді не виявлено у відкритому доступі прикладів підвищення зайнятості ветеранів та осіб, які постраждали внаслідок війни.

----- Підсумковий бал: 0

Чек-лист поліпшень:

- Передбачити заходи з підтримки в працевлаштуванні ветеранів та осіб, які постраждали внаслідок війни:
- Резервувати місця для ветеранів на комунальних підприємствах.
- Передбачити надання грантів на надання власної справи.
- Надати підтримку підприємцям з числа таких осіб (пільги з оподаткування, оренди тощо).
- Передбачити оплату навчання чи перепідготовки для ветеранів.

Чи здійснюється ОМС стимулювання та заохочення шукачів роботи для працевлаштування у громаді?

У громаді не здійснюється стимулювання та заохочення шукачів роботи для працевлаштування у громаді.

----- Підсумковий бал: 0

Чек-лист поліпшень:

- Передбачити заходи зі стимулювання та заохочення шукачів роботи для працевлаштування у громаді:
  - Надання працівникам освіти, культури, охорони здоров'я, іншим категоріям громадян, які працюють у сільській місцевості, встановлених законодавством пільг.
  - Додаткового фінансового заохочення.
  - Забезпечення службовим житлом і службовим транспортом працівників охорони здоров'я, які працюють у сільській місцевості.

ВИСНОВОК:

У громаді не прийнято цільові програми у сфері зайнятості населення. Проводяться окремі заходи з працевлаштування та покращення загальної ситуації з зайнятості населення.

В громаді є системна робота із працевлаштування людей з інвалідністю, але варто було б провести загальну оцінку потреб таких осіб в працевлаштуванні.

Також з позитивного – міська рада бере участь у встановленні ставок місцевого податку, що підтверджено моніторами під час дослідження.

На жаль, незважаючи на окремі програми підтримки ветеранів та постраждалих від війни (в сфері соціального захисту), недостатньо уваги спрямовано саме на сприяння зайнятості, професійної підготовки, перепідготовки, підвищення кваліфікації ветеранів та осіб, що постраждали внаслідок війни або на підвищення їхньої зайнятості.

Рівень моніторингу:
Добре врядування

Напрямок моніторингу:
**Участь у вирішенні місцевих справ,
право на інформацію**

Чи можуть мешканці громади дізнатися контакти та інформацію про структуру ОМС в мережі Інтернет?

На сайті міської ради розміщено базову інформацію про структуру виконавчих органів ради та їх контакти:

- Фактичну та електронну адресу міської ради.
- Прізвище, ім'я, по батькові голови міської ради та телефон приймальні.
- Структурні підрозділи міської ради та склад виконавчого комітету.

----- Підсумковий бал: 1

Чи забезпечує ОМС оперативне та належне інформування про поточну діяльність в мережі Інтернет?

Діяльність виконавчих органів ради та місцевих депутатів висвітлюється на сайті міської ради <https://vatutine-gromada.gov.ua/> та сторінці в мережі Facebook⁶⁸.

Можна скористатися можливістю та перейти на viber та telegram чат-боти за посиланнями або кодом-малюнком, щоб дізнатися необхідну інформацію.

----- Підсумковий бал: 1

Чи забезпечує ОМС вчасне та належне надання публічної інформації на запит?

Ватутінська міська рада вчасно та в повному обсязі надає інформацію у відповідь на запит на отримання публічної інформації.

----- Підсумковий бал: 1

Чи використовує ОМС ефективно та доступно різні способи (канали) інформування / оприлюднення інформації?

У громаді використовуються різні канали інформування населення про заходи, які відбуваються: сайт міської ради⁶⁹, сторінка в мережі Facebook⁷⁰ та інформаційні стенди в приміщеннях структурних підрозділів міської ради. Можна скористатися можливістю та перейти на viber та telegram чат-боти, щоб дізнатися необхідну інформацію. Записи засідань сесії міськради є на каналі ради в Youtube⁷¹.

----- Підсумковий бал: 1

⁶⁸ URL: <https://www.facebook.com/vatutine.mr>

⁶⁹ URL: <https://vatutine-gromada.gov.ua/>

⁷⁰ URL: <https://www.facebook.com/vatutine.mr>

⁷¹ URL: <https://www.youtube.com/@user-ptlce9nj9j>

Чи можуть мешканці громади з порушеннями зору та слуху дізнатися інформацію про діяльність ОМС за допомогою мережі Інтернет?

Під час аналізу версії для людей з вадами зору було встановлено, що користувач має змогу самостійно, без допоміжних програм, змінювати контраст, розмір шрифту за допомогою клавіатури, фон та інтервал тексту. Однак на сайті відсутня функція навігації за допомогою клавіатури комп'ютера.

Враховуючи наявність альтернативної версії для людей з вадами зору, на якій можна самостійно змінювати налаштування для власних потреб, моніторингова команда прийняла рішення зарахувати бал за індикатором.

----- Підсумковий бал: 1

Чи дотримується ОМС строків та порядку інформування населення про прийняті рішення?

На сайті громади наявні розділи “Проекти рішень міської ради”⁷² та “Проекти рішень виконавчого комітету”⁷³. Публікація цих документів містить дату документа, проте немає можливості дізнатися дату та час викладення такої інформації задля оцінки дотримання строків інформування населення.

Варто відзначити, що обидва розділи не були наповнені необхідною інформацією до активної фази дослідження. Під час реалізації проєкту це було виправлено. Наразі всі вкладки наповнені рішеннями, проєктами рішень та протоколами.

----- Підсумковий бал: 1

Чек-лист поліпшень:

- Дотримуватися строків та порядку інформування населення про прийняті рішення міською радою та виконавчим комітетом з використанням різних каналів комунікації.

Чи забезпечує ОМС можливість відстеження результатів персонального голосування депутатів?

Результати голосування депутатів на сесіях селищної ради оприлюднюються на офіційному сайті ради у відповідному розділі⁷⁴, а також розміщуються на офіційному сайті в рубриці «Документи міської ради» – «Відео сесій»⁷⁵. Однак у протоколах відсутні результати поіменного голосування. Записи засідань сесії публікуються на каналі ради в Youtube⁷⁶, переглядаючи який можливо отримати інформацію про поіменне голосування депутатів.

----- Підсумковий бал: 1

Чи вчасно та в доступний спосіб ОМС інформує громаду про заплановані засідання та питання, які винесені на них?

Контент-аналіз офіційного сайту міської ради, зокрема розділів «Новини» та «Оголошення»⁷⁷, а також сторінки в мережі⁷⁸ не виявив повідомлень про час та місце проведення чергових та позачергових сесій міської ради.

Додатковий пошук інформації про час та місце проведення сесій у «Google» також не виявив відповідних оголошень міської ради.

----- Підсумковий бал: 0

⁷² URL: <https://vatutine-gromada.gov.ua/proekti-rishen-miskoi-radi-17-38-44-07-02-2022/>

⁷³ URL: <https://vatutine-gromada.gov.ua/dokumenti-vikonavchogo-komitetu-17-40-16-07-02-2022/>

⁷⁴ URL: <https://vatutine-gromada.gov.ua/protokoli-sesij-miskoi-radi-17-39-41-07-02-2022/>

⁷⁵ URL: <https://vatutine-gromada.gov.ua/video-2023-roku-16-39-31-27-01-2023/>

⁷⁶ URL: <https://www.youtube.com/@user-pt1ce9nj9j>

⁷⁷ URL: <https://vatutine-gromada.gov.ua/ogoloshennya-09-36-28-28-04-2023/>

⁷⁸ URL: <https://www.facebook.com/vatutine.mr>

Чек-лист поліпшень:

- Проводити інформування населення про час, місце проведення та питання, що виносяться на розгляд сесії.

Чи залучає ОМС громадськість (громадські об'єднання) до формування місцевої політики?

Структурними підрозділами міської ради проводяться спільні наради з представниками громадських організацій різного спрямування. Зокрема, 06.06.2023 року відбулась діалогова зустріч⁷⁹ щодо реабілітації ветеранів війни, захисників і захисниць.

Учасники зустрічі висловили свої бачення і пропозиції з обговорюваного питання, а також запропонували шляхи вирішення проблеми. До участі у нараді були залучені представники влади громади, керівники структурних підрозділів, члени родин військових, молодь, ветерани, представники громадських організацій, волонтери та особи, які не за чутками знають важливість реабілітаційних заходів.

Підтвердження залучення громадськості до формування місцевих політик є проведення подібних зустрічей з воїнами-інтернаціоналістами⁸⁰, ліквідаторами Чорнобильської катастрофи⁸¹ тощо.

За інформацією міської ради, у громаді також проводилися такі зустрічі з мешканцями громади:

1. 19.07.2023 на тему «Нові мешканці громади в розвитку освіти громади. Які аспекти освітньої системи потребують змін та як залучити до шкіл громади учнів з родин внутрішньо переміщених осіб» за участю працівників освіти, органів місцевого самоврядування та осіб з числа внутрішньо переміщених.
2. 11.08.2023 на тему «Роль молоді у розвитку громади» за участю лідерів учнівського самоврядування закладів освіти громади.

Також проводились вивчення громадської думки з важливих питань, зокрема щодо перейменування об'єктів топоніміки (вулиці, проспекти, місто) через заповнення гугл-форм).

Крім того, Черкаським правозахисним центром досягнуто домовленість з міською радою щодо втілення рекомендацій, які будуть сформовані за підсумками проведення моніторингу.

----- Підсумковий бал: 1

Чек-лист поліпшень:

- Запрошувати громадськість для важливих обговорень та звітувати з результатів подібних зустрічей.

Чи систематично проводяться ОМС відкриті, загальні зустрічі з населенням?

Міською радою встановлено дні прийому громадян міським головою та керівним складом міської ради. Міським головою періодично проводяться виїзні прийоми громадян⁸² та громадські обговорення нагальних питань у громаді⁸³.

----- Підсумковий бал: 1

Чи забезпечив ОМС умови для подання електронної петиції?

На сайті міської ради розміщено банер "Місцеві петиції"⁸⁴ - з переходом на платформу "Едем".

----- Підсумковий бал: 1

⁷⁹ URL: <https://viche.ck.ua/zvenigorodshhina/u-vatutinomu-obgovoryuvaly-mozhlyvosti-reabilitaciyi-veteraniv>

⁸⁰ URL: <https://vatutine-gromada.gov.ua/news/1676294403/>

⁸¹ URL: <https://vatutine-gromada.gov.ua/news/1682939425/>

⁸² URL: <https://vatutine-gromada.gov.ua/news/1692374113/>

⁸³ URL: <https://vatutine-gromada.gov.ua/news/1691763093/>

⁸⁴ URL: <https://petition.e-dem.ua/vatutine>

Чи коригується кількісний склад підрозділів ОМС залежно від потреб отримувачів послуг?

Інформації про проведення заходів з коригування штатної структури підрозділів міської ради відповідно до завантаженості підрозділів та потреб громадян на сайті міської не виявлено. Відповідна інформація також не підтверджена представниками міської ради.

----- Підсумковий бал: 0

Чек-лист поліпшень:

- Провести аналіз завантаженості підрозділів міської ради та потреб громадян і за результатами в разі необхідності провести коригування штатної структури підрозділів міської ради.

Чи організована робота з питань запобігання корупції в ОМС?

У громаді проводиться робота щодо боротьби з корупцією, що підтверджується розпорядженням міського голови 10.04.2023 №43, яким внесено зміни в розпорядження міського голови від 06.07.2020 №43/1/04-02 «Про уповноважену особу з питань запобігання корупції у Ватутінській міській раді та її виконавчого комітету», відповідно до яких виконання обов'язків уповноваженої особи з питань запобігання та виявлення корупції покладено на начальника відділу юридичного забезпечення та кадрової роботи виконавчого комітету Ватутінської міської ради.

----- Підсумковий бал: 1

Чи забезпечив ОМС доступність адміністративних послуг для населення?

У громаді надаються адміністративні послуги населенню з урахуванням вимог доступності та зручності:

1. Вхід до приміщення облаштовано нормативним пандусом, поручнями та дверима.
2. У приміщенні облаштовано санітарно-гігієнічний вузол, який пристосований до осіб, які пересуваються на інвалідних візках.
3. На сайті міської ради опублікована інформація про порядок надання адміністративних послуг, час роботи, контактні номери телефонів.
4. Графік роботи ЦНАП є зручним для відвідувачів (08.00 - 17.00, без перерви на обід, в суботу з 08.00 до 17.00).
5. Існує можливість виїзду адміністратора за місцем проживання у разі отримання послуги маломобільною особою.
6. Оплатити адміністративний збір можливо в органі або поруч (термінал).
7. Поблизу приміщення наявні місця для паркування.

----- Підсумковий бал: 1

Чи забезпечив ОМС якісне надання адміністративних послуг населенню?

Центр надання адміністративних послуг надає якісні послуги, що підтверджується критеріями:

1. Передбачена можливість попередньої реєстрації.
2. Впроваджено електронну чергу.
3. На інформаційних стендах (інфобоксах) розміщені зразки документів та інформація в обсязі, достатньому для отримання адміністративної послуги без сторонньої допомоги.
4. При потребі можливо отримати безкоштовно бланки заяв та інших документів, необхідних для звернення за адміністративною послугою.

5. При відвідуванні ЦНАП час очікування прийому/консультації зайняв не більше 1 години.
6. Персонал продемонстрував готовність допомогти отримувачеві послуги в оформленні документів.
7. Персонал спілкувався ввічливо, з повагою та розумінням.

----- Підсумковий бал: 1

Чи створив ОМС комфортні умови перебування в органі надання адміністративних послуг для різних вікових груп населення та людей з інвалідністю?

У Центрі надання адміністративних послуг забезпечено комфортне перебування отримувачів послуг, що підтверджується критеріями:

1. Наявністю дитячого куточка.
2. Комфортною температурою у приміщенні.
3. Облаштована та має відкритий доступ для відвідувачі туалетна кімната з урахуванням простору потреб осіб з обмеженими фізичними можливостями.
4. Зона очікування простору та наявна достатня кількість стільців для тих, хто очікує отримання послуги.

----- Підсумковий бал: 1

Чи дотримується ОМС політики рівності?

Аналіз місцевих політик та документів міської ради не виявив впровадження системних заходів з політики рівності у громаді. Бал зараховується, якщо монітор підтвердив 5 прикладів дотримання ОМС політики рівності.

----- Підсумковий бал: 0

Чек-лист поліпшень:

- Провести навчання працівникам міської ради щодо дотримання політики рівності.
- Створити дитячу кімнату для тимчасового перебування дітей співробітників та відвідувачів.
- Призначення радника з питань забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, запобігання та протидії насильству за ознакою статі.
- Провести інформаційно-просвітницькі кампанії із рівності.
- Організувати функціонування відповідального підрозділу з питань забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків.
- Створити функціонування Комітету доступності.
- Передбачити у Регламенті ради громади наявні етичні стандарти недопущення публічних образливих висловлювань щодо осіб або груп осіб за їхніми ознаками (раса, колір шкіри, стать, інвалідність, місце проживання, релігійні переконання, сексуальна орієнтація, інше).

Чи дотримано представництво обох статей у депутатському корпусі та структурних підрозділах ОМС?

Аналіз складу депутатського корпусу Ватутінської міської ради підтвердив дотримання принципу рівності. Представництво жінок у міській раді складає 38 % (загалом депутатський корпус складається з 26 осіб: 16 – чоловіків, 10 – жінок).

----- Підсумковий бал: 1

ВИСНОВОК:

ОМС громади відкриті для дослідження та комунікації.

Жителі громади можуть знайти контакти голови міської ради, сайт та офіційні сторінки у соціальних мережах постійно оновлюються, інформація на запити надається вчасно і в повному обсязі, використовуються різні канали інформування, доступна інформація для людей із порушеннями зору, оприлюднюється поіменно голосування депутатів, організовуються зустрічі влади з волонтерами та громадськими активістами.

Одним із прикладів ефективного використання каналів інформування населення слід відзначити групу у телеграмі Ватутінської міської ради, який містить інформацію про сигнали повітряної тривоги, пункти видачі гуманітарної допомоги, діяльність місцевої влади, заходи, зміни у законодавстві, проводяться опитування. Матеріали публікуються щодня, у середньому від 5 до 10 повідомлень.

Варто проводити більш системне інформування населення про час, місце проведення та питання, що виносяться на розгляд сесії, та забезпечувати строки та порядок інформування мешканців громади про прийняті рішення.

Рівень моніторингу:

Здійснення повноважень місцевого самоврядування в умовах воєнного чи надзвичайного стану

Напрямок моніторингу:

Дотримання прав людини в умовах повномасштабного вторгнення

Чи бере участь ОМС у інформуванні мешканців місцевої громади про напрями розподілу повноважень на місцевому рівні між військовими адміністраціями та органами місцевого самоврядування в умовах воєнного стану?

Контент-аналіз сайту міської ради не виявив інформації про інформування населення щодо розподілу повноважень між військовими адміністраціями (Черкаською обласною військовою та Звенигородською районною військовою адміністраціями) та Ватутінською міською радою на період воєнного стану.

Також не знайдено інформації про координацію міської ради з військовими адміністраціями для отримання допомоги.

----- Підсумковий бал: 0

Чек-лист поліпшень:

- Провести інформування населення щодо повноважень органів місцевого самоврядування та військових адміністрацій в умовах воєнного стану.
- Розмістити інформацію на сайті міської ради про взаємодію з гуманітарним штабом військових адміністрацій та обсягів отриманої від них гуманітарної допомоги.

Чи веде ОМС облік житла, в якому тимчасово розквартирували військовослужбовців (у зоні бойових дій)?

Враховуючи те, що громада не перебуває в зоні бойових дій, аналіз цього індикатора не проводився.

----- Підсумковий бал: 0

Чи дотримуються ОМС вимог щодо залучення працездатних осіб до суспільно корисних робіт в умовах воєнного стану?

Контент-аналіз сайту міської ради не виявив інформації щодо чинних рішень Ватутінської міської ради про залучення мешканців територіальної громади до суспільно корисних робіт.

----- Підсумковий бал: 0

Чек-лист поліпшень:

- Провести інформування населення щодо порядку залучення працездатних мешканців місцевих громад до суспільно корисних робіт в умовах воєнного стану.

Чи забезпечує ОМС дотримання законодавства щодо залучення транспортних засобів та іншої техніки з метою виконання військово-транспортного обов'язку для потреб Збройних Сил та інших потреб в умовах воєнного чи надзвичайного стану?

Контент-аналіз сайту міської ради не виявив інформації про залучення та використання приватної техніки, транспортних засобів для виконання військово-транспортного обов'язку, мобілізації чи інших потреб воєнного або надзвичайного стану у громаді.

----- Підсумковий бал: 0

Чек-лист поліпшень:

- Провести інформування населення щодо залучення та використання приватної техніки, транспортних засобів для виконання військово-транспортного обов'язку, мобілізації чи інших потреб воєнного або надзвичайного стану у громаді.

Чи сприяють ОМС особам, чиє нерухоме майно було знищене / пошкоджене внаслідок війни?

У громаді не було зафіксовано наслідків обстрілів, тож ведеться лише робота з інформування осіб, чиє нерухоме майно було знищене або пошкоджене.

Так, Ватутінська міська рада здійснює інформування про постраждале цивільне населення⁸⁵ на власних інформаційних ресурсах щодо порядку фіксації знищеного або пошкодженого майна.

----- Підсумковий бал: 0

Чи сприяє ОМС / МВА розширенню спроможності медичних закладів щодо надання медичної допомоги під час воєнного стану?

З початку введення в Україні воєнного стану по нині в КНП «Ватутінська міська лікарня Ватутінської міської ради» відбулося поповнення кадрового складу лікарів та середнього медичного персоналу. За цей період штат лікарні поповнили 18 лікарів різних спеціальностей, а саме: 3 травматологи, 1 невропатолог, 1 офтальмолог, 1 рентгенолог, 1 отоларинголог, 1 кардіолог, 4 анестезіологи, 2 хірурги, 2 гінекологи, 1 терапевт, 1 ендокринолог та 19 медичних сестер. В лікарні працює 32 лікарі, це майже вдвічі більше, ніж в 2021 році.

Забезпеченість лікарями дала можливість відкрити 2 відділення (паліативне, відділення інтенсивної терапії) та забезпечити надання цілодобової медичної допомоги населенню в стаціонарних умовах. Аналізуючи показники надання медичної допомоги в амбулаторно-поліклінічних умовах, відмічаємо, що обсяг надання амбулаторної допомоги хворим зріс, а це завдячуючи збільшенню кількості лікарів – хірургів, гінекологів, травматологів та офтальмолога. Проводиться широкий спектр хірургічної допомоги, обсяги її в абсолютних цифрах і в розрахунку на 10 тисяч населення в 2022 році збільшились.

В 2022 році введено в дію відділення анестезіології та інтенсивної терапії, паліативне відділення.

За 2022 рік порівняно з попередніми роками збільшились кількість пролікованих хворих, відсоток виконання ліжко-днів та кількість проведених оперативних втручань.

----- Підсумковий бал: 1

Чи сприяє ОМС мешканцям громад у забезпеченні комунальних послуг під час воєнного стану?

На сайті громади, а також в телеграм-каналі періодично розміщується інформація⁸⁶ щодо порядку отримання компенсації за житлово-комунальні послуги власникам, які

⁸⁵ URL: https://t.me/vatutine_mr/7955

⁸⁶ URL: https://t.me/vatutine_mr/7922

надали житло внутрішньо переміщеним особам. Однак звітів щодо використання бюджетних коштів для компенсації особам, що розмістили внутрішньо переміщених осіб, на сайті міської ради не виявлено.

У громаді ведеться облік громадян, які потребують надання житлових приміщень для тимчасового проживання з фонду житла для тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб, а також надаються для проживання наявні житлові приміщення (у відкритому доступі є відповідні рішення). Сформований фонд соціального житла.

----- Підсумковий бал: 1

Чек-лист поліпшень:

- Сформувати перелік (реєстру) житлових приміщень, доступних для безоплатного розміщення внутрішньо переміщених осіб у Ватутінській громаді.
- Забезпечити ведення обліку поданих заяв від мешканців громади про розміщення внутрішньо переміщених осіб.
- Забезпечити ведення обліку поданих заяв від мешканців на отримання компенсації витрат, що пов'язані з безоплатним тимчасовим розміщенням (перебуванням) внутрішньо переміщених осіб.
- Сформувати перелік осіб, що розмістили у себе внутрішньо переміщених осіб та узагальненої інформації про компенсацію особам, що розмістили внутрішньо переміщених осіб.

ВИСНОВОК:

У громаді слабка інформаційна політика щодо інформування населення про новели законодавства України в умовах воєнного стану. Зокрема не висвітлюється інформація про повноваження військових адміністрацій, порядку проведення суспільно корисних робіт, залучення транспорту для виконання військово-транспортного обов'язку.

Також не проводиться інформування населення про перелік житлових приміщень, які можливо надати для внутрішньо переміщених осіб та не ведеться облік заяв від мешканців на отримання компенсації витрат, що пов'язані з безоплатним тимчасовим розміщенням (перебуванням) постраждалого цивільного населення.

Позитивним прикладом діяльності є посилення медичної сфери, де значно розширено кількість медичних фахівців та напрямів роботи.

ЗАГАЛЬНІ РЕЗУЛЬТАТИ

Напрямок	Зараховано	Не Зараховано	Всього	Не оцінювався
 Безпека	4	5	9	
 Навколишнє природне середовище	4	17	21	
 Охорона здоров'я	6	6	12	
 Гідний рівень життя	12	2	14	
 Освіта і культурний розвиток	6	6	12	
 Праця та умови її реалізації	2	6	8	
 Участь у вирішенні місцевих справ, право на інформацію	14	4	18	
 Воєнний стан	2	4	7	1

ДОДАТОК 1

Дорожня карта забезпечення дотримання прав людини у Ватутінській громаді

Мета і результати реалізації Дорожньої карти

Метою реалізації дорожньої карти у Ватутінській територіальній громаді є забезпечення пріоритетності прав і свобод людини як визначального чинника у процесі здійснення повноважень органів місцевого самоврядування.

Результатом реалізації Дорожньої карти має стати запровадження системного підходу до забезпечення прав і свобод людини, узгодженості дій органів місцевого самоврядування, інститутів громадянського суспільства, суб'єктів господарювання, запровадження на території громади ефективного механізму реалізації та захисту прав і свобод людини.

Ефективна реалізація дорожньої карти сприятиме, зокрема, прогресу у виконанні міжнародних договорів України у сфері прав людини, у тому числі [Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони](#), реалізації [Цілей сталого розвитку України на період до 2030 року](#), а також поліпшенню позицій України в міжнародних рейтингах з прав людини.

Принципи Дорожньої карти

Дорожня карта базується на таких принципах:

- верховенство права, законність і справедливість;
- рівність та недискримінація у забезпеченні прав і свобод людини;
- об'єктивність та обґрунтованість визначення проблем у сфері прав людини, оцінка їх масштабу, пошук оптимальних варіантів їх розв'язання;
- конкретність, досяжність цілей та вимірюваність очікуваних результатів реалізації;
- відкритість процесу реалізації дорожньої карти;
- забезпечення вчасного реагування на нові виклики, що існують у сфері прав людини.

Стратегічні напрями

Реалізація Дорожньої карти здійснюється за такими стратегічними напрямами:

§ 1. Забезпечення екологічних прав

Стратегічна ціль - навколишнє природне середовище є безпечним для життя та здоров'я мешканця територіальної громади; інформація про стан навколишнього природного середовища є доступною для населення.

Проблеми, на вирішення яких спрямований стратегічний напрям:

- загрозливий для здоров'я людей антропогенний вплив на навколишнє природне середовище;
- накопичення великих обсягів промислових та побутових відходів;
- погіршення гідрологічного режиму та екологічного стану водних об'єктів;
- необізнаність населення про екологічні права, механізми їх реалізації та захисту.

Завдання, спрямовані на досягнення цілі:

Вільний доступ до інформації про стан навколишнього природного середовища та вільне отримання, використання, поширення і зберігання такої інформації:

1. Створення окремого розділу на сайті міської ради «Екологія», де викласти програму в текстовому PDF-форматі.
2. Запровадження практики залучення населення до прийняття рішень з поліпшення стану екології у громаді та використання природних ресурсів (створення робочих груп, дорадчих органів, проведення консультацій тощо).

3. Запровадження практики проведення громадських слухань перед прийняттям місцевих політик з захисту навколишнього середовища (стратегій, програм, планів заходів).
4. Розміщення в текстовому PDF-форматі затвердженого положення про Інспекцію з благоустрою.
5. Розміщення в публічному просторі схеми санітарного очищення громади.
6. Запровадження практики залучення громадськості до процесів проведення стратегічної екологічної оцінки планів та програм, містобудівної документації місцевого рівня (СЕО).
7. Розміщення на сайті міської ради та місцевих ЗМІ інформації про якість питної води та стан питного водопостачання та водовідведення, стан ґрунтів, повітря, біологічного розмаїття, лісів та зелених насаджень у громаді з визначеною системністю. Розміщення інформації про стан навколишнього середовища, динаміку його змін, джерела забруднення, розміщення відходів чи інші зміни навколишнього середовища і характер впливу екологічних факторів на здоров'я людей.

Озеленення, охорона зелених насаджень і водойм:

1. Впровадження системних заходів з озеленення, збереження зелених насаджень, охорони водойм від забруднення, у селах - у разі проведення системних заходів усунення забур'янених, зарослих дикорослими кущами та деревами, засмічених територій на заселених вулицях, охорони водойм від засмічення.
2. Розміщення на сайті міської ради звіту про проведення заходів із озеленення, охорони зелених насаджень і водойм.

Забезпечення належного поводження з твердими побутовими відходами, небезпечними побутовими відходами, зменшення негативного впливу несанкціонованих сміттєзвалищ на стан здоров'я мешканців громади:

1. Облаштування достатньої кількості контейнерних майданчиків, які нададуть змогу сортувати тверді побутові відходи як мінімум на три фракції (змішані, ПЕТ, папір, скло).
2. Встановлення достатньої кількості контейнерів для збору небезпечних відходів: батарейки, батареї, акумулятори, електронні відходи; проведення інформаційної кампанії щодо місць розміщення таких відходів.
3. Створення постійно діючої комісії з питань поводження з безхазяйними відходами, запровадження збору та вивозу безхазяйних відходів.
4. Впровадження інновацій, спрямованих на зменшення негативного впливу побутових відходів на довкілля, водні ресурси та атмосферне повітря.

Ефективність реалізації локальних програм з екологічних прав:

1. Розроблення системи оцінювання ефективності реалізації програм та визначення відповідальних осіб/підрозділів міської ради за проведення такої оцінки.
2. Встановлення строків виконання за кожним завданням, визначеним програмою.
3. Оприлюднення на сайті міської ради звітів про хід виконання програм.
4. Визначення результатів реалізації програм: кількість заходів та осіб, які в них мають прийняти, яким чином проведення заходів вплине на досягнення мети програми.

Підвищення рівня поінформованості населення про екологічні права, механізми їх реалізації та захисту;

Впровадження системних заходів, які будуть спрямовані на екологічну просвіту та екологічне виховання громадян:

- функціонування еколого-просвітницьких таборів, клубів;
- проведення обговорень, круглих столів;
- організація екологічних виставок; друк екологічних часописів або видань;
- залучення місцевих засобів масової інформації до поширення екологічних знань і висвітлення кращих екологічних практик;
- проведення днів захисту від екологічної небезпеки;

- тренування дій у випадках екологічних надзвичайних подій.

Очікувані результати:

- Забезпечення вільного доступу мешканців територіальної громади до інформації про стан навколишнього природного середовища та вільне отримання, використання, поширення і зберігання такої інформації.
- Запровадження та реалізація ефективних програм з екологічної безпеки.
- Активізація залучення мешканців територіальної громади до вирішення питань екологічної безпеки.
- Запровадження роздільного сортування твердих побутових відходів та збору й утилізації небезпечних побутових відходів.

§ 2. Забезпечення громадської безпеки

Стратегічна ціль - територія місцевої громади є безпечною для усіх її мешканців, інформація про громадську безпеку доступна мешканцям територіальної громади.

Проблеми, на вирішення яких спрямований стратегічний напрям:

- профілактика злочинності на території громади;
- охорона безпеки та порядку, в тому числі дорожнього руху.

Завдання, спрямовані на досягнення цілі:

Вільний доступ до інформації про стан безпеки:

1. Створення окремого розділу на сайті міської ради «Безпека громади» та розміщення програми в текстовому PDF-форматі.
2. Визначення результатів реалізації програм: кількість заходів та осіб, яких в них мають прийняти, яким чином проведення заходів вплине на досягнення мети програми.
3. Встановлення строків виконання за кожним завданням, визначеним програмою.
4. Забезпечення фінансування на виконання заходів програми.
5. Розроблення системи оцінювання ефективності реалізації програм та визначення відповідальних осіб/підрозділів міської ради за проведення такої оцінки.
6. Запровадження практики залучення населення до прийняття рішень з поліпшення стану безпеки у громаді (створення робочих груп, дорадчих органів, проведення консультацій тощо).
7. Оприлюднення на сайті міської ради звіту за підсумками реалізації програм у 2021-2022 роках.

Наявність та узагальнення інформації про стан безпеки у територіальній громаді, забезпечення безпечних умов мешканцям територіальної громади:

1. Створення дорадчого органу при міській раді, який буде проводити роботу з вивчення стану безпеки у громаді та працювати над тактичними та стратегічними рішеннями у сфері безпеки.
2. Створення муніципального центру безпеки для задоволення суспільних потреб у напрямку охорони правопорядку, протидії злочинності, охорони праці, екологічної та пожежної безпеки.
3. Проведення аналізу місць підвищеної небезпеки та встановлення кнопки тривоги безпеки.
4. Створення короткого номеру оперативного інформування громадянами про події у громаді.
5. Створення систем розумного управління патрулями, розумного освітлення вулиць, розумних світлофорів.
6. Передбачення можливості реалізації місцевих програм у сфері безпеки. Зокрема, поліпшення матеріально-технічного стану правоохоронних органів.
7. Створення на сайті міської ради розділу для висвітлення новин щодо стану безпекової ситуації та ініціатив, які проводяться виконавчими органами ради у цій сфері.

8. Розроблення та впровадження плану заходів з просвіти населення у сфері безпеки за різними напрямками.
9. Оприлюднення звітів з реалізації програм, хоча б частково, з урахуванням безпекових моментів.
10. Оприлюднення планів проведення навчань з питань цивільного захисту населення для різних категорій населення, які проживають у громаді.
11. Впровадження проєктів цивільного захисту населення із реагування на проблеми воєнного періоду.

Оприлюднення та забезпечення реалізації планів з евакуації населення на випадок небезпечних ситуацій та забезпечення функціонування захисних споруд:

1. Надання можливості мешканцям громади, в тому числі з порушеннями зору та слуху, ознайомитися з планами евакуації населення.
2. Розроблення планів життєзабезпечення населення у небезпечних районах.
3. Розроблення планів евакуації маломобільних груп населення.
4. Проведення інформаційно-просвітницьких заходів з питань евакуації населення.
5. Сприяння забезпеченню функціонування захисних споруд в нормальних умовах, а також забезпечення відкритого доступу до захисних споруд населенню громади.

Очікувані результати:

Забезпечення безпечних умов проживання у громаді, розроблення планів евакуації населення на випадок небезпечних ситуацій, інформаційна доступність та вчасність реагування на випадки, направлені на дестабілізацію безпекової ситуації у громаді.

§ 3. Забезпечення права на освіту.

Стратегічна ціль - кожен має рівний доступ до якісної освіти, що здобувається в умовах безпечного освітнього середовища та зміст якої включає, серед іншого, формування в учасників освітнього процесу поваги до прав людини, її гідності, засад демократії, ненасильницької культури та культури доброчесності.

Проблеми, на вирішення яких спрямований стратегічний напрям:

- нерівний доступ до освіти різних груп населення, зокрема осіб з особливими освітніми потребами;
- забезпечення здобувачів освіти безпечними умовами для її здобуття.

Завдання, спрямовані на досягнення цілі:

Безпечні умови для здобуття освіти для дітей та педагогічних колективів:

1. Проведення аудиту наявності та доступності укриттів для здобувачів освіти та педагогічного персоналу у закладах освіти територіальної громади.
2. Розроблення заходів, направлених на забезпечення поліпшення умов наявних уривків та/або забезпечення їх модернізації чи побудови нових.

Вільний доступ до інформації про освіту:

1. Створення окремого розділу на сайті міської ради «Освіта» та оприлюднення програми в текстовому PDF-форматі.
2. Визначення результатів реалізації програм: кількість заходів та осіб, яких в них мають прийняти, яким чином проведення заходів вплине на досягнення мети програми.
3. Встановлення строків виконання за кожним завданням, визначеним програмою.
4. Розроблення системи оцінювання ефективності реалізації програм та визначення відповідальних осіб/підрозділів міської ради за проведення такої оцінки.
5. Запровадження практики залучення населення до прийняття рішень з поліпшення стану освіти у громаді (створення робочих груп, дорадчих органів, проведення консультацій тощо).
6. Оприлюднення на сайті міської ради звіту про хід виконання програм.

Сталість педагогічних колективів:

1. Сприяння покращенню житлово-побутових умов працівників освіти шляхом пошуку можливостей закладання фінансування на окремі заходи в цільових місцевих програмах.
2. Залучення молодих випускників педагогічних вузів до професійної діяльності в освітніх закладах громади, із запровадженням системи додаткової заробітної плати за рахунок коштів територіальної громади.
3. Залучення педагогічних працівників зі складу внутрішньо переміщених осіб, що проживають на території громади.

Рівність якості освіти за показником "місто-село":

1. Створення рівного доступу до якісної позашкільної освіти за показником «місто-село».
2. Забезпечити видатки на заклади позашкільної освіти з бюджету громади, зокрема на заміну застарілої матеріально-технічної бази та модернізацію комп'ютерної техніки.
3. Розглянути можливості довозення дітей з сільської місцевості до закладів позашкільної освіти.

Очікувані результати:

Освітнє середовище є безпечним й інклюзивним, таким, що ґрунтується на повазі до прав людини та її гідності; освітні послуги є якісними та доступними; здобувачі освіти та педагогічні колективи мають безпечні умови здобуття освіти, включно із наявністю необхідної кількості укриттів, що відповідають вимогам безпеки.

ДОДАТОК 2

Аналіз місцевих цільових програм та карта рекомендацій

Програма розвитку первинної медико-санітарної допомоги та підтримки Комунального некомерційного підприємства «Центр первинної медико-санітарної допомоги м. Ватутіне Черкаської області»

ЗАГАЛЬНЕ РЕЗЮМЕ ПРОГРАМИ

Ініціатор розроблення програми	КНП "ЦПМСД м.Ватутіне Черкаської обл."		
Розробник програми	КНП "ЦПМСД м.Ватутіне Черкаської обл."		
Відповідальний виконавець програми	КНП "ЦПМСД м.Ватутіне Черкаської обл."		
Учасники програми	КНП "ЦПМСД м.Ватутіне Черкаської обл."		
Термін реалізації програми	2022-2024 роки		
Джерела фінансування програми	Бюджет міської територіальної громади		
Загальний обсяг фінансових ресурсів, необхідних для реалізації програми, всього по роках	6 792,5 тис. грн		
	2022	2023	2024
	1442,1	2156,6	3193,8
коштів бюджету міської територіальної громади (комунальні послуги)	450,8	735,3	1008,8
інші відшкодування	991,3	1421,3	2185,0

Етап підготовки програми:

Чи було проведено аналіз поточної ситуації, визначено проблематику?

Текст запропонованої для аналізу програми містить розділ "Визначення проблеми, на розв'язання якої спрямована програма". В ньому йдеться, зокрема, про таке (далі - цитата з програми):

Громадяни України незалежно від місця проживання мають право на отримання в усіх лікувально-профілактичних закладах системи охорони здоров'я гарантований рівень медичної допомоги, який визначений постановою Кабінету Міністрів України від 11.07.2002 року № 955 «Про затвердження програми надання громадянам гарантованої державної безоплатної медичної допомоги». Однак на сьогодні медичне обслуговування не дає можливості кожному громадянину реалізувати своє, гарантоване статтею 49 Конституції України, право на охорону здоров'я, медичну допомогу та медичне страхування. Згідно з цією ж статтею, держава зобов'язана створювати умови для ефективного і доступного для всіх громадян медичного обслуговування.

На території Ватутінської міської територіальної громади функціонує 3 амбулаторії загальної практики сімейної медицини.

Згідно з децентралізацією, утворення Ватутінської міської територіальної громади, з 01.01.2021 до складу Центру увійшли амбулаторія ЗПСМ села Юрківки, ФАП села Чичиркозівки та ФАП села Стецівки. Це тягне за собою додаткові ризики, фінансове навантаження.

Сільські ФАПи потребують поточного та капітальних ремонтів: заміна вікон, дверей,

покриття для підлоги, перебудови та облаштування санвузлів, з урахуванням потреб маломобільних верств населення.

Приміщення Центру також потребують заміни вікон та поточного ремонту, ремонту санвузлів.

У всіх амбулаторіях ЗПСМ відсутнє належне діагностичне обладнання (аналізатор крові, сухожарова шафа та інше).

Подана інформація не відображає запит населення щодо задоволення в якості медичного забезпечення на первинному рівні та потреб мешканців громади. Зазначена проблематика стосується винятково необхідності проведення ремонтів приміщень, а також відсутності діагностичного обладнання.

Чи залучено мешканців громади до обговорення програми?

Інформації про залучення мешканців громади до розробки чи обговорення програми не знайдено.

Ким створювалась програма?

Ініціатором, розробником, відповідальним виконавцем та учасником програми є КНП "ЦПМСД м.Ватутіне Черкаської області".

Структура програми

За рекомендаціями фахівців, структура програми має містити такі розділи:

- паспорт програми;
- склад проблеми та обґрунтування необхідності її розв'язання програмним методом;
- мета програми;
- обґрунтування шляхів і засобів розв'язання проблеми;
- строки та етапи виконання програми;
- напрями діяльності, завдання та заходи програми;
- ресурсне забезпечення програми;
- заходи програми;
- очікувані кінцеві результати виконання програми, визначення її ефективності;
- координація та контроль за ходом виконання програми.

Запропонована для аналізу програма містить такі розділи:

- Визначення проблеми, на розв'язання якої спрямована програма
- Мета програми
- Завдання програми
- Перелік завдань і заходів програми
- Фінансове забезпечення програми
- Координація та контроль за виконанням програми

Можна зробити висновок, що структура програми частково відповідає рекомендованому (в структурі програми відсутні такі розділи, як обґрунтування шляхів і засобів розв'язання проблеми, очікувані кінцеві результати виконання програми, визначення її ефективності тощо). Паспорт програми подано як окремий додаток.

Варто зазначити, що окремі завдання і заходи програми (розділ IV) не відповідають Плану заходів програми комунального некомерційного підприємства "Центр первинної медико-санітарної допомоги м.Ватутіне Черкаської області» на 2022-2024 роки (додаток 1), а саме:

незрозуміло, ким, як і за які кошти буде виконуватися завдання:

- "залучення засобів масової інформації, навчальних закладів та громадських організацій до більш широкого інформування населення з питань профілактики, раннього виявлення та ефективного лікування захворювань";
- "створення сучасної системи інформаційного забезпечення у сфері охорони здоров'я";
- "впровадження системи персоніфікованого електронного реєстру громадян та сучасних інформаційних і телемедичних технологій в діяльності первинної медико-санітарної допомоги".

Виконання цих завдань не знайшло свого відображення в додатку 1 (План заходів програми комунального некомерційного підприємства «Центр первинної медико-санітарної допомоги м.Ватутіне Черкаської області» на 2022-2024 роки».

Натомість в цьому додатку зазначені заходи, які не мають прямої причетності до надання якісних медичних послуг населенню, зокрема:

- Оплата послуг: охоронна сигналізація, ремонтів автомобілів.
- Облаштування зовнішнього освітлення території амбулаторії ЗПСМ № 3 с. Юрківка та ФАПів с. Стецівка, с. Чичиркозівка.

Варто зазначити, що окремі заходи програми, на які мають намір виділити кошти, не знайшли свого відображення в розділі «Визначення проблеми, на розв'язання якої спрямована програма». Для прикладу, не зрозуміла потреба в закупівлі «продуктів харчування (адаптованих молочних сумішей для дітей, народжених ВІЛ-інфікованими матерями)» та інші.

З цього можна зробити припущення, що детального аналізу проблем, на вирішення яких має бути спрямована програма, не проводилося.

Щодо механізмів оцінки, то цим процесам в програмі присвячений розділ VI. Координація та контроль за виконанням програми. В ньому, зокрема, йдеться про таке (цита-та):

Виконання програми покладається на КНП «ЦПМСД м.Ватутіне Черкаської обл.».

Контроль за виконанням програми покладається на Ватутінську міську раду.

Адміністрація КНП «ЦПМСД м.Ватутіне Черкаської обл.» до 20 січня 2023, 2024, 2025 років подає звіт про стан виконання програми Ватутінській міській раді.

З цього формулювання випливає, що виконавець програми подає звіт до міської ради, але не зрозуміло, в який спосіб рада має розглянути звіт, чи передбачене представлення цього звіту для депутатів під час пленарного засідання, чи передбачається залучення громадськості (пацієнтів) до підготовки звіту, а також не зрозуміло, чи передбачений публічний звіт за результатами виконання цієї програми, або оприлюднення звіту для ознайомлення громадськості. В програмі такі зобов'язання відсутні, хоча можна зробити припущення, що всі ці процедури регламентовані іншим документом, затвердженим в системі місцевого самоврядування Ватутінської громади.

Чи проходить програма процедуру оцінки?

На сайті не було знайдено звітів за результатами оцінки реалізації програми. Водночас варто додати, що за відсутності чітких кількісних та якісних показників програми провести об'єктивну оцінку успішності її реалізації є неможливим.

Чи виділялися кошти на реалізацію програми?

В 2022 році за КПК «Первинна медична допомога населенню, що надається центрами первинної медичної (медико-санітарної) допомоги» було профінансовано видатків на загальну суму 803 664.98 грн, що складає 99.74 % від запланованого (план - 805 732.00 грн).

Варто зазначити, що на реалізацію заходів програми в 2022 році було передбачено 1 442 000,10 грн.

В 2023 році за КПК «Первинна медична допомога населенню, що надається центрами первинної медичної (медико-санітарної) допомоги» передбачено видатків на суму 895 328.00 грн. В період з січня по липень 2023 року профінансовано видатків на загальну суму 444 904.03 грн, що складає 49.69% від запланованого.

Варто зазначити, що на реалізацію заходів програми в 2023 році передбачено 2 156 000,60 грн.

(Аналіз здійснювався на основі опублікованих даних про результати реалізації програми)

Чи є звіти по результатах виконання програм?

На сайті звітів про виконання Програми розвитку первинної медико-санітарної допомоги та підтримки Комунального некомерційного підприємства «Центр первинної медико-санітарної допомоги м. Ватутіне Черкаської області» не знайдено.

Програма розвитку освіти Ватутінської міської територіальної громади на 2022 - 2025 роки

ЗАГАЛЬНЕ РЕЗЮМЕ ПРОГРАМИ

Ініціатор розроблення програми	відділ освіти Ватутінської міської ради			
Розробник програми	відділ освіти Ватутінської міської ради			
Співрозробник програми	Ватутінський центр професійного розвитку педагогічних працівників			
Відповідальний виконавець програми	відділ освіти Ватутінської міської ради			
Учасники програми	відділ освіти Ватутінської міської ради, фінансове управління Ватутінської міської ради, заклади освіти, громадські організації, ініціативні групи			
Термін реалізації програми	2022-2025 роки			
Джерела фінансування програми	бюджет міської територіальної громади			
Загальний обсяг фінансових ресурсів, необхідних для реалізації програми, всього по роках	84 216,0 тис. грн			
	2022	2023	2024	2025
	12 458,5	35 864,5	21 062,5	14 830,5
Кошти бюджету міської територіальної громади	7 919,5	9 656,5	7 577,5	8 119,5
Обласний бюджет	9,0	9,0	9,0	9,0
Державний бюджет	4 530,0	26 199,0	13 476,0	67 02,0

Етап підготовки програми:

Чи було проведено аналіз поточної ситуації, визначено проблематику?

Текст запропонованої для аналізу програми не містить розділ “Визначення проблеми, на розв’язання якої спрямована програма”. Хоча варто зазначити, що одним з додатків до програми є Стислий аналіз розвитку галузі освіти Ватутінської міської територіальної громади, в якому викладені статистичні показники, а також виокремлені проблеми в окремих сферах освіти в громаді, зокрема:

Основні проблеми системи загальної середньої освіти Ватутінської міської територіальної громади:

- нерівний доступ до якісної загальної освіти; розрив між успішністю учнів міських та сільських шкіл;
- відсутність програм та навчально-методичних матеріалів для дистанційного та змішаного навчання;
- поширення насильства та булінгу (цькування), зокрема практики цькування в Інтернеті (кібербулінг);
- порівняно низькі показники сформованості читацької і математичної компетентності;
- недостатня та нерівномірна оцифрованість освітнього середовища області;

- низький рівень мотивації педагогів до професійного зростання, зумовлений, зокрема, неефективністю систем оплати праці, атестації та підвищення кваліфікації педпрацівників;
- старіння педагогічних кадрів; брак молодих креативних педагогів;
- неспроможність більшості вчителів використовувати сучасні методи й інструменти дистанційного навчання;
- необхідність оптимізації шкільної мережі;
- недостатнє фінансування щодо заміни застарілої матеріально-технічної бази: модернізації парку комп'ютерної техніки шкіл, оновлення шкільних меблів, придбання шкільних навчальних кабінетів з базових дисциплін;
- недостатність коштів на ремонт покрівель, приміщень закладів освіти;
- потребують оновлення обладнання значної частини навчальних кабінетів, технологічного обладнання харчоблоків, обладнання спортивних залів і майданчиків закладів освіти;
- недостатніми є матеріально-технічні, кадрові, навчально-методичні умови, соціально-психологічна готовність всіх учасників освітнього процесу до інклюзивного та інтегрованого навчання дітей з особливими потребами;
- фактичні показники статусу освітян ще не адекватні їх ролі в суспільстві;
- залишається актуальною потреба в покращенні житлово-побутових умов працівників освіти; інноваційна та демократична культура професійної діяльності у педагогічному середовищі потребують подальшого формування і розвитку; залишається тенденція до старіння педагогічних кадрів.

Основні проблеми позашкільної освіти Ватутінської міської територіальної громади:

- нерівний доступ до якісної позашкільної освіти за показником «місто-село»;
- недостатні видатки на заклади позашкільної освіти з бюджету громади;
- відсутність субвенцій з державного бюджету на фаховий супровід осіб з особливими освітніми потребами;
- довіз дітей з сільської місцевості до закладів позашкільної освіти;
- недостатнє фінансування щодо заміни застарілої матеріально-технічної бази;
- модернізація комп'ютерної техніки;
- необхідність активного впровадження різноманітних форматів методичної та науково-методичної роботи в умовах дистанційного навчання.

Окремо варто зазначити, що, крім Стислого аналізу розвитку галузі освіти Ватутінської міської територіальної громади, в програмі в розділі "Перелік завдань, заходів і результативних показників програми" є згадки про проблеми, на вирішення яких спрямовані конкретні заходи, причому цей розділ структуровано таким чином, що проблеми визначено окремо для кожного виду освіти, зокрема:

Дошкільна освіта Ватутінської територіальної громади:

- Незадовільна нормативна і матеріальна база для інтеграції дітей з особливими потребами в дитяче середовище ЗДО.
- Застаріла матеріально-технічна база.

Загальна середня освіта

- Недостатня матеріальна база для інтеграції дітей з особливими потребами в освітнє середовище.
- Застаріла матеріально-технічна база шкільних кабінетів.

Учнівське самоврядування

- Низький рівень підтримки дитячих ініціатив у закладах освіти щодо соціальних проєктів, які реалізуються в громаді та співпраці органів учнівського врядування з органами самоврядування закладів освіти.
- Мотивація та залучення дітей до активної діяльності в учнівському самоврядуванні.
- Створення сприятливого середовища для самореалізації особистості та реалізації власної ініціативи.

Обдаровані діти

- оновлення нормативно-правової бази щодо забезпечення розроблення нових напрямів роботи з обдарованими дітьми та молоддю шляхом створення науково-методологічного підґрунтя для розвитку ефективних систем виявлення, навчання і професійної орієнтації обдарованої молоді;
- створення системи виявлення та відбору обдарованих дітей та молоді;
- визначення стратегії щодо підтримки та напрямів роботи з обдарованими дітьми та молоддю;
- залучення обдарованих дітей та молоді до здобуття позашкільної освіти з метою задоволення потреби у професійному самовизначенні та творчій самореалізації, оновлення змісту, форм і методів роботи з обдарованими дітьми та молоддю;
- піднесення статусу обдарованих дітей та молоді та її наставників;
- стимулювання шляхом виплати стипендій міського голови, премій кращим учням, переможцям Всеукраїнських олімпіад, конкурсів, спортивних змагань тощо;
- координація діяльності міської ради, навчальних закладів, громадських організацій з питань розвитку та підтримки обдарованих дітей та молоді;
- підвищення ефективності діяльності закладів освіти для обдарованих дітей через їх профілізацію та залучення учнів до участі у регіональних, Всеукраїнських, міжнародних заходах, спрямованих на виявлення і підтримку обдарованих дітей та молоді;
- зміцнення та розвиток навчально-матеріальної бази закладів освіти для обдарованих дітей;
- підвищення рейтингу закладів освіти міста, області та держави.

Позашкільна освіта

- Удосконалення навчальної та матеріально-технічної бази закладів позашкільної освіти, їх ресурсне забезпечення.
- Створення умов для гармонійного розвитку особистості шляхом налагодження ефективної, злагодженої діяльності закладів позашкільної та загальної середньої освіти.

Європейський вимір в освіті

- Впровадження європейських стандартів у систему освіти.
- Налагодження партнерських зв'язків з закладами освіти, освітніми установами європейських країн.
- Організація співпраці з українською діаспорою в Європі.
- Розвиток неформальної освіти з поширення європейських цінностей та ідей європейського громадянства.

Здоров'я дитини та безпека її життя

- Несформована система цінностей учнів, нестійкі мотиваційні установки на здоровий спосіб життя.
- Недостатня співпраця педагогічних колективів, медичних працівників, батьків щодо реалізації права дітей і підлітків на збереження та зміцнення фізичного і психічного здоров'я.

Освіта дітей з особливими потребами

- Розширення інтеграції дітей з особливими потребами у закладах дошкільної, загальної середньої та позашкільної освіти.
- Фінансування реалізації інклюзивного навчання в закладах освіти громади.
- Недостатня підготовка педагогічних кадрів для роботи з дітьми з особливостями розвитку.

Виховання та розвиток особистості в системі освіти

- Впровадження інноваційних технологій та методик про впровадження виховних аспектів у навчальний процес.
- Проблема формування соціальної та громадянської компетентності як ключових компетентностей у становленні учнів як патріотів держави.
- Виховання громадянської свідомості, гідності та честі в гармонійному поєднанні

національних і загальнолюдських цінностей.

- Налагодження ефективної, злагодженої діяльності позашкільних та загальноосвітніх навчальних закладів у питаннях виховання громадянина-патріота.

Інформатизація освіти та формування єдиного медіапростору

- Невисокий показник забезпечення комп'ютерною технікою закладів освіти.
- Недостатня ефективність використання наявної в закладах комп'ютерної техніки в процесі.
- Підготовка педагогічних кадрів у галузі інформаційно-комунікаційних технологій.
- Сервісне обслуговування комп'ютерної техніки в закладах освіти громади.

Впровадження енергозберігальних заходів

- Недостатнє фінансування на впровадження енергоощадного обладнання (освітлення, лічильники, металопластикові двері, вікна).

Розвиток матеріально-технічної бази закладів освіти

- Наявність фізично зношеного та морально застарілого обладнання, оснащення та інвентарю (меблі, дошки, обладнання їдалень, майстерень, спортивних залів та майданчиків, хімічних та фізичних лабораторій).
- Незадовільний стан сантехнічних вузлів, систем опалення, водопостачання, водовідведення.
- Капітальний ремонт харчоблоків, пралень та модернізація технологічного обладнання в закладах освіти.

Варто зазначити, що під час аналізу програми було виявлено, що вона частково, а в окремих моментах - повністю дублює освітні програми, які були затверджені іншими органами місцевого самоврядування України, зокрема:

[Програма розвитку освіти Бориславської міської територіальної громади на 2021-2025 роки;](#)

[Програма розвитку освіти Львівської області на 2021-2025 роки.](#)

Зважаючи на це є реальні сумніви, що під час розробки цієї програми проводився детальний аналіз ситуації та проблем, які справді наявні в освітній сфері Ватутінської міської територіальної громади.

Чи залучено мешканців громади до обговорення програми?

Інформації про залучення мешканців громади до розробки чи обговорення програми не знайдено.

Ким створювалась програма?

Ініціатором, розробником, відповідальним виконавцем є відділ освіти Ватутінської міської ради. Співрозробником програми виступає Ватутінський центр професійного розвитку педагогічних працівників.

Структура програми

За рекомендаціями фахівців, структура програми має містити такі розділи:

- паспорт програми;
- склад проблеми та обґрунтування необхідності її розв'язання програмним методом;
- мета програми;
- обґрунтування шляхів і засобів розв'язання проблеми;
- строки та етапи виконання програми;
- напрями діяльності, завдання та заходи програми;
- ресурсне забезпечення програми;
- заходи програми;
- очікувані кінцеві результати виконання програми, визначення її ефективності;
- координація та контроль за ходом виконання програми.

Запропонована для аналізу програма містить такі розділи:

- Вступ.
- Мета та завдання програми.
- Напрями програми.
- Заходи/проєкти програми.
- Фінансове забезпечення програми.
- Організація виконання, координація та контроль.

Окремими додатками до програми подано такі документи:

- Паспорт програми (Додаток 1).
- Ресурсне забезпечення програми (Додаток 2).
- Перелік завдань, заходів і результативних показників програми (Додаток 3).

Окремо в програмі (навіть не у вигляді додатку) подано Стислий аналіз розвитку галузі освіти.

Можна зробити висновок, що структура програми частково відповідає рекомендованому. Виявилось вкрай важким розібратися в тому, які саме проблеми має на меті вирішити запропонована для аналізу програма: щось було зазначено в Стислому аналізі розвитку галузі освіти, щось – в розділі “Перелік завдань, заходів і результативних показників Програми”. Таке структурування суттєво ускладнює пошук та розуміння самої програми непідготовленими читачами (для прикладу, представниками учнівського самоврядування, вчителями чи батьками учнів тощо).

Також варто відзначити певну невідповідність анонсованим напрямкам діяльності тим, які фактично зазначені в програмі. Для прикладу, в розділі III “Напрямки програми” зазначено, що (далі цитата):

Всі проєкти/заходи програми розбиті за 3-ма тематичними напрямками, а саме:

- 1) дошкільна освіта;
- 2) повна загальна середня освіта;
- 3) позашкільна освіта.

Натомість в розділі “Перелік завдань, заходів і результативних показників Програми” (додаток 3) визначено такі напрямки:

- Дошкільна освіта Ватутінської територіальної громади.
- Загальна середня освіта.
- Учніське самоврядування.
- Обдаровані діти.
- Позашкільна освіта.
- Європейський вимір в освіті.
- Здоров'я дитини та безпека її життя.
- Освіта дітей з особливими потребами.
- Виховання та розвиток особистості в системі освіти.
- Інформатизація освіти та формування єдиного медіапростору.
- Впровадження енергозберігальних заходів.
- Розвиток матеріально-технічної бази закладів освіти.

Варто звернути увагу й на те, що в тексті програми (розділ 4 Заходи/проєкти програми) зазначається таке:

Водночас тематичні проєкти поділяються на 3 категорії, а саме:

- 1) цільові проєкти/заходи;
- 2) «наскрізні» проєкти;
- 3) проєкти капітального будівництва, реконструкції, реставрації та капітального ремонту.

Також надається роз'яснення:

- Цільові проєкти. Ці проєкти чітко орієнтовані на досягнення завдань відповідних тематичних напрямів програми.

- «Наскрізнi проєкти». Це комплексні проєкти, що орієнтовані на досягнення цілей програми загалом.

Перелік цільових і «наскрізних» проєктів наведений у додатку 3.

Після ознайомлення з зазначеним додатком 3 взагалі не зрозуміло, де там окремі проєкти, чим відрізняються цільові проєкти від наскрізних і навіщо взагалі потрібна така градація.

Окремо варто наголосити, що, попри те, що в програмі наявний розділ “Перелік завдань, заходів і результативних показників програми” (додаток 3), ні текст програми, ні зазначений додаток не містять результативних показників, а також очікуваних кінцевих результатів програми та визначення ефективності її реалізації. Такий підхід практично унеможливорює оцінку успішності реалізації будь якої програми, який має ґрунтуватися в порівнянні початкових показників, запланованих та реально досягнутих на певному етапі реалізації програми.

В розділі 6 “Організація виконання, координація та контроль”, зокрема, йдеться про таке (цитата):

Контроль за виконанням програми покладається на постійну комісію з питань освіти, культури, охорони здоров'я, соціального забезпечення та у справах молоді і спорту Ватутінської міської ради.

З цього формулювання випливає, що саме депутатська комісія здійснює контроль за реалізацією програми. Але не зрозуміло, чи подає виконавець програми звіт до міської ради, в який спосіб рада (депутати відповідної комісії) має розглянути звіт, чи передбачене представлення цього звіту для депутатів під час пленарного засідання, чи передбачається залучення громадськості (батьків учнів) до підготовки звіту, а також не зрозуміло, чи передбачений публічний звіт за результатами виконання цієї програми, або оприлюднення звіту для ознайомлення громадськості. В програмі такі зобов'язання відсутні, хоча можна зробити припущення, що всі ці процедури регламентовані іншим документом, затвердженим в системі місцевого самоврядування Ватутінської громади.

Варто ще раз наголосити на відсутності результативних показників, а також очікуваних кінцевих результатів програми та визначення ефективності її реалізації. Такий підхід до формування Програми практично унеможливорює оцінку успішності її реалізації, яка має ґрунтуватися на порівнянні початкових показників, запланованих та реально досягнутих на певному етапі реалізації програми.

Чи проходить програма процедуру оцінки?

На сайті не було знайдено звітів за результатами оцінки реалізації програми. Водночас варто додати, що за відсутності чітких кількісних та якісних показників програми провести об'єктивну оцінку успішності її реалізації є неможливим.

Чи виділялися кошти на реалізацію програми?

Загалом на реалізацію програми передбачено 84 216 000 гривень, з них:

- 2022 рік - 12 458 500 гривень;
- 2023 рік - 35 864 500 гривень;
- 2024 рік - 21 062 500 гривень;
- 2025 рік - 14 830 500 гривень.

Варто взяти до уваги, що в програмі зазначається, що значна частина заходів цієї програми має бути реалізована без виділення на це коштів (присутнє формулювання “Без фінансування”). Тобто мається на увазі, що зазначені заходи мають бути реалізовані без конкретно виділених під ці заходи коштів.

Але залишається незрозумілим, як і за рахунок яких коштів можна буде виконати такі завдання чи заходи:

- створення банку даних кращих діючих проєктів учнівського самоврядування, постійний обмін досвідом;
- здійснення методичного забезпечення та координації діяльності шкільних учнівських органів самоврядування;
- участь у проєктах, акціях, форумах, спрямованих на роботу з молоддю, залучення

- до громадської діяльності;
- створення каталогу нормативно-правових та науково-методичних матеріалів, із питань роботи з обдарованими дітьми;
- організація і проведення методичних заходів (семінарів, круглих столів, тренінгів, проблемних семінарів, тощо) щодо ефективної роботи з обдарованою молоддю;
- проведення мистецького конкурсу «Мистецький дивограй Черкащини»;
- відзначення Днів Європи, Тижня толерантності, Європейського тижня місцевої демократії;
- проведення серед учнів закладів загальної середньої освіти спартакіад з різних видів спорту.

Цікава ситуація з напрямком “Виховання та розвиток особистості в системі освіти” (Національно-патріотичне виховання, Військово-патріотичне виховання тощо). З 44 заходів, передбачених програмою, кошти планується виділити лише на 2 (72 000 гривень на 4 роки):

- забезпечення належного проведення міського етапу військово-спортивної патріотичної гри «Сокіл» («Джура»);
- налагодження системи екскурсій дітей та учнівської молоді; здійснення екскурсійних поїздок учнівських груп, відвідування визначних історичних місць та ознайомлення з пам'ятками української історії та культури.

Загалом на освіту в Ватутінській громаді в 2022 році було витрачено 143 979 197,90 гривні, з них:

- Дошкільна освіта 20 939 838.54 грн - 23.39%.
- Загальна середня освіта 58 515 722.48 грн - 65.36%.
- Позашкільна освіта та заходи із позашкільної роботи з дітьми 5 772 569.78 грн - 6.45%.
- Інші заклади та заходи у сфері освіти 4 300 081.93 грн - 4.80%.

В 2023 році на освіту в Ватутінській громаді вже здійснено видатків на суму 98 411 937.87 гривні, з них:

- Дошкільна освіта 13 303 489.88 грн - 24.47%
- Загальна середня освіта 34 892 933.85 грн - 64.18%
- Позашкільна освіта та заходи із позашкільної роботи з дітьми 3 558 957.45 грн - 6.55%
- Інші заклади та заходи у сфері освіти 2 611 573.68 грн. - 4.80%

Варто взяти до уваги, що в громаді це не єдина програма в сфері освіти. Інші видатки були здійснені в рамках реалізації інших програм.

Чи є звіти по результатах виконання програм?

На сайті звітів про виконання Програми розвитку освіти Ватутінської міської територіальної громади на 2022 - 2025 роки не знайдено.

**Програма «Поліцейський офіцер громади»
Ватутінської міської ради на 2023-2025 роки**

ЗАГАЛЬНЕ РЕЗЮМЕ ПРОГРАМИ

Ініціатор розроблення програми	В програмі відсутній паспорт програми, тому визначити ініціатора розроблення програми неможливо		
Розробник програми			
Співрозробник програми			
Відповідальний виконавець програми	В додатку до програми “Заходи до програми "Поліцейський офіцер громади" Ватутінської міської ради на 2023-2025 роки” зазначено, що відповідальними виконавцями заходів програми є виконавчий комітет Ватутінської міської ради, ГУНП в Черкаській області		
Учасники програми	В програмі відсутній паспорт Програми, тому визначити ініціатора розроблення програми неможливо		
Термін реалізації програми	2023-2025 роки		
Джерела фінансування програми	Бюджет міської територіальної громади		
Загальний обсяг фінансових ресурсів, необхідних для реалізації програми, всього по роках	2 265,00 тис. грн		
	2023	2024	2025
	1 100,0	970,0	195,0
Кошти бюджету міської територіальної громади	1 100,0	970,0	195,0
Обласний бюджет	-	-	-
Державний бюджет	-	-	-

Чи було проведено аналіз поточної ситуації, визначено проблематику?

Попри те, що програма містить розділ “Загальні положення та визначення проблеми”, в самому розділі взагалі відсутній опис будь-якої проблеми, на вирішення якої спрямовано програму. Розділ містить інформацію про нормативно-правові підстави діяльності поліцейського офіцера громади, його завдання тощо, але жодним словом не про проблеми, на вирішення яких спрямовано програму.

Виходячи з такого, можна зробити припущення, що аналіз поточної ситуації під час розробки програми не проводився.

Чи залучено мешканців громади до обговорення програми?

Інформації про залучення мешканців громади до розробки чи обговорення програми не знайдено.

Ким створювалась програма?

Текст програми не містить паспорта громади, тому деяка інформація невідома, а саме: не зрозуміло, хто є ініціатором та розробником програми. Лише в додатку до програми “Заходи до програми «Поліцейський офіцер громади» Ватутінської міської ради на 2023-2025 роки” зазначено, що відповідальними виконавцями заходів програми є виконавчий комітет Ватутінської міської ради, ГУНП в Черкаській області.

Структура програми

За рекомендаціями фахівців, структура програми має містити такі розділи:

- паспорт програми;
- склад проблеми та обґрунтування необхідності її розв'язання програмним методом;
- мета програми;
- обґрунтування шляхів і засобів розв'язання проблеми;
- строки та етапи виконання програми;
- напрями діяльності, завдання та заходи програми;
- ресурсне забезпечення програми;
- заходи програми;
- очікувані кінцеві результати виконання програми, визначення її ефективності;
- координація та контроль за ходом виконання програми.

Запропонована для аналізу програма містить такі розділи:

- Загальні положення та визначення проблеми
- Мета програми
- Завдання та заходи щодо реалізації програми
- Фінансування програми
- Очікувані результати

Окремим додатком до програми подано Заходи до програми «Поліцейський офіцер громади» Ватутінської міської ради на 2023-2025 роки.

Можна зробити висновок, що структура програми частково відповідає рекомендованому. Водночас варто зазначити, що програма не містить ключових елементів, які нівелюють розуміння необхідності виконання її заходів, а саме: програма не містить паспорта програми, а також незрозумілим є, які саме проблеми в громаді має вирішувати ця програма.

Також потрібно звернути увагу на те, що основними завданнями програми визначено такі:

- постійна співпраця поліцейського офіцера з громадою;
- інтеграція поліції в суспільство;
- забезпечення безпекових потреб громадян;
- ефективне та консолідоване вирішення локальних проблем громади.

Але додаток “Заходи до програми «Поліцейський офіцер громади» Ватутінської міської ради на 2023-2025 роки” містять видатки лише на забезпечення діяльності поліцейського офіцера громади, а саме:

- Ремонт, облаштування приміщення (кімнат)
- Придбання оргтехніки
- Облаштування кабінетів меблями
- Придбання канцтоварів, послуги інтернет
- Придбання автомобіля або виділення субвенції ГУНП в Черкаській області на придбання спеціалізованого автомобіля для поліцейського офіцера громади, оплата послуг за реєстрацію транспортних засобів, сплату податків і зборів (обов'язкових платежів), передбачених чинним законодавством при закупівлі транспортних засобів
- Придбання паливно-мастильних матеріалів для автомобіля, який закріплений за офіцером поліції

Незрозуміло, яким чином буде досягнуто завдань програми, визначених в розділі 3 “Завдання та заходи щодо реалізації програми”.

Програма містить розділ 5 “Очікувані результати”, а саме (далі - цитата):

Виконання програми дасть змогу:

- посилити взаємодію правоохоронних органів та органу місцевого самоврядування щодо охорони громадського порядку та боротьби зі злочинністю на території Ватутінської міської територіальної громади;

- істотно підвищити рівень участі широких верств населення у правоохоронній діяльності;
- підтримання правопорядку та безпеки громадян на максимально високому рівні;
- поліпшити захист правоохоронними органами прав, свобод і власності громадян;
- створення безпечних умов життя на території громади;
- мінімізувати злочинний вплив на молодь та підлітків, усунення причин і умов, що сприяють втягненню їх у протиправну діяльність;
- поліпшити стан матеріально-технічного та соціально-побутового забезпечення працівників поліції, які працюють для громади;
- підвищити ефективність діяльності органів внутрішніх справ.

Варто звернути увагу, що очікувані результати не містять жодних числових показників, які дали б можливість під час оцінки успішності та ефективності реалізації програми зробити висновок про досягнення чи недосягнення конкретних очікуваних результатів.

Також не зрозуміло, як в принципі можна досягти таких результатів, якщо програмою передбачено кошти лише на ремонт приміщення, закупівлю авто, пального та забезпечення діяльності поліцейського канцтоварами.

Варто зазначити, що програма взагалі не містить будь-яких вимог щодо проведення моніторингу та оцінки ефективності її реалізації, а також звітування за результатами її виконання.

Чи проходить програма процедуру оцінки?

На сайті не було знайдено звітів за результатами оцінки реалізації програми. Водночас варто додати, що за відсутності чітких кількісних та якісних показників програми провести об'єктивну оцінку успішності її реалізації є неможливим.

Чи виділялися кошти на реалізацію програми?

Загалом на реалізацію програми передбачено 2 265 000 тис. гривень, з них:

- 2023 рік - 1 100 000 гривень;
- 2024 рік - 970 000 гривень;
- 2025 рік - 195 000 гривень;

В 2023 році, за КФК Інша діяльність у сфері громадського порядку, безпеки та судової влади, 250 000.00 гривень. На цей період здійснено видатків на суму 113 265.00 гривень, що складає 45.3% від запланованого.

Чи є звіти по результатах виконання програм?

Програма розрахована на 2023-2025 роки, тому звітів за попередні періоди поки що немає. Тобто звіт за результатами реалізації програми в 2023 році має з'явитися на початку 2024 року.

Але за відсутності чітко визначеної проблематики, на вирішення якої спрямовано програму, а також через відсутність жодних числових показників, які дали б можливість під час оцінки успішності та ефективності реалізації програми зробити висновок про досягнення чи недосягнення конкретних очікуваних результатів, підготовка звітів може перетворитися на просту формальність.

ДОДАТОК 3

Висновки та рекомендації за результатом аналізу програм

В рамках дослідження було проаналізовано 3 програми, які було затверджено Ватутінською міською радою, а саме (перейшовши за активним посиланням можна ознайомитися зі звітом за результатами аналізу кожної програми):

- [Програма «Поліцейський офіцер громади» Ватутінської міської ради на 2023-2025 роки;](#)
- [Програма розвитку первинної медико-санітарної допомоги та підтримки Комунального некомерційного підприємства «Центр первинної медико-санітарної допомоги м. Ватутіне Черкаської області»;](#)
- [Програма розвитку освіти Ватутінської міської територіальної громади на 2022 - 2025 роки;](#)

ВИСНОВКИ

1. Варто відзначити, що розробники всіх проаналізованих програм знехтували основним принципом, який полягає в тому, що програма — це не лише підстава для фінансування з місцевого бюджету тих чи інших витрат, але й цілеспрямований короткостроковий план дій з розвитку певної сфери життєдіяльності громади та вирішення конкретних проблем в цій сфері. Натомість всі програми не мають чітко визначених планів, а також не мають чітких індикаторів успішності реалізації цих програм. Іншими словами: складається враження, що ці програми розроблялися та затверджувалися лише для того, щоб мати можливість здійснювати видатки з бюджету громади, абсолютно не переймаючись тим, чи призводять такі зміни до позитивних змін, чи зменшують такі витрати якісь негативні прояви тощо. Для прикладу, програма “Поліцейський офіцер громади” передбачає видатки на закупівлю автомобіля, паливно-мастильних матеріалів, ремонт приміщення тощо. Але програма не дає розуміння, які позитивні зміни мають відбутися після того, як все це буде закуплено: на скільки зменшиться кількість правопорушень, на скільки зменшиться, наприклад, вживання наркотиків і т.д. Тобто витрати не заради змін, а заради витрат.
2. Під час аналізу програм не було виявлено жодного підтвердження, що до розробки програм було залучено громадськість, чи взагалі проводилися консультації з громадськістю перед затвердженням цих програм під час пленарного засідання Ватутінської міської ради. Така інформація не була виявлена ні в самій програмі, ні на офіційному сайті Ватутінської міської громади - <https://vatutine-gromada.gov.ua/>.
3. Потрібно звернути увагу, що в окремих програмах (наприклад, “Поліцейський офіцер громади”) відсутній паспорт громади, через що не можна навіть визначити, хто був ініціатором та розробником цієї програми.
4. Варто відзначити, що всі проаналізовані програми мають різну структуру, тобто в Ватутінській міській раді відсутній уніфікований підхід до розробки місцевих програм, що утруднює, а іноді - унеможлиблює проведення їх аналізу щодо ефективності реалізації (окремі програми не містять взагалі розділу “Проблема, на вирішення якої спрямовано програму”, програми не містять чітких показників, яких планується досягти за результатами реалізації програм тощо).
5. У Ватутінській громаді не запроваджено практику публічного звітування та оприлюднення звітів за результатами реалізації програм (попри те, що на сайті створено вкладку “Звітування”, в наявності є лише звіт міського голови за 2022 рік: <https://vatutine-gromada.gov.ua/zvituvannya-miskogo-golovi-16-11-36-08-02-2022/> а також звіт депутатів за 2022 рік: <https://vatutine-gromada.gov.ua/zvituvannya-deputativ-16-10-43-08-02-2022/>. Такий підхід унеможлиблює відслідкування реальних витрат, які були здійснені на виконання заходів конкретної програми.

РЕКОМЕНДАЦІЇ

1. Розробити та затвердити Порядок проведення консультацій з громадськістю виконавчими органами Ватутінської міської ради. Це дасть можливість отримати процедуру залучення громадськості до підготовки, реалізації програм, а також запровадить обов'язки публічного звітування за результатами реалізації місцевих програм. Враховуючи досвід інших органів місцевого самоврядування, пропонується використати як основу для розроблення Порядку проведення консультацій з громадськістю виконавчими органами Ватутінської міської ради Постанову Кабінету Міністрів України від 3 листопада 2010 р. № 996 "Про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики".
2. Запровадити в громаді "Електронні консультації", що дасть змогу проводити консультації з громадськістю з використанням електронних засобів. Це є вкрай важливим в умовах воєнного стану, коли проведення публічних консультацій (круглих столів, громадських слухань) може бути небезпечним. Для цього можна використати платформу електронної демократії E-dem: <https://e-dem.ua/>. Тим більше, що Ватутінська громада підключена до цієї платформи та має можливість використовувати її для отримання та реагування на електронні петиції: <https://e-dem.ua/7110200000>.
3. З метою уніфікації підходу до розробки, моніторингу за результатами виконання та звітності про виконання місцевих програм в Ватутінській міській раді пропонується розробити та затвердити рішенням міської ради чи її виконавчого комітету Методичні рекомендації щодо порядку розроблення місцевих програм, моніторингу та звітності про їх виконання. Цей документ має містити чіткі та зрозумілі вимоги до розробників місцевих програм щодо структури програми, необхідності чіткого визначення проблематики, на вирішення якої спрямовано програму, чіткого визначення очікуваних результатів (кількісних та якісних) реалізації програми тощо. Як приклад підходу до вирішення цієї проблеми можна використати досвід Тернопільської міської ради, яка розробила та затвердила Методичні рекомендації щодо порядку розроблення цільових/галузевих програм, моніторингу та звітності про їх виконання.
4. Після затвердження Порядку проведення консультацій з громадськістю виконавчими органами Ватутінської міської ради призначити в кожному структурному підрозділі особу, відповідальну за взаємодію з громадськістю, а також провести навчання для відповідальних осіб щодо використання різних інструментів взаємодії з громадськістю під час проведення консультацій.
5. Після затвердження Методичних рекомендацій щодо порядку розроблення цільових/галузевих програм, моніторингу та звітності про їх виконання провести навчання для керівників структурних підрозділів щодо застосування Методичних рекомендацій на практиці.

